

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 28 augustus 2018 met nummer RvVb/A/1718/1219
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0593/A/0577

Verzoekende partij	de heer Eric VAN MARSENILLE vertegenwoordigd door advocaten Stijn VERBIST en Pieter THOMAES met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Graaf van Hoornestraat 51
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN
Tussenkomenende partij	de bvba DENNENDAEL vertegenwoordigd door advocaten Floris SEBRECHTS en Olivier VERHULST met woonplaatskeuze op het kantoor te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 4 juni 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 2 april 2015.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst van 22 december 2014 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een pluimveestal, mestloods, eierlokaal, elektriciteitscabine en kadaverhut op een perceel gelegen te 2520 Ranst, Hogenaardseweg zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie A, nummer 249.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 6 augustus 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 10 september 2015 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota

in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

2.1.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 14 februari 2017.

Advocaat Véronique WILDEMEERSCH *loco* advocaten Floris SEBREGHTS en Olivier VERHULST voert het woord voor de tussenkomende partij. De verzoekende en verwerende partij verschijnen schriftelijk.

2.2.

Met het tussenarrest van 7 november 2017 (nummer RvVb/A/1718/0202) beveelt de Raad de heropening van de debatten en nodigt de partijen uit om met een aanvullende nota standpunt in te nemen met betrekking tot de in het arrest ambtshalve gedane vaststellingen en de in het arrest gestelde vraag.

De partijen dienen aanvullende nota's in.

2.3.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 20 februari 2018.

Advocaat Pieter THOMAES voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Véronique WILDEMEERSCH *loco* advocaten Floris SEBREGHTS en Olivier VERHULST voert het woord voor de tussenkomende partij. De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partij dient op 12 mei 2011 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het bouwen van een pluimveestal, mestloods, eierlokaal, elektriciteitscabine en een kadaverhut". De stedenbouwkundige vergunning wordt op 24 augustus 2011 geweigerd.

De tussenkomende partij tekent tegen deze weigeringsbeslissing administratief beroep aan bij de verwerende partij. Op 20 januari 2012 trekt de tussenkomende partij haar administratief beroep in.

2.1.

De tussenkomende partij dient op 7 augustus 2012 eenzelfde aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning in. De stedenbouwkundige vergunning wordt door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst op 12 december 2012 geweigerd.

De tussenkomende partij dient op 10 januari 2013 administratief beroep in bij de verwerende partij tegen deze weigeringsbeslissing. Het administratief beroep van de tussenkomende partij

wordt ingewilligd en de verwerende partij verleent op 7 maart 2013 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij voor het aangevraagde project.

2.2.

De verzoekende partij stelt tegen deze beslissing een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en vernietiging in bij de Raad met als rolnummer 1213/0560/SA/3/0525. Met een arrest van 29 september 2015 (nummer RvVb/S/1516/0048) heeft de Raad de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 7 maart 2013 verworpen.

De tussenkomende partij verzaakt aan de stedenbouwkundige vergunning haar verleend door de verwerende partij op 7 maart 2013. Met een arrest van 30 augustus 2016 (nummer RvVb/A/1516/1501) wordt de beslissing van 7 maart 2013 omwille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer vernietigd.

3.

Hangende de hoger (onder punt 2.2.) vermelde procedure bij de Raad dient de tussenkomende partij op 4 september 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “bouwen van een pluimveestal, mestloods, eierlokaal, elektriciteitscabine en kadaverhut” op een perceel gelegen te 2520 Ranst, Hogenaardseweg zn.

Het perceel ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Antwerpen’, vastgesteld met koninklijk besluit van 3 oktober 1979 in agrarisch gebied en ontginningsgebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 29 oktober 2014 tot en met 27 november 2014, dient de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Het agentschap Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen adviseert op 6 oktober 2014 gunstig.

Het agentschap Duurzame Landbouwontwikkeling adviseert op 20 oktober 2014 voorwaardelijk gunstig.

De dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen adviseert op 22 oktober 2014 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 22 december 2014 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de tussenkomende partij. Het college beslist:

“ ...

Openbaar onderzoek:

De aanvraag werd openbaar gemaakt van 29 oktober 2014 tot 27 november 2014 volgens de regels vermeld in het uitvoeringsbesluit betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen. Er werd één bezwaar ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen stelt vast dat dit bezwaar handelt over:

- A. Het project-MER werd niet objectief opgesteld en is onvoldoende;*
- B. Er staan fouten in het project-MER, er is dus geen juiste beoordeling mogelijk;*
- C. Het perceel is gelegen in ontginningsgebied;*
- D. Er wordt een groot aantal vrachtbewegingen gegenereerd (vervoer dieren, eieren, voedsel, mest), waarvoor het lokale wegennet niet uitgerust is;*

- E. Aangezien er geen woongelegenheden bij het bedrijf voorzien is, moeten ook de werknemers aan- en afrijden;
- A. De impact van (de uitbreiding van) het bedrijf Biofors werd niet mee in rekening genomen, terwijl men wel rekening houdt met bedrijven die niet meer in dienst zijn;
- B. Hoge kans op vliegenplagen (cfr. Zandhoven) voor nabijgelegen woningen en bedrijven;
- C. Verhoging van de geurhinder en de gerelateerde gezondheidsrisico's;
- D. Te verwachten geluidhinder;
- E. De natuurgebieden die dichtbij liggen zullen een nefaste bijkomende druk te verwerken krijgen;
- 1. Er worden geen voorzieningen voor opslag en/of verwerking van verontreinigd water voorzien;
- 2. De installaties zijn van die aard dat ze moeten ingeplant worden in industriegebied;

In onderstaande motivering wordt het bezwaar weerlegd.

Beschrijving van de bouwplaats, de omgeving en de aanvraag:

De aanvraag betreft de bouw van een pluimveestal voor ongeveer 60.000 leghennen, een mestloods, een eierlokaal, een elektriciteitscabine en een kadaverhut, gelegen op een perceel dat zich deels in agrarisch gebied bevindt en deels in agrarisch gebied met overdruk ontginningsgebied.

Het betreft een herlokalisatie van een bestaand pluimveebedrijf.

De pluimveestal met in het verlengde daarvan de mestloods heeft een totale lengte van 100 meter en een breedte van 17,57 meter. Vooraan is het gebouw uitgebreid met een eierlokaal en is het 32,27 meter breed. Het gebouw heeft een kroonlijsthoogte van 5,8 meter en een hellend dak met een nokhoogte van 9,50 meter. Bovenop is ook nog een stofbak voorzien, zodat de totale hoogte 10 meter bedraagt. Het grootste gebouw staat ingeplant op 26,70 meter van de rechtse perceelsgrens. Ter hoogte van het eierlokaal bedraagt de afstand tot de rechtse perceelsgrens 12 meter. Het eierlokaal vooraan rechts naast de loods meet 14,70 op 19,60 meter en heeft een lessenaarsdak dat aansluit op het dak van de pluimveestal. De totale bebouwde grondoppervlakte van de gebouwen bedraagt 1.875 m². De omvang van het gebouw is niet groter dan wat er in de onmiddellijke omgeving gebruikelijk is. Het naastgelegen bedrijf heeft bijvoorbeeld een bebouwde grondoppervlakte van 1.840 m².

Vooraan rechts aan de straatzijde staat een kadaverhut op 10 meter van de rechtse perceelsgrens. Het lokaaltje meet 1,50 op 1 meter en is 1,70 meter hoog. De elektriciteitscabine bevindt zich links van de inrit van het bedrijf, het meet 3 meter op 2,70 meter en heeft een hoogte van 2,25 meter. Het is aangewezen om de elektriciteitscabine iets meer naar achter te plaatsen, tot op een afstand van 4 meter van de rooilijn.

De zone rechts van de pluimveestal is grotendeels verhard.

Er wordt een 10 meter brede groenbuffer voorzien rondom de gebouwen. Ook wordt tegen de rechtse perceelsgrens bijkomend een groenscherm van 2 meter breedte voorzien. Hierdoor kan de impact naar de omgeving sterk verminderen. De nieuw aan te leggen groenstrook moet effectief aangeplant worden in het eerstvolgende plantseizoen. Het moet aangelegd worden met streekeigen hoogstammige bomen en struiken. De beplanting moet doorlopend zijn en op vakkundige wijze worden onderhouden teneinde zijn afschermende functie optimaal te behouden.

Achter de mestloods wordt een infiltratiezone voorzien van 10 meter op 6,80 meter.

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor

zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 meter van een woongebied of op ten minste 100 meter van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 meter geldt evenwel niet geval van uitbreiding van bestaande bedrijven.

In de ontginningsgebieden dient rondom een afzonderingsgordel te worden aangelegd, waarvan de breedte vastgesteld wordt door de bijzondere voorschriften. Na de stopzetting van de ontginningen dient de oorspronkelijke of toekomstige bestemming, die door de grondkleur op het plan is aangegeven, te worden eerbiedigd. Voorwaarden voor de sanering van de plaats moeten worden opgelegd opdat de aangegeven bestemming kan worden gerealiseerd.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met deze planologische bestemming van het gewestplan.

Betreffende de activiteiten van de aanvrager kan geoordeeld worden dat de aanvraag in overeenstemming is met de gewestplanbestemming agrarisch gebied.

Het nieuwe pluimveebedrijf wordt ingeplant op een onbebouwd landbouwperceel. De omgeving wordt gekenmerkt door andere landbouwbedrijven die het en der in het landschap zijn ingeplant. Het bedrijf sluit aan bij een aantal andere landbouwbedrijven waardoor geen verdere versnippering van de open ruimte optreedt.

In een straal van ca. 100 meter rondom de perceelsgrenzen van de inrichting zijn drie zonevreemde woningen gelegen, op ca. 200 meter zijn een bosgebied, het habitatrichtlijngebied "Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen" en het VEN-gebied "Het bos van Ranst", gelegen op ca. 550 meter zijn een woonuitbreidingsgebied en op ca. 900 meter een woongebied gelegen. Deze woonzone wordt afgescheiden van het bedrijf door de aanwezigheid van een bos.

Gelet op het zone-eigen karakter van het bedrijf en gelet op de afstanden tot de dichtst bij gelegen woon- en KMO-gebieden, kan geoordeeld worden dat voorliggende aanvraag vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening voor vergunning in aanmerking komt. Zeker in herbevestigd agrarisch gebied zou een pluimveebedrijf de mogelijkheid moeten kunnen krijgen om zich te vestigen.

De aanvraag is gelegen nabij een gewestweg. De ontsluiting er naartoe zal gebeuren over gewone gemeentewegen. Het aantal te verwachten transporten bij dergelijk bedrijf zijn eerder beperkt, waardoor er geen overmatige hinder wordt verwacht ten gevolge van het bijkomende verkeer. De te verwachten vervoersbewegingen zijn eigen aan het agrarisch gebruik. Voor de uitbating van een dergelijk normaal agrarisch bedrijf kan aangenomen worden dat er gemiddeld ca. 1 vrachtbeweging per dag kan verwacht worden. Dit brengt bijgevolg geen abnormale verkeerstrafiek in de omgeving met zich mee.

De stedenbouwkundige vergunning, alsook de milieuvergunning werd door de Deputatie van de provincie Antwerpen eerder al geweigerd, met als reden dat er geen MER was opgemaakt. Nu is er wel een MER beschikbaar.

Er wordt een zone aangeduid voor het bouwen van een bedrijfswoning, deze maakt echter geen onderdeel uit van de vergunning. Door het voorzien van een bedrijfswoning kan de binding van het bedrijf met de buurt en de omgeving beter verankerd worden. Het is dus aangewezen om een bedrijfswoning te voorzien voor dergelijk landbouwbedrijf.

(...)

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

De aanvraag schaadt de goede ruimtelijke ordening niet

Besluit:

Enig artikel:

Het college van burgemeester en schepenen geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is het college van burgemeester en schepenen per aangetekende brief op de hoogte te brengen van het begin van de handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die handelingen.

De vergunning wordt afgegeven onder volgende voorwaarden:

...

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 6 februari 2015 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 26 maart 2015 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. Hij adviseert:

“ ...

8. LEGALITEIT: *voorwaardelijk ok*

(...)

Toelichting:

Het perceel is vroeger ontgonnen. De aanvraag voor een pluimveebedrijf is in overeenstemming met het gewestplan.

Het eigendom is gedeeltelijk gelegen in ontginningsgebied. Volgens het advies van de Afdeling Natuurlijke Rijkdommen blijkt het gebied reeds geruime tijd geleden ontgonnen en komt het niet meer voor ontginning in aanmerking. Conform art. 6.3 van het Koninklijk besluit betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen krijgen deze gebieden na de stopzetting van de ontginningen de oorspronkelijke of toekomstige bestemming, die door de grondkleur op het plan is aangegeven. In dit geval hebben deze gronden de bestemming agrarisch gebied.

De Hogenaarseweg is een buurtweg.

De gemeente Ranst heeft in haar vergunning opgelegd dat er grondafstand dient te gebeuren. De toekomstige rooilijn wordt voorzien op 6,5m uit de wegas.

Een dergelijke voorwaarde houdt een wijziging van de buurtweg in en moet de procedure vastgelegd van de buurtwegen volgen. Dit betekent dat er een voorlopige beslissing moet zijn van de gemeenteraad en een goedkeuring van de deputatie moet gebeuren voorafgaand aan de vergunning.

Bovendien zal bij de uitvoering van deze voorwaarde ook de kadaverhut en de elektriciteitscabine moeten verplaatst worden.

De grondafstand is echter niet nodig voor huidige aanvraag. De voorwaarde van gratis grondafstand wordt derhalve niet mee opgenomen.

Bij het dossier is een project-MER gevoegd dat werd goedgekeurd door de dienst MER op 10 september 2013

Samenvattend bevat dit MER volgende effecten per discipline:

Lucht:

A. *geuremissie: negatief effect voor 16 woningen, een matig negatief effect voor 25 woningen en een gering negatief effect voor 4 woningen.*

B. *fijn stof: matig negatief voor 4 woningen, negatief voor 2*

Water:

- A. de effecten zijn verwaarloosbaar

Bodem:

- B. er is geen of een verwaarloosbaar effect voor de mest
- C. het verlies van het perceel voor grondgebonden landbouw wordt als negatief begroot

Geluid:

- A. 's nachts zijn er negatieve effecten ter hoogte van de meest nabije woning

Mens:

- B. effecten op de mens door het verkeer worden als verwaarloosbaar gekwalificeerd

Fauna en flora:

- C. het biotoopverlies wordt als geen of verwaarloosbaar effect beschouwd
- D. rustverstoring is verwaarloosbaar
- E. er worden geen significante negatieve effecten verwacht op het habitat- en vergebied

Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie:

- A. er wordt een matig negatief effect verwacht inzake structuur en relatiewijzigingen op het landschap
- B. inzake landschappelijk erfgoed en het bouwkundig erfgoed wordt uitgegaan van geen of verwaarloosbaar effect
- C. inzake archeologisch erfgoed wordt er van uitgegaan van een potentieel gering matig negatief effect
- D. inzake landschapsperceptie wordt uitgegaan van een gering negatief effect

Opmerking: De locatie van de toekomstige woning wordt geschrapt uit het plan, aangezien de correcte inplanning enkel kan beoordeeld worden op basis van een volledig dossier.

9. GOEDE RO: voorwaardelijk ok

Toelichting:

Het eigendom is gelegen in een open agrarisch gebied tussen Wommelgem en Oelegem. In het noorden wordt dit open gebied begrensd door de Keerbaan en het Albertkanaal, ten zuiden door de E313. Oostelijk wordt het gebied geflankeerd door de KMO-zone Ter Straeten en westelijk door de dorpskern van Wommelgem en KMO tussen de Wommelgem en Wijnegem. De Hogenaarseweg is een vrij smalle verharde landbouwweg die kronkelt tussen de Schawijkplasweg in Ranst en de Keerbaan in Oelegem.

(afbeelding)

De aanvraag past binnen het herbevestigd agrarisch gebied.

De omgeving wordt gekenmerkt door andere landbouwbedrijven die verspreid in het landschap voorkomen.

De KMO-zone is gelegen op 350m.

Een bestaand bedrijf voor de verwerking van meststof, Biofors, is op 300m gelegen.

Een VEN-gebied en een habitatgebied zijn op 200 meter ten zuiden gelegen ten zuiden van het bedrijf gelegen.

Enkele hoeves worden gebruikt als woning.

Het gebouw is gelegen in een open agrarisch gebied, afgeboord door bomenrijen en bossen. In dit open gebied zijn enkele varkensbedrijven gelegen.

De bestemming is functioneel inpasbaar tussen de bestaande landbouwbedrijven.

(afbeelding)

Links is een woning met varkensbedrijf gelegen op ongeveer 80m van de aanvraag. Rechts is een woning met tuinaanlegbedrijf gelegen, ook op ongeveer 80m van de aanvraag. Aan de overzijde is een woning met rundveebedrijf gelegen op 100m van de aanvraag. De woning van beroeper is nog verder gelegen (op ca. 230m).

Algemeen dient te worden gesteld dat een landbouwbedrijf in deze zone niet vreemd is en dat wonen een uitzonderingsregel is. Van de bewoners in deze zone dient een zekere tolerantie verwacht te worden voor een normale hinder van een normale uitbating van een landbouwbedrijf. In alle redelijkheid dient te worden vastgesteld dat het nieuwe bedrijf geen onaanvaardbare hinder zal veroorzaken die niet kan getolereerd worden in een bijna zuiver agrarisch gebied (zie verder ook 'hinder').

Het bijgevoegde project-MER heeft de mogelijke effecten onderzocht. Er worden in dit rapport een aantal milderende maatregelen voorgesteld die dan ook stikt moeten nageleefd worden. Dit zal als voorwaarde bij de vergunning worden toegevoegd.

(afbeelding)

Qua grootte is het gebouw vergelijkbaar met de in deze omgeving bestaande landbouwbedrijven.

Het bedrijf wordt ingeplant op 12m van de linker perceelgrens en minimaal 36m van de rechterperceelsgrens. De kippenstal, mest- en stofopslag en eierlokaal worden alle compact tegen mekaar gebouwd.

De aanvraag is qua mobiliteit aanvaardbaar.

Het eigendom is gelegen in de nabijheid van de autosnelwegen. De autosnelwegen zijn bereikbaar via de Keerbaan naar de oprit in Wommelgem, of via de KMO-zone Ter Straeten naar de oprit Oelegem. Transporten dienen ongeveer 750m te gebeuren over een smalle landbouwweg. De transporten zijn eerder beperkt tot gemiddeld 1 of 2 per werkdag en zullen geen uitzonderlijke hinder vormen voor een agrarisch gebied.

Beroeper voert vooral mogelijke verkeershinder, geluidshinder en geurhinder aan.

De woning van beroeper is op 230 meter van de aanvraag gelegen.

De uitbating van het bedrijf noodzaken 1 tot 2 transporten gemiddeld per dag, wat bezwaarlijk als een abnormale hinder in een agrarisch gebied kan gekwalificeerd worden.

Geluidshinder zal gelet op de afstanden tot de in de omgeving liggende woningen en gelet op de nabijheid van de snelwegen zeker niet abnormaal hinderend zijn voor de omgeving.

Geurhinder zal inderdaad aanwezig zijn, maar zal beperkt worden door het gebruik van een amoniakemissiealarm stalsysteem. Door toepassing van de milderende maatregelen (project-MER) zal de hinder beperkt worden.

De uitbating van het bedrijf is milieuvergunningsplichtig en de hinder zal verder nog uitvoerig behandeld worden bij de milieuvergunningsaanvraag.

Bovendien wordt het bedrijf afgeschermd door een hoogstammige groenbuffer.

Vastgesteld wordt dat een groot gedeelte van het beroepschrift argumenten bevat gebaseerd op de hinder en de uitbating van het verder gelegen bedrijf Biofors. Deze aanvraag heeft helemaal niets met de uitbating van dit bedrijf te maken en kan dan ook niet gebruikt worden om het bedrijf in aanvraag te weigeren.

...

Na de hoorzitting van 31 maart 2015 verklaart de verwerende partij het beroep op 2 april 2015 ongegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

De deputatie sluit zich aan bij het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar van 26 maart 2015 en maakt de inhoud ervan tot haar eigen motivering.

(...)

9. BEOORDELING:

Uit de onderstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming kan gebracht worden mits het opleggen van voorwaarden met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede ruimtelijke ordening.

(...)

De aanvraag is in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

(...)

Het bijgevoegde project-MER heeft de mogelijke effecten onderzocht. Er worden in dit rapport een aantal milderende maatregelen voorgesteld die dan ook strikt moeten nageleefd worden. Dit zal als voorwaarde bij de vergunning worden toegevoegd

...”

Dit is de bestreden beslissing.

5.1.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst weigert op 26 mei 2011 de corresponderende milieuvergunning aan de tussenkomende partij. De verwerende partij verwerpt het administratief beroep vervolgens het administratief beroep. Tegen deze beslissing tekent de tussenkomende partij administratief beroep aan bij de Vlaamse minister die op 16 mei 2012 een milieuvergunning verleent aan de tussenkomende partij. Met een arrest van 17 oktober 2013

(nummer 225.123) vernietigt de Raad van State de door de minister verleende milieuvergunning van 16 mei 2012.

5.2.

Na een nieuwe aanvraag door de tussenkomen de partij, wordt door de verwerende partij een milieuvergunning verleend op 8 mei 2014. De verzoekende partij stelt tegen deze beslissing beroep in bij de minister die op 5 december 2014 een voorwaardelijke milieuvergunning verleend aan de tussenkomen de partij.

Tegen deze beslissing wordt door de verzoekende partij opnieuw jurisdictioneel beroep ingesteld bij de Raad van State. Met een arrest van 22 juni 2017 (nummer 238.597) vernietigt de Raad van State de milieuvergunning van 5 december 2014.

Op 29 november 2017 wordt aan de tussenkomen de partij opnieuw een milieuvergunning verleend. Deze vergunning wordt door onder meer de verzoekende partij met haar verzoekschrift tot nietigverklaring van 26 januari 2018 opnieuw aangevochten bij de Raad van State.

IV. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een aangetekende brief van 21 november 2017 wordt het tussenarrest van de Raad van 7 november 2017 (nummer RvVb/A/1718/0202) aan de partijen betekend.

De verzoekende partij dient op 19 december 2017 en op 16 januari 2018 een aanvullende nota in.

De verwerende en de tussenkomen de partij dienen op 19 januari 2018 een aanvullende nota in.

De verzoekende partij maakt op 26 januari 2018, in aanvulling op haar brief van 16 januari 2018, een afschrift van haar verzoekschrift tot vernietiging van de milieuvergunning van 29 november 2017 over aan de Raad.

2.

De tussenkomen de partij stelt dat de tweede aanvullende nota van de verzoekende partij op 16 januari 2018 ingediend bij de Raad laattijdig is aangezien de deadline voor het indienen van haar aanvullende nota 22 december 2017 betrof, en dat de inhoud van de tweede aanvullende nota haar reeds bekend was op 19 december 2017 toen zij haar eerste aanvullende nota heeft ingediend, zodat de tweede aanvullende nota wegens laattijdigheid uit de debatten dient te worden geweerd.

Beoordeling door de Raad

1.

De aanvullende nota door de verzoekende partij ingediend op 16 januari 2018 is laattijdig.

In het tussenarrest van de Raad van 7 november 2017 (RvVb/A/1718/0202) werd aan de verzoekende partij een termijn van 30 dagen na de betekening van het arrest toegekend om een aanvullende nota aan de Raad over te maken.

De verzoekende partij heeft op 19 december 2017 tijdig een eerste aanvullende nota ingediend, een tweede aanvullende nota werd op 16 januari 2018 laattijdig aan de Raad en aan de andere in het geding zijnde partijen overgemaakt.

2.

Hoewel de termijnen opgelegd in het tussenarrest van 7 november 2017 als een ordeterminen moeten worden beschouwd, mag het overschrijden van deze termijn het recht op tegenspraak en dus de rechten van de verdediging van de andere procespartijen niet in het gedrang brengen.

3.

De Raad stelt met de tussenkomende partij vast dat de inhoud van de tweede aanvullende nota haar reeds bekend was bij de opmaak van haar eerste aanvullende nota ingediend op 19 december 2017, zodat van een zorgvuldig handelende verzoekende partij kan worden verwacht dat zij hetgeen zij wil opnemen in haar aanvullende nota naar aanleiding van de ambtshalve gedane vaststellingen en vragen in het tussenarrest van de Raad van 7 november 2017 weloverwogen en volledig opneemt in haar aanvullende nota die tot en met 22 december 2017 kon worden ingediend.

Echter dient de Raad ook vast te stellen dat de termijn voor het indienen van de gevraagde aanvullende nota naar aanleiding van het tussenarrest van de Raad van 7 november 2017 voor de verwerende en tussenkomende partij liep tot en met 29 januari 2018. De Raad stelt vast dat zowel het bestaan als de inhoud van tweede aanvullende nota, laattijdig ingediend door de verzoekende partij op 16 januari 2018, zoals blijkt uit de tijdig ingediende aanvullende replieknota van de tussenkomende partij, aan de tussenkomende partij bekend was op het ogenblik van het indienen haar replieknota.

Hoewel de laattijdige indiening van de tweede aanvullende nota door de verzoekende partij onmiskenbaar een schending uitmaakt van de door de Raad in zijn tussenarrest van 7 november 2017 verleende ordeterminen en de inhoudelijke toevoegingen aan het debat door de verzoekende partij even goed in de eerste aanvullende nota konden worden opgenomen en uiteengezet, stelt de Raad noodzakelijk vast het behoorlijk verloop van de schriftelijke procedure voor de Raad en de rechten van verdediging van de tussenkomende partij niet in het gedrang werden gebracht.

De Raad oordeelt bijgevolg dat de rechten van verdediging van de tussenkomende partij niet worden geschonden door de verzoekende partij die op laattijdige wijze gebruik heeft gemaakt van het verweermiddel dat de Raad aan de partijen heeft geboden. De tweede aanvullende nota van de verzoekende partij van 16 januari 2018 wordt niet uit de debatten geweerd.

3.

De exceptie wordt verworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING

A. Ambtshalve vaststellingen en vraag

Standpunt van de partijen

1.

In zijn tussenarrest van 7 november 2017 (nummer RvVb/A/1718/0202) nodigt de Raad de partijen uit standpunt in te nemen over de vraag welke impact het vernietigingsarrest van de Raad van State van 22 juni 2017 heeft op voorliggende procedure, nu de bestreden beslissing, in het bijzonder voor de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening, minstens deels lijkt te steunen op, dan wel lijkt te verwijzen naar de op 10 september 2013 goedgekeurde project-MER en op de inmiddels vernietigde milieuvergunning van 5 december 2014.

2.1.

De verzoekende partij overweegt in haar eerste aanvullende nota als volgt:

“ ...

Wij verwijzen naar uw arrest van 7 november 2017 met nr. RvVb/A/1718/0202 waarin U de debatten ambtshalve heropent teneinde partijen toe te laten om standpunt in te nemen omtrent het arrest van de Raad van State van 22 juni 2017 met nr. 238.597 waarmee de met de bestreden beslissing corresponderende milieuvergunning van 5 december 2014 werd vernietigd.

Uw Raad stelt terecht vast dat “de bestreden beslissing lijkt immers, en in het bijzonder voor de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening, minstens deels te steunen op dan wel te verwijzen naar de op 10 september 2013 goedgekeurde project MER (waarvan bepaalde delen kennelijk integraal werden vervangen) en op de inmiddels vernietigde milieuvergunning van 5 december 2014.”

*Zoals in ons verzoekschrift reeds aangegeven, en door Uw Raad bijgetreden, oordeelde de deputatie in het bestreden besluit op pagina 9 dat “de uitbating van het bedrijf is milieuvergunning plichtig en de hinder **zal verder nog uitvoerig behandeld worden** bij de milieuvergunningsaanvraag”. M.a.w., de deputatie is van mening dat niet zij in het kader van de stedenbouwkundige vergunning (wat op zich reeds onrechtmatig is) maar de minister van leefmilieu in het kader van de milieuvergunning de vermeende milieuhinder moet en nog zal beoordelen. Dit terwijl de milieuvergunning dus reeds maanden eerder op 5 december 2014 in graad van beroep door de minister van leefmilieu werd verleend.*

Eén en ander betreft wat ons betreft wel geen “materiële” doch wel duidelijk een “inhoudelijke” misslag. Verwerende partij was zich blijkbaar wel bewust van het feit dat reeds een milieuvergunning was verleend doch heeft deze inhoudelijk niet bestudeerd en mee genomen in haar besluit. De coördinatie ter zake was totaal onbestaand. Noch de PSA, noch de deputatie hebben kennis genomen van de inhoud van de reeds op 5 december 2014 verleende milieuvergunning en de hierin opgenomen beoordeling van de geurhinder én van de kritiek die hierop in de administratieve beroepsakte van 6 februari 2015 in het kader van deze procedure werd geuit.

Gefundeerde kritiek blijkbaar, nu:

- de Raad van State middels haar arrest van 22 juni 2017 met nr. 238.597 de milieuvergunning in kwestie heeft vernietigd;
- in het kader van de op 29 november 2017 opnieuw afgeleverde milieuvergunning [stuk 1] blijkt dat verschillende instanties die in 2014 nog gunstig adviseerden nu plots ongunstig adviseerden:
  - zo is er het ongunstige advies dd. 30 augustus 2017 van AGOP (die op 8 september 2014 nog gunstig adviseerde;
  - zo is er het ongunstige advies dd. 12 september 2017 van ANB (die op 12 september 2014 nog gunstig adviseerde;
- in het kader van de op 29 november 2017 opnieuw afgeleverde milieuvergunning blijkt dat de GMVC opnieuw ongunstig adviseerde;
- uit voormelde ongunstige adviezen blijkt dat
  - wordt geadviseerd om “een nieuw geactualiseerd MER op te maken”;
  - wordt vastgesteld dat de plaatsing van een windsingel in casu niet kan worden toegestaan aangezien deze in strijd met Omzendbrief LNE 2012/1 van 29 juni 2012 voor potentieel gehinderden op minder dan 100 m “potentieel hogere geurconcentraties” veroorzaakt. Dat in casu op minder dan 100 m gehinderden woonachtig zijn;
  - de uitgevoerde passende beoordeling onvolledig is en “er onvoldoende informatie is om en betekenisvolle aantasting van de instandhoudingsdoestelling van de SBZ uit te sluiten”.

M.a.w., de milieuvergunning van 2014 waarnaar de bestreden stedenbouwkundige vergunning verwijst ter beoordeling van de relevante hinderaspecten werd vernietigd en dit omwille van het feit dat het project MER ter identificatie en beoordeling van deze hinderaspecten gebrekkig werd geacht. Dit alleen al volstaat om de bestreden stedenbouwkundige vergunning te vernietigen. In de bestreden stedenbouwkundige vergunning ontbreekt dus ontegensprekelijk de vereiste beoordeling, bovendien is ook een motivering door verwijzing gebrekkig nu het corresponderende besluit werd vernietigd.

Ondertussen blijkt dat ook de opnieuw verleende milieuvergunning¹ volgens verschillende gezaghebbende onafhankelijk adviesinstanties (die ter zake over meer kennis beschikken dan de minister die hoe dan ook de milieuvergunning zou afleveren – al is het maar om haar eigen aansprakelijkheid in te dekken) onrechtmatig en nèt omwille van elementen die de in huidige procedure opgeworpen onrechtmatig beoordeelde hinderaspecten betreffen: met name de geurhinder, de luchtkwaliteit, de gezondheidsimpact en de impact op de ecologische waarden in de omgeving.

Tot slot blijkt dat de BVBA Dennendael tot op heden volstrekt illegaal haar activiteiten exploiteert. Niet alleen heeft het bedrijf tussen 22 juni 2017 en 29 november 2017 zonder geldige milieuvergunning geëxploiteerd, bovendien blijkt uit een schrijven van de dienst Milieu-inspectie dd. 29 augustus 2017 dat de bedrijfsvoering van de BVBA Dennendael tot op heden gebrekkig gebeurt en dit specifiek m.b.t. het voorkomen van schade en hinder op het vlak van geur, luchtkwaliteit, gezondheidsimpact en de impact op de ecologische waarden in de omgeving. [stuk 2]. Tot op heden is nog steeds geen groenscherm aangeplant...

De vergunningverlening in dit dossier bulkt van de onwettigheden, de ene na de andere weigering, vernietiging en intrekking van vergunningen volgde zich op. De bestaande exploitatie van de BVBA Dennendael gebeurt manifest gebrekkig met grote

omgevingshinder tot gevolg. De zaakvoerders van de BVBA Dennendael blijken – zoals gevreesd en eerder tentoongespreid in Zandhoven – een stel cowboys die niet de minste aandacht, respect en empathie hebben voor de omgeving waarin ze werken.

Uw Raad gelieve de bestreden vergunning te vernietigen en de deputatie te verplichten haar beoordeling op een rechtmatige wijze uit te voeren.

...

2.2.

In haar tweede aanvullende nota overweegt de verzoekende partij bijkomend:

“ ...

Wij verwijzen naar ons schrijven van 19 december jl. Hierin verwezen wij naar het feit dat in huidig dossier op 29 november 2017 opnieuw een milieuvergunning werd afgeleverd door de bevoegde minister.

In haar arrest met nr. 238.597 van 22 juni 2017 vernietigde de Raad van State de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning op basis van het feit dat de regelgeving omtrent de organisatie van het openbaar onderzoek niet op rechtmatige wijze was nageleefd. De Raad stelde:

(...)

Men zou verwachten dat, in functie van het hernemen van dit dossier na een vernietigingsarrest door de Raad van State, op zorgvuldige wijze een nieuw openbaar onderzoek zou worden georganiseerd waarin met name de verzoekende partij haar bezwaren kan uiten omtrent ditmaal een volledig dossier.

Groot was dan ook de verbazing van onze cliënten toen zij kennisnamen van de op 29 november 2017 opnieuw verleende milieuvergunning en vooral het feit dat hierin melding wordt gemaakt van het feit dat een openbaar onderzoek werd georganiseerd "vanaf 25 juli 2017" waarbinnen "er geen bevaeren werden ingediend". Verzoekende partijen controleren immers wekelijks de website van de gemeente en de site in kwestie waar ze dagelijks langs rijden/fietsen/wandelen. Zij betwisten formeel dat de bekendmaking van het openbaar onderzoek ooit ter plaatse werd aangeplakt.

Teneinde één en ander te verifiëren deden wij navraag bij de bevoegde overheden.

- Aan de gewestelijke dienst milieuvergunningen werd op 15 december 2017 o.m. "het attest van aanplakking van de bekendmaking van het nieuwe openbare onderzoek op 25 juli 2017" opgevraagd. Op 19 december 2017 kregen wij als antwoord: "Het attest van aanplakking bevindt zich niet in het dossier, vermoedelijk kan dit bij de gemeente opgevraagd worden." [stuk 1]*
- Aan de gemeentelijke milieudienst werd op 18 december 2017 gevraagd [stuk 2] :*

"Op de gemeentelijke website lezen wij heden dat "de Vlaams minister op 8 mei 2014 aan Dennendael BVBA BVBA, met als adres Antwerpsebaan 4 in 2240 Zandhoven, vergunning met bijzondere voorwaarden heeft verleend voor de exploitatie van een legkippenbedrijf, Hogenaardseweg in 2520 Ranst".

In de vergunningsbeslissing zelf, die evenwel dateert van 29 november 2017 (en dus niet 8 mei 2014), staat vermeld dat in juli 2017 een openbaar onderzoek werd gevoerd.

Mogen wij u beleefd verzoeken ons in de context van dit openbaar onderzoek per kerende o. b. v. het decreet op de openbaarheid van bestuur volgende documenten te bezorgen:

- *Het bewijs van publicatie*
  - *in minimum twee dag- en/of weekbladen waarvan één met regionaal karakter of in minstens een dag- of weekblad met regionaal karakter (artikel 17.E 3 Vlarem I).*
  - *op een voor bekendmakingen geëigende en opvallende plaats op de website van de gemeente (artikel 17 5 3 Vlarem I)*
- *Het attest van aanplakking (art 19 Vlarem I). "*

Wij dienden een rappel te versturen op 26 december 2017 en 4 januari 2018 wegens het uitblijven van een antwoord. Op 4 januari 2018 volgde dan eindelijk een antwoord maar het verkeerde. De gemeentelijke milieudienst communiceerde, al dan niet bewust, In bijlage de publicatie in week- en dagblad alsook op onze gemeentelijke website van de beslissing van de Vlaams minister van 29 11 2017 Beslissing hangt ook ter plaatse uit op gele affiche." Dit was uiteraard niet de vraag. De vraag was hoe en wanneer het openbaar onderzoek in juli 2017 werd bekendgemaakt. Dit werd op 4 januari 2018 onmiddellijk gemeld aan de gemeentelijke milieudienst [stuk 3].

Op 8 januari 2018 dienden wij opnieuw een rappel te sturen.

Op 9 januari 2018 volgde dan eindelijk volgend, sec, antwoord: 'Bekendmaking in de zomer is gebeurd via gemeentelijke website, uitgehangen ter plekke op gele affiche en uitgehangen aan het gemeentehuis.'

Een onmiddellijk telefonisch onderhoud met de gemeentelijke milieudienst leerde ons dat van de drie vermelde vormen van publicatie geen enkel spoor/bewijs voor handen was. Laat staan van een bewijs van publicatie in twee dag- en/of weekbladen of een attest van aanplakking. Onmiddellijk nadien stuurden wij dan ook volgende e-mail [stuk 4]:

"Behoudens uw gemotiveerd en gestaafd tegenbericht per kerende noteren wij:

- *dat er dus geen bewijs van publicatie is:*
  - *in minimum twee dag- en/of weekbladen waarvan één met regionaal karakter of in minstens een dag- of weekblad met regionaal karakter (artikel 17 5 3 Vlarem I).*
  - *op een voor bekendmakingen geëigende en opvallende plaats op de website van de gemeente (artikel 17 3 Vlarem I);*
- *dat er geen attest van aanplakking beschikbaar is(art 19 Vlarem I).*

Dit alles mag verwonderen nu art. 19 Vlarem I bepaalt 'Bij het afsluiten van het openbaar onderzoek wordt door de burgemeester een dossier samengesteld dat omvat:

*"1° het bewijs van de aanplakking bedoeld in artikel 17, §1, 2° evenals van de eventuele bekendmakingen en kennisgevingen bedoeld in de artikelen 17, §3 en 18, §2 van onderhavig besluit;
2° in voorkomend geval, het verslag van de informatievergadering bedoeld in artikel 18 van dit besluit;
3° het proces-verbaal houdende de tijdens het openbaar onderzoek ingediende schriftelijke en mondelinge bezwaren en opmerkingen"*

Hierop ontvingen wij geen enkel bericht meer....

Het openbaar onderzoek werd, opnieuw, niet rechtmatig georganiseerd. Onbegrijpelijk. Uw Raad dient de milieuvergunning van 29 november 2017 op grond van artikel 159 GW buiten toepassing te laten.

*Wij hielden er aan u hiervan tijdig op de hoogte te stellen. Kopie van huidig schrijven maken wij over aan de verwerende en tussenkomende partij.
..."*

3.

De verwerende partij stelt in haar aanvullende nota het volgende:

"...

1.

Vooreerst moet - zoals uw Raad ook stelt in het tussenarrest - benadrukt worden dat de vernietiging van de milieuvergunning door de Raad van State geenszins het verval van de stedenbouwkundige vergunning voor gevolg heeft.

(...)

In casu is geen sprake van een "definitieve weigering" van de milieuvergunning, aangezien uit het door verzoekende partij bijgebrachte stuk 1 integendeel blijkt dat op 29 november 2017 door de minister een nieuwe milieuvergunning werd afgeleverd.

Uw Raad verwijst vervolgens - met betrekking tot de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening - naar volgende passage in de bestreden beslissing (stuk 1, p. 9) :

(...)

Zoals in eerdere antwoordnota's gesteld, mag evenwel deze paragraaf niet uit zijn context gehaald worden.

(...)

De betrokken paragraaf is dan ook niet meer dan een algemene vaststelling, die bovendien in overeenstemming is met de feiten....de uitbating (pluimveestal + mestloods) IS milieuvergunnings-plichtig EN bij de beoordeling hiervan zal eveneens de hinder worden beoordeeld.

3.

En zelfs al zou deze paragraaf uit de bestreden beslissing als onaanvaardbaar beschouwd moeten worden, dan nog gaat het in casu om een "overtollig motief".

(...)

In de bestreden beslissing werd de mogelijke hinder van de aanvraag op het milieu wel degelijk concreet beoordeeld. (stuk 1, p. 9)

(...)

Samengevat wordt geoordeeld dat er zich geen probleem stelt inzake de goede ruimtelijke ordening aangezien

- de woning van verzoekende partij op 230m van de aanvraag is gelegen;*
- transporten beperkt zijn en geen mobiliteitshinder zullen veroorzaken gezien de ligging van de aanvraag t.o.v. de autostrade;*
- geluidshinder beperkt is gelet op de afstand;*
- geurhinder beperkt zal zijn zoals blijkt uit de project-MER en gelet op het gebruik van een amoniakemissiearm stalsysteem;*
- het bedrijf afgeschermd wordt door een hoogstammige groenbuffer;*
- de hinder die ingeroepen wordt het gevolg is van een ander aanwezig bedrijf (Biofors);*

Verzoekende partij toont niet aan dat deze motivering niet correct zou zijn.

In haar aanvullende nota stelt verzoekende partij ten onrechte dat deputatie met deze paragraaf zou stellen dat niet zij, maar enkel de minister van leefmilieu bevoegd zou zijn om de vermeende milieuhinder te onderzoeken. Dat dit geenszins de draagwijdte van deze alinea is, blijkt net uit het feit dat door deputatie de mogelijke milieuhinder werd onderzocht en op basis van verschillende motieven (zie punt 3 hierboven) tot de vaststelling is gekomen dat er zich hieromtrent geen probleem stelt.

Op het ogenblik van het afleveren van de betrokken stedenbouwkundige vergunning (2.04.2015) bestond er reeds een milieuvergunning (5.12.2014), maar deze werd aangevochten. Door te wijzen op het feit dat er in het kader van deze procedure ook een milieutoets zal plaatsvinden, heeft verwerende partij dan ook geen gebrekkige motivering opgenomen. Zoals eerder gesteld blijkt duidelijk dat het hooguit gaat om een 'overtollig' motief en dat verwerende partij wel degelijk alle elementen in het dossier in rekening heeft gebracht en op grond daarvan een milieubeoordeling heeft gemaakt.

Opnieuw dient erop gewezen te worden dat verzoekende partij de vermeende milieuhinder — zeker gezien de bijkomende maatregelen die hieromtrent werden getroffen en waar deputatie ook uitdrukkelijk naar verwijst in haar beslissing - niet kan aantonen.

4.

Verzoekende partij kan ten slotte ook niet gevolgd worden waar in de aanvullende nota gesteld wordt dat "de bestaande milieuvergunning niet werd bestudeerd" en dat "enige coördinatie (tussen de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning) totaal onbestaand was."

De rechtspraak is ter zake duidelijk :

(...)

Bijgevolg behoort het niet tot de taak van de overheid die de stedenbouwkundige vergunning verleend om een beoordeling omtrent de goede ruimtelijke ordening/milieuhinder uit de milieuvergunning te beoordelen/over te nemen.

6.

In de door de Raad van State d.d. 22 juni 2017 vernietigde milieuvergunning zijn geen argumenten terug te vinden die deze motivering uit de bestreden beslissing zouden tegenspreken.

Het arrest stelt (zie aanvullend stuk verzoekende partij, p. 9 + 10) :

(...)

De Raad van State stelt dus enkel vast dat er lopende de procedure een bijkomend stuk werd ingediend - met name aanvullende geurmodelleringen die volgens de Raad "klaarblijkelijk de beoordeling van de effecten op het vlak van geurhinder in het bij de aanvraag gevoegde MER volledig vervangen" - en dat hierdoor de regels inzake het openbaar onderzoek werden geschonden.

Verder dan dat gaat de uitspraak van de Raad van State niet.

De Raad van State doet geen enkele uitspraak over de correctheid (lees : overeenstemming met de feiten) van de beoordeling van de geurhinder...niet voor wat de (oorspronkelijke) beoordeling in het MER betreft, niet voor wat de aanvullende geurmodelleringen in het nieuw bijgebrachte stuk betreft.

Er wordt enkel een schending van het openbaar onderzoek vastgesteld.

Bijgevolg worden in het arrest geen uitspraken gedaan die enig verband zouden hebben met wat in de bestreden beslissing is opgenomen, of waarop deze gesteund is.

7.

Waar verzoekende partij in haar aanvullende nota nog verwijst naar de nieuwe milieuvergunning van 29 november 2017 (= nieuw stuk 1 van verzoekende partij) en meer bepaald de nieuwe adviezen die in het kader van deze milieuvergunning werden uitgebracht d.d. 30.08.2017 en 12.09.2017, is dit totaal niet aan de orde.

Uiteraard zijn dit totaal nieuwe feiten die niet gekend waren op het ogenblik van het afleveren van de betrokken stedenbouwkundige vergunning anno 2015. Hiermee kon verwerende partij dan ook onmogelijk rekening houden.

(...)

Naar analogie kan evenmin rekening gehouden worden met de betrokken stukken, gezien verwerende partij hierover niet kon beschikken - omdat deze eenvoudigweg nog niet bestonden - op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing.

Conclusie : Het feit dat de milieuvergunning d.d. 5 december 2014 door de Raad van State op 22 juni 2017 werd vernietigd heeft geen enkele invloed op de voorliggende bestreden beslissing.

..."

4.

De tussenkomen partij overweegt in haar replieknota na heropening der debatten tot slot als volgt:

"...

Vernietiging milieuvergunning impliceert niet het verval van rechtswege van de stedenbouwkundige vergunning

Uw Raad merkt in haar tussenarrest terecht op dat de vernietiging van de milieuvergunning van 5 december 2014 geenszins van rechtswege het verval van de thans bestreden beslissing tot gevolg heeft.

Conform artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO vervalt een stedenbouwkundige vergunning slechts van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt in de zin van artikel 5, §1 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

*Uit art. 5, §1 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna: milieuvergunningsdecreet) volgt dat er slechts sprake is van een **definitieve weigering** wanneer de termijn om administratief beroep in te stellen, zoals bepaald in artikel 23 van het Milieuvergunningsdecreet, is verstreken, of nadat de vergunningverlenende overheid de milieuvergunning in graad van administratief beroep heeft geweigerd. In dezelfde zin oordeelde Uw Raad in een recent arrest van 17 oktober 2017:*

(...)

In voorliggend geval zijn geen van beide van toepassing zodat er geenszins sprake is van een “definitieve weigering”. Er ligt op heden zelfs een nieuwe milieuvergunning voor. De vernietiging van de milieuvergunning impliceert in geen geval dat de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege zou vervallen.

Uit hetgeen verder nog zal volgen, zal blijken dat de bestreden stedenbouwkundige vergunning ten overvloede geenszins dient te worden vernietigd.

Nieuwe milieuvergunning na nieuw openbaar onderzoek

*De **milieuvergunning** werd door de Raad van State enkel en alleen **vernietigd omwille van het feit dat de regels inzake het openbaar onderzoek werden geschonden**. Lopende de procedure werd een bijkomend stuk gevoegd, meer bepaald aanvullende geurmodellerings die er volgens de Raad “klaarblijkelijk toe strekken de beoordeling van de effecten op het vlak van geurhinder in het bij de milieuvergunningsaanvraag gevoegde oorspronkelijke milieueffectenrapport, volledig te vervangen”. De Raad besloot dat een door de dienst MER goedgekeurd milieueffectenrapport of bepaalde onderdelen ervan niet lopende de vergunningsprocedure kunnen worden vervangen, zonder de regels van het openbaar onderzoek te schenden. Er dient te worden benadrukt dat de milieuvergunning enkel om die reden wordt vernietigd. Verder dan de vaststelling van een schending van het openbaar onderzoek gaat de uitspraak van de Raad van State niet.*

*In functie van het hernemen van een beslissing door de minister werd het vormgebrek hersteld. **Tussen 26 juli en 24 augustus 2017** werd **opnieuw** een **openbaar onderzoek** gehouden, waarbij alle stukken ter inzage lagen. Er werden **geen bezwaren** ingediend. Het aspect dat door de Raad van State werd aangekaart als zijnde een probleem, werd op zich dus aangepakt.*

*Bij Ministerieel besluit van **29 november 2017** werd door de minister de **milieuvergunning opnieuw verleend**.*

*Verzoekende partij verwijst in haar aanvullende nota naar ongunstige adviezen die in het kader van de opnieuw afgeleverde milieuvergunning zouden zijn uitgebracht. Tussenkomende partij merkt op dat deze verwijzingen volstrekt irrelevant zijn. Tussenkomende partij beschikt op heden over een uitvoerbare milieuvergunning. Het betreft een **uitvoerig gemotiveerd besluit**, waarin o.a. het volgende werd besloten:*

(...)

In de nieuwe milieuvergunning wordt geantwoord op de bezwaren over het al dan niet gehouden nieuwe openbare onderzoek en over de actualiteit van het bestaande milieueffecten-rapport. De geuremissie wordt positief geëvalueerd. Het negatieve advies van het Agentschap voor Natuur en Bos wordt weerlegd. Verder worden zowel geurhinder, stofhinder als mobiliteitshinder positief beoordeeld. Ook de geluidshinder wordt aanvaardbaar geacht, net als het debiet van de grondwaterwinning. Er wordt ook een positieve watertoets gedaan.

In vergelijking met de vorige inmiddels vernietigde milieuvergunning die aan tussenkomende partij werd verleend, moet worden opgemerkt dat met voorliggende nieuwe milieuvergunning enkel een formeel aspect werd rechtgezet, nl. de organisatie van een openbaar onderzoek.

Voor zover tussenkomende partij op dit ogenblik is gekend, wordt de milieuvergunning van 29 november 2017 niet aangevochten. Het officieel mailbericht van 22 december 2017 aan de raadsleden van verzoekende partij (stuk 28), bleef tot nu toe onbeantwoord.

Bestreden beslissing maakt wel degelijk eigen beoordeling van de milieu-aspecten

Uw Raad merkt in het tussenarrest op dat de bestreden beslissing voor de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening deels lijkt te steunen op, dan wel lijkt te verwijzen naar de op 10 september 2013 goedgekeurde project-MER en op de inmiddels vernietigde milieuvergunning van 5 december 2014.

Het klopt dat de bestreden beslissing melding maakt van de milieuvergunning van 5 december 2014 en verder overweegt dat 'de uitbating van het bedrijf milieuvergunningsplichtig is en de hinder verder nog uitvoerig zal worden behandeld bij de milieuvergunningsaanvraag'.

*Het voorgaande neemt niet weg dat er verder in het bestreden besluit zelf geen aandacht besteedt zou zijn aan de motivering van de hinderaspecten. Uw Raad stelt correct dat de bestreden beslissing slechts **deels** lijkt te steunen of te verwijzen naar de project-MER en de milieuvergunning. Er zijn duidelijk nog andere elementen die door de deputatie in acht werden genomen bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. Dit zal nader nog worden gespecificeerd.*

In eerste instantie moet worden opgemerkt dat verzoekende partij in geen geval kan worden bijgetreden wanneer zij uit voormelde passage meent te kunnen afleiden dat de deputatie voor ogen had, dat niet zij in het kader van de stedenbouwkundige vergunning, maar wel de minister van leefmilieu in het kader van de milieuvergunning de vermeende milieuhinder moet en zou beoordelen. Dergelijke zienswijze is volstrekt foutief, volgt niet uit de bestreden beslissing, en kan er evenmin uit worden afgeleid.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening gaat de deputatie veel verder dan louter voornoemde stelling. Verwerende partij heeft niet louter en alleen berust in een verwijzing naar de project-MER en de milieuvergunning. In de bestreden beslissing werd weldegelijk de mogelijke impact van de aanvraag op het milieu concreet beoordeeld, aan de hand van verschillende beoordelingselementen. Dit blijkt uit onderstaande passage:

(...)

De deputatie beoordeelt de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening verder aan de hand van volgende elementen:

- de grootte van het gebouw is vergelijkbaar met andere in de omgeving bestaande landbouwbedrijven;
- de woning van verzoekende partij op 230m van de aanvraag is gelegen;
- er zal geen mobiliteitshinder zijn gelet op de ligging van de aanvraag in de nabijheid van autosnelwegen en het feit dat de transport eerder beperkt zullen zijn;
- geluidshinder is beperkt gelet op de afstand tot de in de omgeving liggende woningen;
- geurhinder zal beperkt zijn zoals blijkt uit de project-MER en gelet op het gebruik van een amoniakemissiearm stalsysteem;
- het bedrijf wordt afgeschermd door een hoogstammige groenbuffer;
- de hinder die ingeroepen wordt het gevolg is van de uitbating van een ander aanwezig bedrijf (Biofors) en kan niet worden gebruikt om huidige aanvraag te weigeren.

Het feit dat in de bestreden beslissing wordt opgenomen dat de hinder **verder nog uitvoerig** zal worden behandeld in het kader van de milieuvergunningsaanvraag is geenszins kennelijk onredelijk. Uw Raad oordeelde reeds eerder dat **de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning elk hun eigen finaliteit** hebben. Zo stelde Uw Raad in haar arrest van 15 december 2015 hierover het volgende: (...)

⇒ Verwerende partij heeft bij de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunning geenszins de toets aan de goede ruimtelijke ordening en in het bijzonder de beoordeling van de hinderaspecten naar de milieuvergunningsprocedure verdaagd.

⇒ **De vermeende hinderaspecten werden weldegelijk en in alle redelijkheid afdoende beoordeeld in de bestreden beslissing. Enkel wordt ten overvloede (overtollige motivering) gesteld dat dit in het kader van de milieuvergunning nog verder uitvoeriger zal worden behandeld, wat niet kennelijk onredelijk is.**

Daarnaast geeft de deputatie overigens zelf in haar replieknota uitdrukkelijk aan dat de draagwijdte die verzoekende partij geeft aan de betreffende alinea, niet correct is.

Door de deputatie werd de mogelijke milieuhinder weldegelijk onderzocht op grond van verschillende relevante motieven, die hoger zijn weergegeven. Verzoekende partij kan dan ook niet worden gevolgd in haar stelling dat in de bestreden beslissing de vereiste beoordeling van de hinderaspecten zou ontbreken, dan wel dat de motivering gebreking zou zijn.

Uit al het voorgaande moet worden opgemerkt dat de verwijzing naar de inmiddels vernietigde milieuvergunning in feite een **overtollig motief** uitmaakt en het geenszins een determinerend element was om de stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De deputatie heeft nog verschillende andere elementen in het dossier in rekening gebracht en op grond daarvan een redelijke milieu/hinderbeoordeling gemaakt.

Zoals hoger reeds werd uiteengezet, werd intussen ten overvloede een nieuwe milieuvergunning verleend (MB van 29/11/17). In het kader van deze nieuwe milieuvergunnings-procedure werd het formeel gebrek dat leidde tot de vernietiging van de voorgaande milieuvergunning, rechtgezet door een nieuw openbaar onderzoek te

organiseren waarbij alle stukken ter inzage lagen. Het feit dat er geen openbaar onderzoek werd georganiseerd was voor de Raad van State overigens het enige element om tot vernietiging over te gaan van de voorgaande milieuvergunning. Het arrest doet verder geen uitspraak in verband met elementen die zijn opgenomen in de bestreden beslissing. Tijdens het openbaar onderzoek werden overigens geen bezwaren geuit, zodat het hier in feite slechts een formeel aspect betreft. Gelet op het feit dat er een nieuwe milieuvergunning voorligt, moet worden geoordeeld dat de beoordeelde hinderaspecten – ten overvloede, want reeds afdoende beoordeeld in het bestreden besluit – geenszins onrechtmatige hinderaspecten betreffen, zoals verzoekende partijen doen uitschijnen.

Tot slot houdt verzoekende partij in haar aanvullende nota nog voor dat tussenkomende partij tot op heden haar activiteiten volstrekt illegaal zou exploiteren. Dit dient ten stelligste te worden ontkend.

*Het bedrijf beschikt op heden over een uitvoerbare milieuvergunning. Ook haar stedenbouwkundige vergunning is nog steeds uitvoerbaar. Verzoekende partij verwijst in dit kader naar een schrijven van de dienst Milieu-inspectie van 29 augustus 2017. Zij voegt bewust dit stuk niet, maar enkel de voor haar relevante bijlagen bij het begeleidend schrijven van 29 augustus 2017. In het begeleidend schrijven wordt namelijk uitdrukkelijk gesteld dat de milieu-inspectie bij haar standpunt blijft dat het bedrijf ondertussen verder kan exploiteren op basis van de milieuvergunning van de deputatie van 8 mei 2014:
(...)*

Uit het voorgaande blijkt aldus dat er nooit sprake is geweest van een illegale exploitatie.

*Tussenkomende partij heeft vanzelfsprekend ook het nodige gedaan om tegemoet te komen aan de aanmaningen die door de milieu-inspectie werden gegeven op 4 april 2016 en 30 maart 2017. Op 12 mei 2017 werd door tussenkomende partij gereageerd op de vaststellingen door de dienst milieu-inspectie, waaruit blijkt dat aan alle aanmaningen gevolg wordt gegeven. Dit blijkt overigens ook uit e-mailverkeer met de toezichthouder. Verzoekende partijen geven niet de volledige waarheid, zoeken spijkers op laag water en trachten tussenkomende partij onterecht zwart te maken in een sfeer van zwartmakerij tegen de feiten van het dossier in.
...”*

Beoordeling door de Raad

1.

In antwoord op de door de Raad ambtshalve gestelde vraag voert de verzoekende partij in essentie aan dat het gegeven dat er in de bestreden beslissing enerzijds melding wordt gemaakt van de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning en er in de bestreden beslissing bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening en dan meer specifiek wat betreft het aspect van de geurhinder op pagina 9 wordt aangegeven dat de geurhinder verder uitvoerig zal worden bestudeerd in kader van de milieuvergunningsaanvraag geen materiële misslag maar een inhoudelijke misslag betreft waaruit blijkt dat de verwerende partij de verleende milieuvergunning niet heeft bestudeerd en de inhoud ervan heeft meegenomen bij de beoordeling van het aangevraagde project in de bestreden beslissing.

De kritiek van de verzoekende partij zou gefundeerd en pertinent zijn aangezien (1) de Raad van State met haar arrest van 22 juni 2017 de milieuvergunning van de tussenkomende partij heeft vernietigd en (2) uit de milieuvergunning verleend op 29 november 2017 blijkt dat de

verschillende instanties die in kader van de milieuvergunning van 2014 gunstig advies hebben verleend nu plots ongunstig adviseren. Bovendien is, nog volgens de verzoekende partij, ook de milieuvergunning verleend op 29 november 2017 onrechtmatig en blijkt de tussenkomen de partij haar activiteiten volledig illegaal te exploiteren.

In haar tweede aanvullende nota richt de verzoekende partij haar betoog op de nieuwe milieuvergunning verleend op 29 november 2017 waarbij zij vaststelt dat het openbaar onderzoek waarvan sprake in de recent verleende milieuvergunning nooit heeft plaatsgevonden zodat de Raad deze milieuvergunning op grond van artikel 159 Gw buiten toepassing dient te laten.

2.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij haar betoog herneemt zoals ontwikkeld in haar verzoekschrift, bovendien breidt zij haar betoog verder uit en richt zij een groot deel van haar kritiek op de milieuvergunning verleend op 29 november 2017. Zoals reeds aangestipt in zijn tussenarrest van 7 november 2017 merkt de Raad nogmaals op dat de vernietiging van de aan het aangevraagde project corresponderende milieuvergunning van 5 december 2014 geenszins van rechtswege het verval van de bestreden beslissing tot gevolg heeft.

Conform artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO en artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet, vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt. Er is sprake van een definitieve weigering van de milieuvergunning wanneer de termijn om administratief beroep in stellen, zoals bepaald in artikel 23 Milieuvergunningsdecreet, is verstreken, of nadat de vergunningverlenende overheid de milieuvergunning in graad van administratief beroep heeft geweigerd.

Het wordt door de partijen niet betwist dat er in deze geen sprake is van een definitieve weigering gelet op de milieuvergunning aan de tussenkomende partij verleend op 29 november 2017. Het gegeven dat onder meer de verzoekende partij tegen deze vergunning een beroep tot vernietiging heeft ingediend bij de Raad van State doet aan deze vaststelling geen afbreuk.

3.

De Raad merkt op dat de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning aan onderscheiden, van elkaar onafhankelijke vergunningsprocedures onderworpen zijn, met elk een eigen finaliteit. Bij het onderzoek van een aanvraag voor een milieuvergunning gaat het bestuur na welke gevolgen de uitbating van de inrichting heeft voor het leefmilieu. Dat betekent echter niet dat de beoordeling van de hinderaspecten van het aangevraagde project geen deel zou uitmaken van het beoordelen van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, aangezien deze tot de relevante aandachtspunten hoort overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO.

Voor zover de verzoekende partij in haar tweede aanvullende nota kritiek formuleert op de milieuvergunning verleend op 29 november 2017 dient de Raad noodzakelijk vast te stellen dat dit buiten de grenzen gaat getrokken in functie van de ambtshalve vraag gesteld in het tussenarrest van 7 november 2017 en deze nieuwe grief als onontvankelijk dient te worden aangemerkt.

In de mate dat de verzoekende partij aangeeft dat de uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening geen kennis heeft genomen van de inhoud van de milieuvergunning verleend op 5 december 2014 en de verwerende partij bij die beoordeling ten onrechte aangeeft dat voornamelijk wat betreft de beoordeling van de aan het aangevraagde project gekoppelde geurhinder dat deze hinder nader zal worden onderzocht bij de milieuvergunningsaanvraag, stelt de Raad vast dat de verzoekende partij nalaat te duiden welke de impact is van de vernietiging van de milieuvergunning van 5 december 2014 op voorliggende stedenbouwkundige vergunning en dat de beoordeling van de grief opgeworpen in het eerste middel van de verzoekende partij behoort tot de beoordeling ten gronde die hierna volgt.

B. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.3.1 VCRO, van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij overweegt:

“...

Het bestreden besluit voert geen eigen grondige beoordeling uit van de door de deputatie zelf erkende geurhinder en (i) verwijst zonder enige verdere motivering naar "de milderende maatregelen uit het project-MER" en (ii) naar een toekomstige beoordeling in het kader van een milieuvergunningsaanvraag terwijl deze reeds op 5 december 2014 in graad van beroep definitief was verleend [stuk 1].

Een beoordeling die op het vlak van hinder zeer relevant is gelet op het feit dat:

- A. eerdere weigeringen van stedenbouwkundige en milieuvergunning gebaseerd waren op de te verwachten geurhinder;
- B. het onderwerp van de aanvraag betrekking heeft op de plaatsing van een industriële pluimveekwekerij;
- C. de aanvrager moet herlokaliseren omwille van geurhinder op de bestaande locatie en;
- D. de pluimveekwekerij wordt ingeplant in de nabijheid van een reeds door ernstige geurhinder geteisterd gebied.

Art. 4.3.1 VCRO bepaalt:

(...)

Art. 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke **motivering** van de bestuurshandelingen bepaalt dat de motivering afdoende moet zijn. Deze wetgeving bevat een verwevenheid van de materiële en formele motivering.

De motivering van een bestuurshandeling moet (i) **uitdrukkelijk** zijn, (ii) de **juridische en feitelijke overwegingen vermelden** die tot de beslissing hebben geleid en (iii) **afdoende** zijn.

Een afdoende gemotiveerde beslissing is duidelijk, mag niet tegenstrijdig zijn, moet pertinent zijn, moet concreet en precies zijn en moet volledig zijn.

Indien de motivering niet aan deze criteria voldoet, verantwoordt zij de beslissing niet". De vereiste dat de motivering afdoende moet zijn, impliceert dat het evenredigheidsbeginsel wordt gerespecteerd en dat de motivering draagkrachtig is.

Het **zorgvuldigheidsbeginsel** verplicht de bestuurlijke overheid ertoe om zowel procedureel als inhoudelijk zorgvuldig te werk te gaan bij het nemen van beslissingen. Zij moet:

- I. Bij de voorbereiding van de beslissing ervoor zorgen dat alle feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk worden vergaard, geïnventariseerd en gecontroleerd, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen;

- II. Alle betrokken belangen zorgvuldig beoordelen en afwegen, zodat particuliere belangen niet nodeloos worden geschaad.

Aldus moet een bestuur bij de voorbereiding van haar beslissingen zorgvuldig alle nuttige feiten verzamelen vooraleer te beslissen en indien nodig technische adviezen inwinnen om nuttig te kunnen oordelen. Het besluit moet gesteund zijn op het volledige dossier na een ernstige bespreking en eventueel na stemming.

De gespecialiseerde rechtsleer vat samen als volgt:

(...)

TOEPASSING OP VOORLIGGENDE CASUS

In dit eerste middel zal verzoekende partij dus aantonen dat het bestreden besluit geen eigen grondige beoordeling uitvoerde van de door de deputatie zelf erkende geurhinder en zonder enige verdere motivering verwijst naar (i) "de milderende maatregelen uit het project-MER" en (ii) een toekomstige beoordeling in het kader van de milieuvergunningsaanvraag die in feite reeds op 5 december 2014 in graad van beroep definitief werd verleend [**stuk 1**].

→ ONRECHTMATIGE VERWIJZING NAAR MILEUVERGUNNING

De deputatie schrijft in het bestreden besluit op pagina 9 dat "de uitbating van het bedrijf is milieuvergunning plichtig en de hinder zal verder nog uitvoerig behandeld worden bij de milieuvergunningsaanvraag.

Dit terwijl het bestreden besluit op pagina 3 erkent dat op 5 december 2014 in graad van beroep door de minister van leefmilieu reeds een milieuvergunning werd verleend.

De PSA en de deputatie erkennen hiermee dus expliciet geen kennis te hebben genomen van de reeds op 5 december 2014 verleende milieuvergunning en de hierin opgenomen beoordeling van de geurhinder én van de kritiek die hierop in de administratieve beroepsakte van 6 februari 2015 in het kader van deze, procedure werd geuit [**stuk 2**]. Gefundeerde kritiek die in het hier bestreden besluit nergens wordt weerlegd. De deputatie achtte het dus klaarblijkelijk niet noodzakelijk deze voor verzoekende partij essentiële en door haar zelf erkende problematiek te beoordelen.

De Raad van State heeft reeds meermaals geoordeeld dat voor de beoordeling van de verenigbaarheid van een stedenbouwkundige vergunning met een milieuhinderaspect, niet louter naar de milieuvergunning mag worden verwezen, aangezien dit deel uitmaakt van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening bij stedenbouwkundige vergunningen. DE SMET vervolgt dat „door de expliciete vermelding van hinderaspecten in art. 4.3.1 § 2, 1° VCRO, het inmiddels duidelijk is geworden dat iedere vorm van hinder dient betrokken te worden bij het beoordelen van de goede ruimtelijke ordening. Volgens vaste rechtspraak van Uw Raad moeten hinderaspecten zoals geurhinder, voor zover noodzakelijk en relevant, bij het onderzoek naar de goede ruimtelijke ordening worden beoordeeld. Ook wanneer reeds een toetsing aan de goede ruimtelijke ordening zou zijn gebeurd in het kader van een eerdere milieuvergunningsaanvraag, stelt rechtspraak dat nog steeds een nieuwe en afzonderlijke beoordeling moet gebeuren.

Deze beoordeling werd in casu niet uitgevoerd, minstens niet grondig.

→ GEBREKKIGE BEOORDELING GEURHINDER IN PROJECT MER

De te verwachten geurhinder werd bovendien in het kader van het noch door de PSA, noch door de Deputatie bestudeerde project-MER, niet grondig en vooral niet accuraat in kaart gebracht en beoordeeld.

1^e ONDERDEEL: GEBREKKIGE BESTUDERING GEURHINDER

Uit de feitelijke en procedurele voorgaande blijkt dat tijdens de milieuvergunningsprocedure in eerste aanleg een aanvullende geurnota, die nog niet bestond en/of beschikbaar was bij de vergunningsaanvraag, aan het dossier werd toegevoegd. Maanden nadat het openbaar onderzoek was afgerond en verschillende adviesinstanties hun adviezen reeds hadden verstrekt.

De door de deputatie op 20 februari 2014 toegestane termijnverlenging in functie van de opmaak van deze bijkomende geurstudie gebeurde op verzoek van de PMVC. Die stelde op basis van de bezwaren van onder meer verzoekende partijen vast dat de geurstudie die was uitgevoerd in het project-MER gebaseerd was op achterhaalde en onvolledige gegevens.

De eerste gebrekkige geurstudie leverde volgende geurcontour op **[stuk 3]**:

(afbeelding)

Deze studie hield geen rekening **(i)** met het feit dat 2 van de 4 bestaande bedrijven in de omgeving niet langer operationeel waren en **(ii)** met de op 18 november 2013 verleende milieuvergunning klasse 1 voor een verdubbeling van de reeds zeer hinderlijke bedrijfsexploitatie van de BVBA Biofors **[stuk 5]**.

Op 2 april 2014 verzendt de BVBA Dennendael een bijkomende geurstudie aan de Deputatie **[stuk 4]**.

(afbeelding)

Uit deze aanvullende geurstudie blijkt het volgende:

1. Bij de initiële (foute) berekening met 4 operationele bedrijven bleken 27 woningen in woongebied met landelijk karakter" in de bestaande situatie gering negatieve tot negatieve geureffecten te kennen (pag. 9 milieuvergunning 5 december 2014 en figuur 6.1.1 project VIER **[stuk 3]**). Dit bewuste woongebied ligt ten zuidzuidoosten van de site van de BVBA Dennendael.

Door het schrappen van de 2 niet langer operationele bedrijven in de aanvullende geurstudie, blijken de woningen in dit woongebied geen hinder meer te zullen ondervinden van de site van de BVBA Dennendael (pag. 10 milieuvergunning 5 december 2014).

2. Uit de aanvullende geurstudie blijkt dat zelfs in het best case scenario, waarbij de BVBA Biofors haar uitbreidende milieuvergunning opnieuw verliest, er **maar liefst 19 bijkomende woningen** in het oostelijk gelegen gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's ("andere") gering negatieve tot negatieve geureffecten zullen ondergaan en in het worst case scenario er **maar liefst 22 bijkomende woningen** gering negatieve tot negatieve geureffecten in gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's ondergaan en nog eens 3 extra in agrarisch gebied.

3. *Uit de aanvullende geurstudie blijkt niet dat werd rekening gehouden met het feit dat de BVBA Biofors nog steeds nalaat de nodige infrastructuurwerken uit te voeren om de geurhinder te beperken.*
4. *Zonder dat daaromtrent enige motivatie wordt geboden leidt de combinatie van het project-MER en de aanvullende geurstudie ertoe dat de neutralisatie van de 2 niet langer operationele bedrijven de geurhinder van de BVBA Dennendael in het zuid-zuidoostelijk gelegen woongebied volledig wegneemt en de geurhinder in het oostelijk gelegen KMO gebied plots enorm doet stijgen.*

Uit hetgeen hierboven vermeld blijkt aldus dat:

1. *De geurproblematiek in het project-MER opnieuw gebrekkig werd onderzocht op basis van verschillende foutieve uitgangspunten;*
2. *De dienst-MER het ingediende project-MER niet, minstens niet afdoende, heeft bestudeerd en gecontroleerd hetgeen toch haar taak lijkt te zijn;*
3. *Er ingevolge de gebrekkige bestudering van de geurproblematiek in het project-MER een aanvullende geurstudie moest worden opgemaakt die niet aan een openbaar onderzoek of adviesverlening werd onderworpen;*
4. *Dat uit de aanvullende geurstudie opnieuw een aantal discutabele resultaten blijken die door zowel de Deputatie als de Minister kritikloos worden overgenomen in het bestreden besluit. De resultaten van het project-MER waren ontegensprekelijk fout. Ook deze van de aanvullende geurstudie zijn alleszins betwistbaar.*

Een zorgvuldig uitgevoerd geuronderzoek waar onder meer verzoekende partij (maar ook de vele andere tientallen "nieuwe" gehinderden) voorafgaandelijk kennis van hadden kunnen nemen en desgevallend kritiek op hadden kunnen formuleren, was dan ook onontbeerlijk.

*De aanvullingen bij de milieuvergunningsaanvraag die pas na het openbaar onderzoek en de verplichte advisering in het kader van de milieuvergunning werden aangebracht **zijn substantieel** aangezien uit de milieuvergunning van 5 december 2014 blijkt dat zonder deze aanvullende (foutieve) gegevens de vergunningverlenende overheid niet over voldoende accurate gegevens bleek te beschikken om de milieuvergunning te verlenen.*

2^e ONDERDEEL: GEBREKKIGE INSPRAAK OMWONENDEN

Artikel 11 van het Milieuvergunningsdecreet bepaalt dat voorafgaandelijk aan het verlenen van een milieuvergunning klasse 1 een openbaar onderzoek dient te worden georganiseerd.

Artikel 5 van Vlare I bepaalt welke gegevens de vergunningsaanvraag moet omvatten. Deze bepaling heeft onder meer tot doel de omwonenden en derde belanghebbenden de nodige informatie te verschaffen opdat zij met kennis van zaken hun mogelijke bezwaren tegen de geplande inrichting zouden kunnen laten gelden.

Volgens de rechtspraak van de Raad van State kan het bestuur de onvolkomenheden in een vergunningsaanvraag niet goedmaken door de nodige preciseringen aan te brengen in het voorwerp van het vergunningsbesluit wanneer een vergunningsaanvraag niet aan het bepaalde in artikel 5 voldoet, vermits een dergelijke werkwijze neerkomt op een uitholling van het bezwaarrecht. Bovendien kan niet uitgesloten worden dat de overheid tot een andere beoordeling zou zijn gekomen indien de omwonenden hun bezwaren wel met kennis van zaken hadden kunnen doen gelden.

In casu hebben onder meer verzoekende partij opnieuw niet de mogelijkheid gehad voorafgaandelijk aan de (milieu)vergunningverlening kennis te nemen van de geurhinder die zich werkelijk zou voordoen ter hoogte van hun woningen of bedrijfsgebouwen.

De resultaten uit de aanvullende geurstudie wijken duidelijk af van de resultaten uit de eerste geurstudie in het project MER.

Verschillende arresten van de Raad van State hebben betrekking op de kwestie of het aanvullen van de vergunningsaanvraag na openbaar onderzoek of in graad van beroep de uitholling van het openbaar onderzoek (en adviesverlening in eerste aanleg) tot gevolg heeft.

De rechtspraak van de Raad van State is zeer duidelijk waar deze stelt dat het wijzigen van substantiële onderdelen van de milieuvergunningsaanvraag, nadat het openbaar onderzoek plaatsvond en/of de externe adviezen werden verstrekt, onaanvaardbaar is. De rechten van de bezwaarindieners, in casu verzoekende partijen, als het nut van de adviesprocedures, worden hierdoor op onherroepelijke wijze aangetast.

(...)

En ook:

(...)

Bovendien werd de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

Immers, in de milieuvergunning van 5 december 2014 staat nergens gemotiveerd waarom derdebelanghebbenden niet de mogelijkheid werd geboden om zich voorafgaandelijk uit te spreken over deze voor de stedenbouwkundige en milieuvergunningverlening essentiële bijkomende gegevens. Hetgeen des te meer klemmt aangezien het net deze derden waren die in tegenstelling tot de dienst MER hadden opgemerkt dat de geurstudie uit het project MER niet deugde. Bovendien werd nergens gemotiveerd waarom dit gebrek aan inspraak de rechten van derde-belanghebbende niet zou schenden.

3^e ONDERDEEL: GEBREKKIGE BEOORDELING GEURHINDER VERZOEKENDE PARTIJ

*Uit de aanvullende geurstudie blijkt dat woning 3 van verzoekende partij **de zwaarst getroffen woning is qua geurhinder** (best case 16,1 OUE/m³ - worst case 19,19 OUE/m³).*

Nergens in de milieuvergunning van 5 december 2014, noch in het bestreden besluit wordt gemotiveerd waarom deze bijkomende zware geurhinder aanvaardbaar is. Er wordt louter verwezen naar de verhoogde tolerantiedrempel in agrarisch gebied en een aantal milderende maatregelen uit het project MER die evenwel niet kunnen verhinderen dat de woning van verzoekende partij, die gekneld zit tussen de BVBA Dennendaal en de BVBA Biofors, een uiterst zware geurhinder moet torsen.

Dat de cumulatieve geuremissie niet toeneemt is niet relevant. Niet de toename in hinder, maar of de hinder op zich al dan niet overmatig is dient worden na te gaan. Des te meer omdat er reeds bovenmatige geurhinder bestaat door de bedrijvigheden van de BVBA Biofors.

Uit de aanvullende geurstudie blijkt dat er 19 tot 22 bijkomende woningen een negatief effect zullen ondervinden ingevolge de tenuitvoerlegging van de op heden bestreden milieuvergunning. Het is volstrekt onduidelijk en ongemotiveerd waarom het feit dat zoveel

bijkomende woningen een negatief effect zullen ondervinden, de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag aanvaardbaar maakt.

De motivering van een beslissing over een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag dient voldoende onderbouwd te zijn.

De opvang en beheersing van de bestaande en blijkbaar nog verzwarende geurproblematiek wordt in het bestreden besluit dan ook niet afdoende gemotiveerd.

In casu werd dan ook de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden. Immers, uit het bestreden besluit blijkt dat de deputatie geen eigen beoordeling heeft gemaakt van deze problematiek en hiervoor verwijst naar een toekomstige beoordeling door de Minister van Leefmilieu die in casu reeds én onrechtmatig werd uitgevoerd én gebaseerd is op foutieve informatie. Uit het bestreden besluit blijkt aldus niet dat er bij het voorbereiden en nemen van het bestreden besluit voor werd gezorgd dat alle feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk werden vergaard en dat alle betrokken belangen zorgvuldig werden beoordeeld en afgewogen, zodat particuliere belangen nietodeloos worden geschaad.

Het bestreden besluit schendt dan ook de formele en materiële zorgvuldigheidsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

...”

2.

De verwerende partij repliceert als volgt:

“...

Weerlegging van het eerste middel

2.

Verwerende partij verwijst wat de historiek betreft **vooreerst naar de op 8 mei 2014 door de deputatie verleende milieuvergunning**, waartegen beroep werd ingesteld bij de Vlaams minister die een milieuvergunning **verleende op 5 december 2014** (stuk 4, p. 2 bestreden beslissing).

Verwerende partij nam bijgevolg wel degelijk akte van de omstandigheid dat de Vlaams minister reeds op 5 december 2014 een milieuvergunning verleende. De verwijzing naar de "uitvoerige" behandeling van hinderaspecten in de milieuvergunnings"aanvraag" betreft bijgevolg een louter materiële vergissing, waarvan de rechtzetting ervan verzoekende partij geen enkel voordeel kan verschaffen.

Het komt verwerende partij voor dat verzoekende partij tegenstrijdige argumentatie aanvoert waar zij enerzijds stelt dat verwerende partij louter naar de "milieuvergunning" zou verwijzen, om vervolgens aan te voeren dat de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning niet in rekening zou zijn genomen.

Verzoekende partij geeft zo zelf aan dat de "milieuvergunningsaanvraag" moet worden gelezen als "milieuvergunning".

3.

Het is onjuist te stellen dat verwerende partij louter naar de "milieuvergunning" zou hebben verwezen en zich in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag geen eigen oordeel van de hinderaspecten omtrent de uitbating van het bedrijf zou hebben gevormd.

Aspecten als verkeers - geluids - en geurhinder neemt de bestreden beslissing, onder verwijzing naar het project-MER, wel degelijk en zelfstandig in rekening.

De bestreden beslissing geeft op p. 7 er voorts blijk van kennis te hebben genomen van de resultaten van het project-MER, en vat wat de discipline "lucht" betreft samen:

- I. Geuremissie: negatief voor 16 woningen, een matig negatief effect voor 25 woningen en een gering negatief effectief voor 4 woningen*
- II. Fijn stof: matig negatief voor 4 woningen, negatief voor 2*

De bestreden beslissing motiveert dat "door de toepassing van de milderende maatregelen (uit het project-MER) zal de geurhinder beperkt worden". Geurhinder zal Inderdaad aanwezig zijn, maar zal beperkt worden door het gebruik van een ammoniakemissiearmstalsysteem [...] Vastgesteld wordt dat een groot gedeelte van het beroepsschrift argumentatie bevat gebaseerd op de hinder en de uitbating van het verder gelegen bedrijf Biofors. Deze aanvraag heeft helemaal niets met de uitbating van dit bedrijf te maken en kan dan ook niet gebruikt worden om het bedrijf in de aanvraag te weigeren."

Het voldoen van de milderende maatregelen, onder meer inzake de discipline "lucht", wordt volgens als voorwaarde opgelegd.

*Het project-MER stelt wat die discipline betreft als milderende maatregelen voor:
(...)*

Verzoekende partij draagt niet het minste bewijs aan dat die stellingname van het project-MER foutief is, en dat verwerende partij niet naar het project-MER vermocht te verwijzen om vast te stellen dat mits toepassing van de milderende maatregelen, de geurhinder binnen de grenzen van het redelijke blijft.

*Bovendien moet zowel uit het project-MER als de aanvullende geurstudie worden afgeleid dat de cumulatieve geurhinder van de bedrijven in de omgeving met **het bedrijf waarvoor vergunning verleend wordt, niet tot aanzienlijk meer geurhinder** zal leiden (project-MER) **en dat géén bijkomende geurhinder** (aanvullende nota geurhinder) **ter hoogte van de woning van verzoekende partij** (woning 5 op figuur 6.1.1 "cumulatieve geurconcentratie" en woning 3 cumulatieve geurconcentratie scenario 1 en scenario 2) **zal plaatsvinden**.*

Het project-MER dat uitging van 4 operationele bedrijven in de buurt, stelt dus het worst case scenario voor.

Op vraag van de dienst milieuvergunningen van de provincie Antwerpen werd door de aanvrager maart 2014 een aanvullende geurstudie gemaakt. De deputatie verzocht om de opmaak van een dergelijke aanvullende studie omdat een aantal van de bedrijven die in rekening waren genomen in het kader van de opmaak van het project-MER na opmaak Ervan volgens informatie die werd ontvangen als gevolg van de organisatie van het openbaar onderzoek, mogelijk niet meer zouden bestaan.

*De provinciale milieuvergunningscommissie meende in vergadering van 20 februari 2014 dat een termijnverlenging in de zin van artikel 35, 4° VLAREM I aan de orde was, **aangezien uit de bezwaren van de bewoners ingediend tijdens het openbaar onderzoek** gebleken was*

dat de bedrijven ter hoogte van Hogenaardseweg 36, Hogenaardseweg 100 en Vaartstraat 3 al meer dan drie jaar niet meer in exploitatie zijn en enkel het bedrijf aan Ginnegemveld 2 (Biofors) nog wordt uitgebaat, en een aanvullende studie uitsluitsel kon geven over het aantal gehinderden op basis van de nieuwe gegevens.

De stopzetting van een bedrijf moet immers niet aan de vergunningverlenende overheid worden gemeld, waardoor het gemeentelijk vergunningenbestand - waarop het studiebureau dat het project-MER opmaakte zich baseerde - nooit volledig up-to-date is.

Het project-MER was aldus - op het ogenblik van opmaak - accuraat en gebaseerd op de dan beschikbare gegevens.

Overeenkomstig artikel 35, 4° VLAREM I besliste deputatie binnen een termijn van 110 kalenderdagen, te rekenen vanaf de datum van verzending van de ontvankelijk - en volledighedsverklaring van de milieuvergunningsaanvraag, de termijn voor de behandeling van de milieuvergunningsaanvraag gemotiveerd te verlengen met een termijn van twee maanden.

De exploitant liet door Ecorem nv maart 2014 een aanvullende geurstudie uitvoeren, waarin de cumulatieve effecten inzake geurhinder van het nog aanwezige bedrijf Biofors werden onderzocht. Twee hypothesen werden in de bijkomende geurstudie onderzocht, m.n. de hypothese dat de aan Biofors door de minister verleende milieuvergunning van 18 november 2013 waartegen beroep bij de Raad van State was ingesteld, zou worden vernietigd, zodat het bedrijf moet terugvallen op haar eerdere milieuvergunning van 26 juli 2007, en de hypothese dat de Raad van State de op 18 november 2013 verleende milieuvergunning niet vernietigt (het worst case scenario).

De PMVC verleende op basis van de aanvullende studie in vergadering van 22 april 2014 opnieuw advies, en adviseerde gunstig.

Als gevolg van de vergelijking van het project-MER met de aanvullende geurmodelleringen van maart 2014 af:

(tabel)

*Uit de bovenstaande tabel blijkt dat, door het wegvallen van een aantal veeteeltbedrijven die ondertussen gestopt zijn, de effecten van de geuremissies van de bvba Dennendael in de cumulatieve situatie **gunstiger zijn geworden voor de omgeving** dan de effecten bij het MER van 2013, althans voor wat betreft de mate van geurhinder aangezien het aantal woningen met geurhinder > 10 OUe/s daalt van 5 naar 3 woningen, in beide scenario's en geurhinder > 200Ue/s daalt van 2 naar 0, eveneens in beide scenario's.*

De gegevens van het project-MER waren aldus correct op basis van de veronderstelling dat alle bedrijven in de omgeving nog operationeel waren.

Het project-MER gaat uit van het ergst denkbare scenario, m.n. dat de vier veeteeltbedrijven in de omgeving, m.n. Hogenaardseweg 36, Hogenaardseweg 100, Ginnegemveld 2 en Vaartstraat 102, nog allen operationeel zijn.

*De bijkomende geurstudie leidt tot de vaststelling dat de geurhinder voor verzoekende partij hoog is, **maar dat het bedrijf waarvoor vergunning wordt verleend daar op geen enkele wijze toe bijdraagt.***

Verzoekende partij tekende tegen de door deputatie verleende milieuvergunning beroep aan bij de Vlaams minister, en was aldus bij het instellen van het administratief beroep **op de hoogte van de resultaten van de aanvullende geurstudie**, die voor hem allicht veel gunstiger uitvielen dan verzoekende partij had gehoopt.

De door de Vlaams minister verleende milieuvergunning vat de impact op geurhinder van de aanvraag als volgt samen:

(...)

Bovendien dient vastgesteld dat deputatie de aanvullende geurstudie enkel aanwendt om vast te stellen dat de geurhinder die verzoekende partij aanvoert, beperkt is voor zover de milderende maatregelen van het project-MER worden toegepast.

De omstandigheid dat het worst case scenario van het project-MER zich niet meer voordoet, verhindert niet dat de milderende maatregelen die het project-MER voorstelt pertinent blijven. Integendeel vraagt verwerende partij die milderende maatregelen alsnog op te nemen voor zover ze niet reeds in het vergunningsaanvraag zelf vervat zitten.

De aanvullende geurstudie vertrekt dan ook van het uitgangspunt dat het bedrijf gebruik zal maken van het ammoniakemissiearme stalsysteem en een systeem voor geforceerde mestdroging wordt voorzien (cfr. project-MER), alsook voorziet de aanvraag in een groenscherm met een breedte van 10m, waarvan de bestreden beslissing voorstelt de aanleg van het terrein uit te voeren conform het erfbeplantingsplan van het project-MER.

Bovendien blijkt uit de aanvullende geurstudie dat verzoekende partij géén enkele bijkomende geurhinder zal ondervinden als gevolg van de bestreden beslissing en de uitbating van het bedrijf (zie hierboven).

Bijgevolg kan met rede de vraag gesteld welk belang verzoekende partij heeft bij het inroepen van het zgn. niet gekend zijn van de resultaten van een aanvullende geurstudie in het kader van de milieuvergunningsprocedure met betrekking tot een **stedenbouwkundige vergunningsaanvraag** die op zich met die resultaten niets anders doet dan - terecht - vaststellen dat uit het administratief dossier volgt dat het bedrijf voor verzoekende partij géén (onaanvaardbare) aanvullende geurhinder zal veroorzaken.

Verzoekende partij heeft wat de zgn. onregelmatigheden die zouden zijn begaan in het kader van de milieuvergunningsprocedure dan ook **geen belang bij het middel**.

Voor zover verzoekende partij doelt op de schending van de formele motiveringsplicht omdat in de bestreden beslissing niet zou zijn opgenomen dat met de aanvullende geurstudie rekening werd gehouden, stelt zich eveneens de vraag naar het belang van verzoekende partij bij een dergelijk middel, nu die aanvullende geurstudie enkel bewijst wat de bestreden beslissing voorhoudt, m.n. dat het project zoals het voorligt **geen onaanvaardbare geurhinder zal veroorzaken, wat in het bijzonder voor verzoekende partij geldt.**

...

3.

De tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting:

“ ...

Weerlegging van het middel:

V.1.1 eerste middelonderdeel: vermeende onrechtmatige verwijzing naar de milieuvergunning

Verzoekende partij meent dat in het bestreden besluit geen afdoende beoordeling zou zijn gebeurd omtrent de vermeende geurhinder. Er zou onterecht worden verwezen naar de beoordeling bij de milieuvergunning.

In eerste instantie moet worden opgemerkt dat uit het bestreden besluit wel degelijk zeer duidelijk blijkt dat de deputatie effectief op de hoogte is van de milieuvergunning nu zij daar zelf gewag van maakt in het besluit (blz. 3). Uit het bestreden besluit blijkt verder dat de deputatie in het kader van de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, wel degelijk zelf een beoordeling heeft gemaakt omtrent het aspect van de geurhinder. Het bestreden besluit stelt:

(...)

Uit het bovenstaande blijkt dat het bestreden besluit wel degelijk een beoordeling maakt omtrent de vermeende geurhinder. De deputatie stelt vast dat:

1. De woning van beroeper op 230m gelegen is van de aanvraag;
2. Uit het project-MER blijkt dat de geurhinder beperkt zal worden;
3. Het gebruik van een amoniakemissiearm stalsysteem de geurhinder beperkt;
4. Het bedrijf wordt afgeschermd door een hoogstammige groenbuffer;
5. De vermeende geurhinder, zoals aangehaald door verzoekende partij, vooral betrekking heeft op de bvba BIOFORS, wat niets te maken heeft met de voorgelegde aanvraag.

Uit het bovenstaande blijkt zeer duidelijk dat:

- (a) de deputatie wel degelijk haar eigen beoordeling heeft gevormd omtrent het aspect van de geurhinder en
- (b) de verwijzing naar de beoordeling van de milieuvergunning geen decisief element is geweest bij de beoordeling, mar wel ten overvloede ("zal verder nog uitvoerig behandeld worden...").
- Ten overvloede: een verwijzing naar het project-MER is geheel toelaatbaar nu dat deel uitmaakt van de vergunningsaanvraag conform art. 16 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2014 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning. In het tweede middelonderdeel zal worden geduid dat de project-MER overigens geenszins gebrekkig is.

In tegenstelling tot wat verzoekende partij beweert is het bestreden besluit niet behept met een onregelmatigheid gelet op het feit dat het bestreden besluit zelf een motivering voert omtrent de vermeende geurhinder. Het is op zich niet ontoelaatbaar om daarbij, louter bijkomend, te verwijzen naar de milieuvergunningsprocedure.

De grieven van verzoekende partij zijn ongegrond.

V.1.2 Tweede middelonderdeel: vermeende gebrekkige beoordeling geurhinder in de PROJECT MER

Verzoekende partij meent dat de te verwachten geurhinder niet grondig en/of niet accuraat in kaart werd gebracht in het project-MER en dus zo ook in de beoordeling. Verzoekende partij kopieert haar uiteenzetting hieromtrent uit de hangende procedure bij de Raad van State aangaande de vordering tot vernietiging van de milieuvergunning dd. 5 december 2014. Verzoekende partij in tussenkomst herhaalt hieronder dan ook haar verweer uit de procedure

bij de Raad van State, aangevuld met de argumentatie specifiek voor de bouwvergunningsprocedure.

A EERSTE ASPECT VAN HET TWEEDE MIDDELONDERDEEL

In het eerste onderdeel houdt verzoekende partij voor dat de te verwachten geurhinder niet grondig en accuraat werd beoordeeld alsook gebrekkig werd bestudeerd. Zij beweert dat de gegevens van de geurstudie in het project MER achterhaald zijn een fout zijn alsmede dat de gegevens in de aanvullende studie alleszins betwistbaar zijn.

A.1 Geen belang bij het middel – relativiteitseis

Er is een overvloed aan rechtspraak die stelt dat een verzoeker een belang dient te hebben bij elk der aangevoerde middelen. De vernietiging van de aangevochten akte moet aan de verzoekende partij op hoofdvordering ook een voordeel verschaffen, ze moet een nuttig effect ressorteren". Blijkt dat de vernietiging de verzoeker geen nuttig gevolg oplevert, dan zal het beroep bij gebrek aan belang worden afgewezen.

Ieder die zich tot Uw Raad wendt, moet niet enkel (algemeen) laten blijken een belang te hebben bij het instellen van de procedure zelf, doch dient tevens over een belang te beschikken bij ieder van de ingeroepen middelen. Deze beoordeling van het belang bij een middel, dient te gebeuren aan de hand van dezelfde voorwaarden die welke gelden bij het onderzoek van het belang van de vordering in het algemeen.

Aldus moet gesteld worden dat bij de beoordeling van elk middel moet worden teruggegrepen naar de definitie die gegeven wordt van het belang als ontvankelijkheidsvoorwaarde. Daar deze

niet éénduidig in de rechtspraak van de Raad van State is terug te vinden, sluiten we ons aan bij de auteurs A. MAST en J. DUJARDIN, dewelke het belang als volgt definiëren:

(...)

Opdat een verzoeker belang zou hebben bij een middel, is het noodzakelijk doch voldoende — tenzij het middel de openbare orde raakt — dat een vernietiging o.b.v. dit middel zou kunnen bijdragen tot het voordeel dat de verzoeker beoogt of, anders gezegd, dat dit middel het door de verzoeker geschetste nadeel zou kunnen weren. Zo oordeelde de Raad expliciet dat, ingeval een middel de openbare orde raakt, het belang bij dit middel niet aangevoerd moet worden. Een dergelijk belang is uiteraard wel noodzakelijk indien het middel de openbare orde niet raakt.

In eerste instantie moet worden opgemerkt dat verzoekende partij geen belang heeft om in voorliggende procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen op te werpen dat de geurnota niet tijdig zou zijn gevoegd bij de milieuvergunningsaanvraag. De relevantie van deze stelling in voorliggende procedure is voor verzoekende partij in tussenkomst geheel onduidelijk. Verzoekende partij heeft geen enkel belang bij het middelonderdeel.

Ook ***in tweede instantie***, moet worden opgemerkt dat verzoekende partij geen belang heeft bij het opgeworpen middelonderdeel. ***De Raad van State oordeelde dat het geen zin heeft een beslissing te vernietigen op grond van een rechtsregel, van openbare orde of niet, wanneer niet blijkt dat de beslissing anders had moeten of kunnen zijn indien de schending niet was begaan.*** Dit geldt evenzeer in deze. Verzoeker toont op geen enkele wijze aan dat zij met hun middel meer wensen te bekomen dan het vaststellen van een 'stijlfout', nl. dat het openbaar onderzoek geschonden zou zijn en de aanvraag essentieel gewijzigd zou zijn. Dat is in deze echter duidelijk niet het geval. In deze blijkt echter net dat de

aanvraag ter hoogte van de woning van verzoekende partij geen enkel effect qua geur ressorteert. De aanvraag is daar net neutraal. "Ter hoogte van beroepsindieners" (in deze dus verzoekende partij) bedraagt het verschil in geurconcentratie 0 bij de cumulatieve scenario's.

(afbeelding)

Ten overvloede wordt daarbij nog verwezen naar o.a. een groenscherf dat de geurimmissie ter hoogte van verzoekende partijen nog zal beperken ...

Het voorgaande is duidelijk. Het middel is gebaseerd op de schending van artikelen dewelke de openbare orde niet raken. Bijgevolg moet verzoeker het belang dat zij bij de formulering van dit middel heeft, aantonen. **Zij moet daarenboven aantonen dat de bestreden beslissing anders zou zijn, of zou kunnen zijn indien de opgeworpen schending niet begaan zou zijn. Verzoekende partij laat zulks na in hun verzoekschrift.** Men verduidelijkt zijn belang bij dit middel niet. Dergelijk belang kan nochtans niet vermoed worden.

In deze blijkt dat verzoekende partij geen belang heeft bij het middel: de geurimmissie is gelijk in de verschillende hypothesen. Het bestreden besluit (en dus de vergunde exploitatie) zal bij verzoekende partij geen enkel verschil brengen in de geursituatie. Dit is een gevolg van de nabijgelegen mestverwerkingsinstallatie Biofors die een overheersende geur produceert, en dit zowel in de hypothese dat de uitgebreide vergunning die Biofors bekwam vernietigd zou worden door de Raad van State (scenario 1), als in de situatie dat die vergunning overeind zou blijven (scenario 2).

Het middelonderdeel is onontvankelijk. Men heeft er geen belang bij. Het kan geen voordeel opleveren.

A.2 Ondergeschikt — ten overvloede: inhoudelijke weerlegging van het standpunt van verzoekende partijen

Ter weerlegging van het standpunt van verzoekende partijen wenst tussenkomende partij vooreerst op te merken dat Uw Raad zijn beoordeling van de intrinsieke degelijkheid van een MER **niet in de plaats kan stellen** van die **van de cel MER**. Daarentegen kan Uw Raad enkel nagaan of de cel MER wettig tot haar beslissing is gekomen: m.a.w. op grond van de juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen. Dezelfde redenering gaat op voor de aanvullende geurstudie. Hieruit vloeit voort dat thans de vraag voorligt of het project-MER en de aanvullende geurstudie voldoende informatie bevatten om het aspect milieu in het algemeen en het aspect geurhinder in het bijzonder een volwaardige plaats te geven opdat de vergunningverlenende overheid met kennis van zaken een oordeel heeft kunnen vormen omtrent de vergunningsaanvraag.

In eerste instantie houden verzoekende partijen voor dat de geurstudie die was uitgevoerd in het project-MER gebaseerd was op achterhaalde en onvolledige gegevens. Ter weerlegging van dit standpunt verwijst tussenkomende partij naar het advies van 28 juli 2014 van het Departement Leefmilieu-, Natuur- en Energiebeleid van de dienst MER waarin m.b.t. de totstandkoming van het project-MER het volgende wordt gesteld:

(...)

Bij de geurstudie die in het kader van het project-MER werd uitgevoerd, werd rekening gehouden met 4 operationele bedrijven, zoals door de gemeente aan het studiebureau werd gemeld. Dat de gemeente melding maakt van 4 i.p.v. 2 operationele bedrijven valt te verklaren doordat noch het Milieuvergunningsdecreet, noch VLAREM I of VLAREM II een verplichting bevatten luidens dewelke de exploitant de stopzetting van zijn bedrijf aan de

vergunningverlenende overheid moet melden. Het gevolg hiervan is dat het gemeentelijk vergunningenbestand nooit volledig up to date kan zijn.

Aangezien tijdens het openbaar onderzoek van de milieuvergunningsprocedure werd gesteld dat 2 van de 4 bedrijven die in rekening werden gebracht niet meer operationeel zouden zijn, besloot de deputatie naar aanleiding van de milieutechnische evaluatie van de PMVC om de behandelingstermijn van de milieuvergunningsaanvraag te verlengen met twee maanden. In deze periode diende de aanvrager de goedgekeurde MER op dit punt te updaten en een aantal zaken te verduidelijken. In dit kader heeft de exploitant in maart 2014 een aanvullende geurstudie laten opmaken.

⇒ Deze aanvullende geurstudie:

- heeft niet geleid tot het wijzigen van eerder verleende adviezen;
- gaat niet in tegen eerdere resultaten van het MER;
- schuift het eerder goedgekeurde MER op geen enkele wijze ter zijde;
- wijzigt op geen enkele wijze de voorliggende aanvraag die tot het bestreden besluit aanleiding gaf;
- deed dan ook op geen wijze afbreuk aan de rechten van verzoekende partijen om met kennis van zaken hun bezwaren te laten gelden in het openbaar onderzoek;
- werd ingediend op vraag van de PMVC, en dat net omdat tijdens het openbaar onderzoek werd voorgehouden dat 2 bedrijven van de 4 in rekening gebrachte bedrijven in de geurstudie niet meer operationeel zouden zijn (p. 9 onderaan van het bestreden besluit);
- ging zelfs zeer ver in haar onderzoek nu het rekening hield met 2 scenario's gezien er tegen 1 van de 2 omliggende bedrijven een verzoek tot vernietiging bij de Raad van State lopende is voor de uitbreiding van het bedrijf (biofors) waarbij scenario 1 rekening houdt met de vernietiging en scenario 2 zonder de vernietiging van die vergunning en scenario 2 dus een absolute worst case betreft (p. 10 bovenaan van het bestreden besluit).

Verzoekende partij beweert nu ook dat uit de aanvullende geurstudie een aantal discutabele resultaten blijken, maar duiden op geen enkel punt in welk opzicht deze resultaten betwistbaar zouden zijn.

Verder leidt verzoekende partij uit de aanvullende geurstudie af dat in best case scenario (waarbij de BVBA Biofors haar uitbreidende milieuvergunning verliest) er 19 woningen, en in worst case scenario 22 woningen bijkomend in het oostelijk gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's die gering negatieve tot negatieve geureffecten zullen ondergaan. Deze stelling raakt kant noch wal.

In het best case scenario (scenario 1) moeten we vaststellen dat er in gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's slechts 1 woning bijkomt die een negatief effect ondervindt, 2 woningen bijkomen die een matig negatief effect ondervinden en zelfs 1 woning geen gering negatief effect meer zal ondervinden. In agrarisch gebied moeten we vaststellen dat er geen woningen bijkomen die een negatief ondervinden.

(afbeelding)

Wat het worst case scenario (scenario 2) betreft blijkt dat er in het gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's telkens slechts 1 extra woning bijkomt die negatieve, matig negatieve of gering negatieve effecten zal ondervinden.

(afbeelding)

In vergelijking met de huidige situatie verschuiven in de toekomstige situatie enkele woningen naar een andere geurcontour. Zowel in de best case als in de worst case, zal er dus echter slechts 1 woning extra negatief gehinderd worden, overigens niet zijnde de woning van verzoekende partijen zelf niet negatief beïnvloed wordt door de exploitatie die met het bestreden besluit vergund wordt (zie hoger: geen belang bij middel).

Volledigheidshalve moeten wij ook opmerken dat uit de aanvullende geurstudie blijkt dat er geen woningen gelegen in woongebied met landelijk karakter nog gering negatieve tot negatieve geureffecten zullen ondervinden. In de geurstudie die n.a.v. het project-MER werd uitgevoerd waren dat nog 36 gehinderde woningen. Deze vallen nu aldus weg.

(afbeelding)

⇒ *De combinatie van het project-MER en de aanvullende geurstudie maakt duidelijk dat de geurhinder van de BVBA Dennendael in het zuid-zuidoostelijk gelegen woongebied wegvalt en de geurhinder in het oostelijk gelegen KMO gebied licht toeneemt. Dit blijkt uit bestudering van de bovenstaande tabellen. Uit een lichte toename in geurconcentratie kan overigens nog niet worden afgeleid dat de geurhinder onaanvaardbare proporties aanneemt.*

*Verzoekende partijen beweert meermaals dat uit de aanvullende geurstudie een aantal discutabele resultaten blijken, maar **duiden op geen enkel punt in welk opzicht deze resultaten betwistbaar zouden zijn**. Zij laat echter na dit te onderbouwen en maakt enkel veronderstellingen. Tussenkomen partij heeft er bijgevolg het raden naar op welk vlak de geurhinder gebrekkig bestudeerd zou zijn. Het is niet omdat de geurhinder in bepaalde gebieden licht toeneemt dat de geurhinder op een gebrekkige wijze zou zijn beoordeeld.*

⇒ *Uit wat voorafgaat blijkt daarentegen dat de Minister bij de beoordeling van de milieuvergunning op basis van de project-MER (en de bijkomende gegevens uit de aanvullende geurstudie) **in alle redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen** dat ten gevolge van het aangevraagde de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijft. Dat geldt dus tevens voor de Deputatie met haar bestreden besluit.*

Verzoekende partij haalt tot slot ook aan dat er op geen enkele wijze rekening werd gehouden met de recent verleende milieuvergunning van Biofors BVBA. Ter weerlegging hiervan verwijst tussenkomen partij naar het advies van 28 juli 2014 van het Departement Leefmilieu-, Natuur-en Energiebeleid van de dienst MER waar ter zake het volgende wordt gesteld:

(...)

Dit is ook de logica zelve: in een project-MER moet de impact van het project in kwestie — in deze: de vergunningsaanvraag van de BVBA Dennendael - op de mens en het leefmilieu worden bestudeerd. De mogelijke effecten van toekomstige projecten moeten worden onderzocht in een project-MER of MER-screeningsnota die wordt opgesteld n.a.v. de vergunningsaanvragen voor deze projecten. De stelling die verzoekende partij op dit punt aannemen kan dan ook in geen geval worden aangenomen. Ten overvloede werd in de aanvullende geurstudie wel degelijk een modellering gedaan die met Biofors rekening hield, zelfs in de twee aangehaalde scenario's.

- ⇒ De onder het eerste aspect van het tweede middelonderdeel van het eerste middel aangehaalde wettigheidsaspecten zijn gelet op wat voorafgaat, voor zover ontvankelijk, in elk geval ongegrond en dienen te worden verworpen.

B TWEEDE ASPECT VAN HET TWEEDE MIDDELONDERDEEL

In een tweede onderdeel houden verzoekende partijen voor dat omwonenden en derde belanghebbenden niet de mogelijkheid hebben gehad om voorafgaand aan de vergunning kennis te krijgen van de werkelijke geurhinder die in de aanvullende geurstudie naar voor kwam. Dit komt volgens hen neer op de uitholling van het bezwaarrecht en het openbaar onderzoek.

In eerste instantie moet opnieuw — verwijzend naar de hierboven geciteerde rechtspraak — moet worden vastgesteld dat verzoekende partij **geen belang hebben bij het middel**. De bezwaren betreffen geenszins de administratieve procedure die gekoppeld is aan de voorliggende bouwvergunning. Bovendien heeft verzoekende partij haar grieven t.a.v. de project-MER en de geurstudie uitgebreid kunnen uiten in de beroepsnota bij de deputatie. Verzoekende partijen uiten geen grieven t.a.v. de inspraak tijdens de bouwvergunningsprocedure.

Verzoekende partij verwijst naar arresten van Uw Raad waarin wordt gesteld dat het wijzigen van substantiële onderdelen van de milieuvergunningsaanvraag, nadat het openbaar onderzoek plaatsvond en/of de externe adviezen werden verstrekt, onaanvaardbaar is. Echter **geen van deze arresten is dienstig in het voorliggend geval**.

- ⇒ **Het betreft hier een procedure tegen de stedenbouwkundige vergunning ...**
⇒ **Wat is dus de relevantie van die arresten tegen het bestreden besluit ?!**

Ten overvloede verzetten noch het milieuvergunningsdecreet noch de uitvoeringsbesluiten ervan er zich tegen dat de aanvrager van de vergunning na afloop van het openbaar onderzoek, gebeurlijk op uitdrukkelijk verzoek van het bestuur, bijkomende stukken indient die, zonder het eigenlijke voorwerp van het aangevraagde te wijzigen, strekken tot verduidelijking, aanvulling of verbetering.

Aangezien het uitvoeren van een studie niet verder gaat dan het verduidelijken van de toekomstige situatie of toestand en de aanvraag niet wijzigt, kon de aanvullende geurstudie zonder problemen worden uitgevoerd en meegenomen in de beoordeling.

Uw Raad heeft zich hieromtrent nog zeer recent uitgesproken in haar arrest van 24 april 2014:

(...)

Het hierboven vermelde arrest van 24 april 2014 is geen alleenstaand geval. Zo oordeelde Uw Raad verder in haar arrest van 29 december 2011 het volgende:

(...)

Uit bovenvermelde arresten kan overduidelijk worden afgeleid dat indien de aanvraag en het voorwerp van de aanvraag gedurende de vergunningsprocedure ongewijzigd zijn gebleven er geen sprake kan zijn van een uitholling van het openbaar onderzoek als nadien nog bijkomende studies werden bijgebracht.

Bovendien maken verzoekende partijen niet aannemelijk dat er door de resultaten van het onderzoek essentiële gegevens van de vergunningsaanvraag werden gewijzigd, laat staan geeft ze aan om welke essentiële gegevens het zou gaan.

- ⇒ De onder het tweede aspect van het tweede middelonderdeel van het eerste middel aangehaalde wettigheidsaspecten zijn gelet op wat voorafgaat, voor zover ontvankelijk, in elk geval ongegrond en dienen te worden verworpen.

DERDE ASPECT VAN HET TWEEDE MIDDELONDERDEEL

In een derde onderdeel houdt verzoekende partij voor dat het bestreden besluit op een gebrekkige wijze de geurhinder die verzoekende partij ondervindt, zou beoordelen. Verzoekende partij meent dat nergens in de bestreden beslissing wordt gemotiveerd waarom de bijkomende zware geurhinder aanvaardbaar is, dan wel waarom een verzwarende van de geurhinder tout court aanvaardbaar zou zijn. Bijgevolg stelt ze dat nergens uit de bestreden beslissing blijkt dat de deputatie een eigen beoordeling heeft genomen en in gebreke is gebleven een zorgvuldige beoordeling te maken.

Dit onderdeel van het eerste middel faalt in feite en in rechte. Zoals reeds werd toegelicht bij de weerlegging van het bovenstaande eerste middelonderdeel raakt het standpunt van verzoekende partij dat uit de aanvullende geurstudie zou blijken dat er 19 tot 22 woningen een negatief effect zouden ondervinden ingevolge de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kant noch wal. Voor zover als noodzakelijk wordt de toelichting hieromtrent uit de weerlegging van het eerste middelonderdeel integraal als herhaald beschouwd.

In de aanvullende geurstudie werden voor 8 indicatorwoningen de niet-cumulatieve geurconcentraties en de cumulatieve geurconcentraties berekend, zowel voor het scenario waarin de milieuvergunning van de BVBA Biofors wordt vernietigd (scenario 1) als die waarin de milieuvergunning niet wordt vernietigd (scenario 2).

(afbeelding)

Verzoekende partij beweert dat uit de aanvullende geurstudie blijkt dat zijn woning (woning 3) de zwaarst getroffen woning is qua geurhinder (best case 16,1 O_{Ue}/m³ - worst case 19,9 O_{Ue}/m³). Dat is ook zo, **maar is in deze dan ook totaal irrelevant nu die situatie op geen enkele wijze beïnvloed wordt door de exploitatie die met het bestreden besluit vergund wordt**, doch uitsluitend het gevolg is van andere bedrijven (o.a. Biofors) gelegen naast verzoekende partij (zie hoger: geen belang bij het middel).

In de aanvullende geurstudie wordt duidelijk gewezen op het feit dat in beide scenario's het verschil in geurconcentratie 0 O_{Ue}/m³ bedraagt bij de cumulatieve scenario's en er aldus geen verschil in geurconcentratie is tussen de huidige situatie (zonder de BVBA Dennendael) en de toekomstige situatie (met de BVBA Dennendael).

- ⇒ Dit duidt erop dat de komst en exploitatie van de BVBA Dennendael geen effect heeft op de geurhinder die de woning van verzoekende partij zou ondervinden van of reeds ondervindt door de huidige exploitatie van de BVBA Biofors.
- ⇒ Dit geldt zowel in het geval de milieuvergunning tot uitbreiding van dat bedrijf wordt vernietigd, alsook wanneer ze niet wordt vernietigd. In dat laatste geval ligt de geurhinder voor alle woningen noemenswaardig hoger, wat nog maar eens wijst op de geurhinder die de BVBA Biofors met zich meebrengt.

De "hinder" van verzoekende partij is, zo blijkt zwart op wit uit de aanvullende geurstudie, m.a.w. afkomstig van de BVBA Biofors.

- ⇒ Dit wordt ook duidelijk vertaald in milieuvergunning dd. 5 december 2014 waar men op grond van de gegevens uit deze aanvullende geurstudie in alle redelijkheid tot de conclusie komt dat de inrichting van de BVBA Dennendael slecht een beperkt effect heeft op de lokale geurimmissie. De cijfers spreken overigens voor zich (zie supra).

Verder stelt verzoekende partij nog dat de materiële motiveringsplicht alsook het zorgvuldigheidsbeginsel zouden zijn geschonden aangezien het bestreden besluit geen eigen beoordeling zou maken van de geurproblematiek alsook dat niet alle belangen zorgvuldig werden beoordeeld en afgewogen. Verzoekende partij verwijst voor de weerlegging hiervan naar wat werd uiteengezet onder punt V.1.1 'eerste middelonderdeel'. Het is trouwens tegenstrijdig dat verzoekende partij enerzijds stelt dat de deputatie geen eigen beoordeling heeft gemaakt aangaande het geurhinderaspect, maar anderzijds stelt dat de beoordeling — die ze dan toch heeft gemaakt — gebrekkig zou zijn.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat de verwerende partij de relevante feitelijke gegevens correct heeft beoordeeld en in alle redelijkheid tot het besluit is kunnen komen dat de geurhinder Geen reden tot weigering van de stedenbouwkundige vergunning moest vormen.

Uit het voorgaande blijkt onmiskenbaar dat verzoekende partijen geen belang hebben bij het middel, minstens dat het middel feitelijke grondslag mist en ongegrond is.

- ⇒ De onder het derde aspect van het tweede middelonderdeel van het eerste middel aangehaalde wettigheidsaspecten zijn gelet op wat voorafgaat, voor zover ontvankelijk, in elk geval ongegrond en dienen te worden verworpen.

...

4.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij aanvullend:

“ ...

Verzoekende partijen wensen in de context van het eerste middel te verwijzen naar een recent

arrest van de Raad van State waarin een gelijkaardige problematiek werd beoordeeld en de corresponderende milieuvergunning werd vernietigd. Deze rechtspraak is wat betreft de opgeworpen toepassing van de motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur ook van toepassing in huidige casus:

(...)

De gebrekkige beoordeling door verwerende partij van de in het dossier beschikbare geurstudie wordt bevestigd in haar antwoordnota waarin te lezen staat: "Bovendien blijkt uit de aanvullende geurstudie dat verzoekende partij **geen enkele bijkomende geurhinder** zal ondervinden als gevolg van de bestreden beslissing en de uitbating van het bedrijf." Uit de aanvullende geurstudie blijkt immers dat de woning van verzoekende partijen de zwaarst getroffen woning zal zijn qua geurhinder (best case 16,1 OUe/m³ - worst case 19,19 OUe/m³) **en dit ingevolge de hier bijkomend vergunde activiteiten van de BVBA Dennendael**. Verwerende partij illustreert opnieuw haar totaal gebrek aan dossierkennis en bevestigt hiermee opnieuw dat ze het dossier in graad van beroep eigenlijk niet ten gronde heeft beoordeeld.

De stelling van verwerende en tussenkomende partij dat verzoekende partijen geen belang hebben bij dit middel kan niet worden aangenomen. De geurhinder wordt ter hoogte van hun woning als negatief omschreven. Dat uit de eenzijdig door de aanvrager opgemaakte studie niet zou blijken dat er sprake is van enige toename van geurhinder is niet alleen bedenkelijk,

bovendien dient hierbij te worden benadrukt dat indien de activiteiten van de BVBA Biofors om één of andere reden zou stoppen, de geurhinder quasi exclusief afkomstig zal zijn van de activiteiten van de BVBA Dennendael. Verzoekende partijen hebben er dan ook alle belang bij dat de milieuvergunningsaanvraag van deze laatste ook op het vlak van de geurhinder op een rechtmatige wijze wordt beoordeeld.

Op 28 december 2015 werd alleszins een eerste klacht wegens geurhinder overgemaakt aan de technische dienst van de gemeente Ranst [stuk 25].

...

5.

De verwerende partij stelt ten slotte:

“ ...

1.

Verzoekende partij meent dat verwerende partij geen eigen grondige beoordeling doet inzake de erkende geurhinder, maar louter zou verwijzen naar de "milderende maatregelen in het MER" en de "beoordeling in het kader van de milieuvergunning."

Ter staving van dit standpunt wordt in de wederantwoordnota een arrest van de Raad van State d.d. 5 februari 2015, nr. 230.106 bijgebracht.

*Evenwel heeft dit arrest betrekking op de beoordeling van een aanvraag voor een **milieuvergunning**.*

*In casu heeft de aanvraag die voor uw Raad wordt aangevochten betrekking op de beoordeling van een aanvraag voor een **stedenbouwkundige vergunning**.*

De te onderzoeken gegevens op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel en de daaraan gekoppelde motiveringsplicht in het kader van een milieuvergunning, kunnen uiteraard niet naar analogie opgelegd/toegepast worden bij een beoordeling in het kader van een stedenbouwkundige vergunning.

In ieder geval heeft verwerende partij nooit betwist dat een beoordeling inzake het aspect geurhinder noodzakelijk is op grond van art. 4.3.1 VCRO (= beoordeling goede ruimtelijke ordening).

Zoals in de antwoordnota werd aangetoond, werd in de bestreden beslissing voor de beoordeling van de verenigbaarheid van de stedenbouwkundige vergunning met het milieuaspect, niet louter verwezen naar de milieuvergunning, maar werd dit hinderaspect grondig beoordeeld op basis van de gegevens in het dossier.

Uit het door verzoekende partij bijgebrachte arrest van de Raad van State blijkt dat - in dát concrete geval - de beoordeling gebeurde op basis van :

(...)

En dat de Raad van State van oordeel is dat dit)

(...)

In casu is geen sprake van een loutere "brief" met eigen berekeningen.

Met verwijzing naar de op 10 september 2013 goedgekeurde project-MER (stuk 3), de geurstudie d.d. oktober 2011 (stuk 5b), de aanvullende geurstudie d.d. maart 2014 (stuk 3) en alle adviezen die hieromtrent werden uitgebracht (stuk 1), kan vastgesteld worden dat de in casu bijgebrachte studies van die aard zijn dat zowel de verschillende adviesinstanties als de vergunningverlenende overheid met kennis van zaken over de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning hebben kunnen beoordelen.

Vervolgens werd in de antwoordnota afdoende gemotiveerd - met verwijzing naar de bestreden beslissing - hoe verwerende partij in concreto deze studies grondig heeft onderzocht (zie p. 3 e.v.) en derhalve niet "simpelweg" naar de afgifte van de milieuvergunning heeft verwezen.

Het in de wederantwoordnota geciteerde arrest van de Raad van State kan dan ook niet naar analogie worden toegepast op het huidige dossier en is dan ook irrelevant.

2.

Verzoekende partij meent dat de gebrekkige beoordeling door verwerende partij zou blijken uit de ingediende antwoordnota waarin gesteld wordt :

(...)

Terwijl in de aanvullende geurstudie zélf wordt gesteld:

(...)

Wat verzoekende partij in casu doet is één paragraaf uit de antwoordnota (niet eens de bestreden beslissing zelf !) uit lichten, om dan vervolgens te stellen dat hieruit een totaal gebrek aan dossierkennis zou blijken.

Uw Raad oordeelde reeds eerder dat dergelijke techniek niet aanvaard kan worden :

(...)

In de antwoordnota van verwerende partij wordt gesteld (p.23 – 28):

(...)

Verzoekende partij kan dan ook geen gebrek aan kennis van het dossier afleiden uit de ingediende antwoordnota.

De antwoordnota toont aan dat in de aanvullende geurstudie uitgegaan wordt van het ammoniakemissiearme stalsysteem en een systeem voor geforceerde mestdroging wordt voorzien waardoor (samen met de andere opgelegde voorwaarden, met name een 10-m breed groenscherm en een erfbeplantingsplan) de geurhinder beperkt wordt.

Bovendien blijkt uit de aanvullende geurstudie dat het effect van de aanvraag op de reeds aanwezige hinder nihil is.

3.

Met verwijzing naar de reeds ingediende antwoordnota wordt herhaald dat niet valt in te zien welk belang verzoekende partij heeft bij het invoeren van dit middel.

De geurhinder werd geenszins gebrekkig beoordeeld, en bovendien blijkt hieruit dat er zich ingevolge de opgelegde milderende maatregelen geen problemen voordoen in hoofde van Verzoekende partij die van die aard zijn dat ze – i.k.v. de goede ruimtelijke ordening-toets- niet kunnen aanvaard worden.

...”

6.

De tussenkomende partij volhardt en vult haar betoog als volgt aan:

“ ...

*Verzoekende partij blijft in haar wederantwoordnota volhouden dat zij toch belang heeft bij het middel. Zo stelt zij vooreerst dat de geurhinder ter hoogte van hun woning als negatief wordt omschreven. Uit de cumulatieve scenario's die hoger werden weergegeven blijkt echter dat de woning van verzoekende partij op heden reeds de grootste geurconcentratie omvat. Zoals duidelijk te zien is, hebben de **bijkomende vergunde activiteiten van bvba Dennendael daar geen enkele invloed op.***

Verder acht zij het dubieus dat uit de studie die werd opgemaakt geen toename van de geurhinder blijkt. Tussenkomende partij wenst hier op te merken dat de geurstudie werd opgemaakt door Ecorem, een consultancy- en engineeringbureau dat verschillende experts in dienst heeft. Aan de waarheidsgetrouwheid van de geurstudie dient niet te worden getwijfeld. Verzoekende partij brengt daartoe geen enkel dienstig element bij. Bovendien zijn

er de adviezen van de gespecialiseerde administraties die tevens hierover hun visie gaven die positief is.

Verzoekende partij verwijst opnieuw naar de bvba Biofors, een ander landbouwbedrijf in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied. Zij stelt dat indien de activiteiten van de bvba Biofors zouden stoppen, de geurhinder quasi exclusief afkomstig zal zijn van de activiteiten van de bvba Dennendael. Ook deze zienswijze van verzoekende partij kan niet worden gevolgd. Dit is een loutere assumptie, gestoeld op geen enkel dienstig element. Tussenkomen de partij wenst in dit kader op te merken dat de vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van een aanvraag enkel rekening dient te houden met alle elementen die zich op dat moment voordoen. **Toekomstige onzekere gebeurtenissen, zoals het al dan niet sluiten van de bvba Biofors, diende niet mee in de beoordeling te worden opgenomen.** Dit is vaste rechtspraak van Uw Raad. Zo stelde zij o.a. in een recent arrest van 1 maart 2016 het volgende:

(...)

In dit kader oordeelde uw Raad in een andere zaak o.m. dat het rekening houden met een toekomstige onzekere gebeurtenis een kennelijke onredelijkheid uitmaakt:

(...)

Ook de Raad van State volgt deze zienswijze en oordeelde in een milieuvergunningsdossier als volgt:

(...)

Gelet op het voorgaande moet aldus worden opgemerkt dat het al dan niet sluiten van de inrichting Biofors en de beweerde daarmee gepaard gaande gevolgen aangaande de geurhinder, in geen geval diende te worden beoordeeld door verwerende partij.

Verzoekende partij besluit tot slot dat zij alle belang heeft dat de milieuvergunningsaanvraag van de bvba Dennendael op het vlak van geurhinder op een rechtmatige wijze wordt beoordeeld. Tussenkomen de partij moet vaststellen dat in voorliggende procedure de stedenbouwkundige vergunning het voorwerp van de aanvraag is en geenszins de milieuvergunning.

Het middelonderdeel is onontvankelijk. Men heeft er geen belang bij. Het kan geen voordeel opleveren.

(...)

Ten overvloede wenst tussenkomen de partij nog te verwijzen naar het **auditoraatsverslag** van de Eerste Auditeur van **31 maart 2016**, dat werd opgemaakt in het kader van de procedure voor de Raad van State aangaande de milieuvergunning voor de exploitatie van het bedrijf.

- Het eerste onderdeel van het eerste middel handelt over een gebrekkige wijze waarop de geurhinder werd bestudeerd.
- Het tweede onderdeel gaat over een gebrekkige inspraak voor de omwonenden van de inrichting omtrent de werkelijke geurhinder en een vermeende wijziging van de substantiële onderdelen van de aanvraag nadat het openbaar onderzoek heeft plaatsgevonden.

⇒ Deze twee punten werden door de auditeur als volgt beoordeeld:

(...)

Tussenkomen de partij moet vaststellen dat de eerste auditeur zijn standpunt op dit vlak volledig bijtreedt en ondersteunt. Gelet op het voorgaande kan aldus worden besloten dat de bestreden beslissing geenszins kennelijk onredelijk is.

- ⇒ De onder het tweede aspect van het tweede middelonderdeel van het eerste middel aangehaalde wettigheidsaspecten zijn gelet op wat voorafgaat, voor zover ontvankelijk, in elk geval ongegrond en dienen te worden verworpen.

(...)

Zoals hoger reeds aan bod kwam (V.1.2 B), werd reeds geoordeeld dat het geen probleem vormde om de aanvullende geurstudie mee te nemen in de beoordeling. Verwerende partij kon de gegevens van de aanvullende geurstudie perfect meenemen in zijn beoordeling en miskende in geen geval het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat haar woning de zwaarst getroffen woning zal zijn qua geurhinder. Tussenkomen de partij wenst deze stelling nogmaals grondig te nuanceren. Uit de cumulatieve scenario's die hoger werden weergegeven blijkt dat de bijkomende vergunde activiteiten van bvba Dennendael hier echter geen enkele invloed op hebben. Het verschil in geurconcentratie bedraagt in beide cumulatieve scenario's 0, wat duidt dat de aanvraag voor hen neutraal is. Verwerende partij kon in alle redelijkheid dan ook in haar antwoordnota schrijven dat uit de aanvullende geurstudie blijkt dat verzoekende partij geen enkele bijkomende geurhinder zal ondervinden als gevolg van de bestreden beslissing en de uitbating van het bedrijf. In geen geval blijkt hier uit dat de beoordeling door verwerende partij op een gebrekkige wijze zou zijn tot stand gekomen.

Ten overvloede kan ook hier worden verwezen naar het auditoraatsverslag dat werd opgemaakt n.a.v. de procedure bij de Raad van State aangaande de milieuvergunning. De Eerste Auditeur stelt in het derde onderdeel bij het eerste middel dat de aangevraagde milieuvergunning geen aanleiding zal geven tot een bijkomende geurhinder voor de woning van de verzoekende partijen. Verder wordt door verzoekende partijen niet aangetoond dat verwerende partij een kennelijk onredelijke beslissing heeft genomen met betrekking tot de te verwachten geurhinder, te meer daar uit de neergelegde stukken blijkt dat de woning van verzoekende partijen vooral last van geurhinder blijkt te hebben afkomstig van een ander bedrijf in de buurt.

Gelet op het voorgaande kan dan ook worden besloten dat verwerende partij er in geen geval een kennelijk onredelijke beoordeling op na heeft gehouden.

...”

Beoordeling door de Raad

1.1

De verzoekende partij stelt in het eerste middelonderdeel in essentie dat zowel de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als de verwerende partij erkennen geen kennis te hebben genomen van de beoordeling in de milieuvergunning met betrekking tot de geurhinder verbonden aan het aangevraagde project, en dat zij geen kennis heeft genomen van de kritiek daarop in het administratief beroepschrift van de verzoekende partij. De verwerende partij stelt immers op pagina 9 van de bestreden beslissing dat wat betreft de door de verzoekende partij aangehaalde geurhinder, deze verder zal behandeld worden bij de milieuvergunningaanvraag, terwijl zij op pagina 3 van haar beslissing erkent dat er op 5 december 2014 in graad van beroep een milieuvergunning werd verleend. De verwerende partij heeft bijgevolg de problematiek van de door de verzoekende partij opgeworpen geurhinder niet beoordeeld.

1.2

De verzoekende partij deelt haar tweede middelonderdeel op in drie (sub)onderdelen en stelt daar in essentie (1) dat de onderzoeksresultaten met betrekking tot de geurhinder gekoppeld aan het aangevraagde project in de project-MER ontegensprekelijk fout zijn en deze opgenomen in

de aanvullende geurstudie alleszins betwistbaar zijn, (2) dat de bijkomende geurstudie die in deze aan het dossier tot aanvraag van de milieuvergunning werd gevoegd niet in openbaar onderzoek werd gelegd, en (3) dat uit de aanvullende geurstudie blijkt dat de woning van de verzoekende partij het zwaarst wordt getroffen wat betreft geurhinder en er in de milieuvergunning noch in de bestreden beslissing wordt gemotiveerd waarom deze bijkomende zware geurhinder aanvaardbaar is.

Onrechtmatige verwijzing naar milieuvergunning

1.

Het aangevraagde project betreft de bouw van een pluimveestal voor 59.640 leghennen, een mestloods, een stofbak, een eierlokaal, een elektriciteitscabine, een kadaverhut, twee silo's en verhardingen. Het gebouw heeft een totale lengte van 100 m, een breedte van 17, 57 m, een kroonlijsthoogte van 5, 8 m en een nokhoogte van 9,5 m.

De stofbak heeft een hoogte van 10,2 m. Rechts vooraan wordt een eierlokaal voorzien met een diepte van 19,5 m en een breedte van 14, 7 m. Rechts vooraan wordt een kadaverhut van 1,5 m² met een hoogte van 1,7 m en in het midden vooraan wordt een elektriciteitscabine voorzien.

Rondom het perceel wordt een groenbuffer met een breedte van 10 m aangelegd met streekeigen groen.

2.1

Overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid VCRO, behoort het tot de taak van de verwerende partij om na te gaan of het aangevraagde project verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. Of dit het geval is en op welke motieven de verwerende partij zich hiertoe beroept, moet blijken uit de motivering van de bestreden beslissing.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de verwerende partij. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht is de Raad wel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening dient de verwerende partij rekening te houden met de voor het dossier relevante in de omgeving bestaande toestand, rekening houdend met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die, voor zover noodzakelijk en relevant, voor het aangevraagde onderzocht moeten worden.

2.2

De formele motiveringsplicht, zoals vervat in de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, verplicht het vergunningverlenend bestuursorgaan in haar beslissing de feitelijke en juridische overwegingen op te nemen die aan de grondslag ervan liggen. Deze formele motiveringsplicht heeft tot doel de bestuurde met kennis van zaken te laten uitmaken of het aangewezen is de beslissing al dan niet aan te vechten.

Daarnaast vereist artikel 3 van de Motiveringswet dat de beslissing afdoende moet gemotiveerd zijn. Deze vereiste sluit nauw aan bij de inhoudelijke vereisten van de materiële motiveringsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur. Opdat de motivering afdoende zou zijn, moet deze in rechte en in feite evenredig zijn met het belang van de genomen beslissing, evenredig zijn met de

omvang van de beleidsvrijheid, uitgebreider, indien de te nemen beslissing minder voor de hand liggend is, en draagkrachtig zijn.

3.1.

In de bestreden beslissing maakt de verwerende partij vooreerst onder het punt 3 *Omschrijving en historiek van de aanvraag* melding van (1) de voorwaardelijke milieuvergunning door de minister op 5 december 2014 verleend aan de tussenkomenende partij en (2) van het project-MER opgesteld en goedgekeurd op 10 september 2013.

Vervolgens stelt de verwerende partij wat betreft de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening onder meer:

“ ...

Beroeper voert vooral mogelijke verkeerhinder, geluidhinder en geurhinder aan.

De woning van beroeper is op 230m van de aanvraag gelegen.

(...)

Geurhinder zal inderdaad aanwezig zijn, maar zal beperkt worden door het gebruik van een ammoniakemissiearm stalsysteem. Door toepassing van milderende maatregelen (project-Mer) zal de hinder beperkt worden.

De uitbating van het bedrijf is milieuvergunningsplichtig en de hinder zal verder nog uitvoerig behandeld worden bij de milieuvergunningsaanvraag.

Bovendien wordt het bedrijf afgeschermd door een hoogstammige groenbuffer.

Vastgesteld wordt dat een groot gedeelte van het beroepschrift argumenten bevat gebaseerd op de hinder en de uitbating van het verder gelegen bedrijf Biofors. Deze aanvraag heeft helemaal niets met de uitbating van dit bedrijf te maken en kan dan ook niet gebruikt worden om het bedrijf in aanvraag te weigeren.

...”

Uit deze passus volgt dat de verwerende partij het aangevraagde project wat betreft de door de verzoekende partij opgeworpen geurhinder verenigbaar acht met de goede ruimtelijke ordening omdat (1) de woning van de verzoekende partij gelegen is op 230 m van het aangevraagde project, (2) de aanwezige geurhinder beperkt zal worden door het gebruik van een ammoniakemissiearm stalsysteem, (3) het bedrijf wordt afgeschermd door een hoogstammige groenbuffer, (4) er kan worden vastgesteld dat een groot deel van de argumenten door de verzoekende partij ontwikkeld in haar beroepschrift betrekking hebben op de hinder veroorzaakt door het verderop gelegen bedrijf Biofors en (5) dat omwille van het milieuvergunningsplichtig karakter van het aangevraagde project deze hinder ook nog verder zal beoordeeld worden bij de milieuaanvraag.

3.2.

De Raad merkt op dat in zoverre de verzoekende partij opwerpt dat uit de tekst van bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij geen kennis heeft genomen van de inhoud van de aan het aangevraagde project corresponderende milieuvergunning verleend op 5 december 2014, zij lijkt te miskennen dat de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning onderworpen zijn aan onderscheiden van elkaar onafhankelijke vergunningsprocedures met elk hun eigen finaliteit.

Voor zover de verzoekende partij stelt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing geen antwoord heeft geboden op de door haar in haar administratief beroepsschrift ontwikkelde kritiek op de milieuvergunning merkt de Raad op dat het vergunningverlenend bestuursorgaan dat over

een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag moet beslissen niet hoeft in te gaan op argumenten die worden gekoppeld aan het verlenen van de aan het aangevraagde project corresponderende milieuvergunning.

De Raad oordeelt dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij kennis had van de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning, dat in zoverre de verwerende partij in de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening aangeeft dat de mogelijk aan het aangevraagde project gekoppelde geurhinder verder uitvoerig zal behandeld worden bij de milieuvergunningsaanvraag uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij dit louter bijkomend aan haar eigen beoordeling opwerpt zodat de verwerende partij kan worden bijgetreden aangezien ze aangeeft dat het vermelden van de “*milieuvergunningsaanvraag*” een materiële misslag betreft.

De verzoekende partij spreekt zichzelf tegen wanneer ze enerzijds stelt dat de verwerende partij samen met de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar geen kennis heeft genomen van de verleende milieuvergunning hetgeen blijkt uit het gebruik van de term “*milieuaanvraag*” en zij anderzijds stelt dat wat betreft de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening de verwerende partij louter verwijst naar de verleende milieuvergunning zonder blijk te geven van een eigen beoordeling.

3.3.

De Raad treedt het standpunt van de verzoekende partij niet bij wanneer zij stelt dat zowel uit het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als uit de bestreden beslissing blijkt dat zowel de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als de verwerende partij geen kennis hebben genomen van de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning en van de kritiek daarop geuit in het administratief beroepsschrift van de verzoekende partij.

De verzoekende partij maakt in haar betoog abstractie van het gegeven (1) dat zowel in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als in de bestreden beslissing onder de hoofding *Historiek* melding wordt gemaakt van de milieuvergunning verleend door de minister op 5 december 2014 waartegen een beroep bij de Raad van State werd ingediend, (2) onder het punt 5 van beide documenten een samenvatting wordt gegeven van de argumenten van de verzoekende partij opgeworpen in haar administratief beroepsschrift, (3) de verwerende partij bij de beoordeling van het aangevraagde project vooreerst aangeeft uit de project-MER van 10 september 2013, goedgekeurd door de dienst MER is gebleken dat er wat betreft geuremissie een negatief effect bestaat voor 16 woningen, een matig negatief effect voor 25 woningen en een gering matig effect voor 4 woningen, (4) bij de uiteindelijke beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening in de motivering van de verwerende partij met betrekking tot de door verzoekende partij opgeworpen geurhinder expliciet door de verwerende partij wordt aangegeven dat er wel degelijk geurhinder zal zijn maar dat deze tot een aanvaardbaar niveau kan worden terug gebracht door het gebruik van een amoniakemissiearm stalsysteem, en (5) een groot gedeelte van de argumenten opgeworpen in het administratief beroepsschrift betrekking hebben op de hinder gekoppeld aan en de uitbating van het verder gelegen bedrijf Biofors die uiteindelijk niet slaan op het aangevraagde project.

Uit de bestreden beslissing blijkt afdoende dat de verwerende partij louter bijkomend heeft verwezen naar de “bijkomende beoordeling” van het aspect geurhinder in de aan het aangevraagde project gekoppelde milieuvergunning, dat de verwerende partij, in navolging van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar kennis had van de uitreiking van de aan het aangevraagde project gekoppelde milieuvergunning en dat de verwerende partij op grond van een eigen beoordeling, rekening houdende met de argumenten opgeworpen door de verzoekende partij in haar administratief beroepsschrift, tot de vaststelling komt dat de

geurhinder gekoppeld aan het aangevraagde project weliswaar bestaat maar in die mate beheersbaar is dat het aangevraagde project in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening kan worden beschouwd.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

Gebrekkige beoordeling geurhinder in project-MER

1.

De Raad merkt andermaal op dat de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning aan van elkaar te onderscheiden vergunningsprocedures zijn onderworpen. Elk met een eigen finaliteit zodat argumenten in de ene procedure aangebracht niet in de andere procedure moeten worden opgenomen.

Voor zover de verzoekende partij in haar tweede middelonderdeel aangeeft dat de toevoeging van een bijkomende geurstudie aan het op 10 september 2013 door de dienst MER goedgekeurde project-MER een substantiële wijziging uitmaakt van de milieuvergunningsaanvraag en de aan het aangevraagde project gekoppelde milieuvergunning ten onrechte werd verleend merkt de Raad noodzakelijk op dat de bevoegdheid van de Raad zich op grond van het toenmalige artikel 4.8.2, 1° *juncto* 4.1.1, 13° VCRO beperkt tot het uitspreken als administratief rechtscollege, bij wijze van arresten, over de beroepen die worden ingesteld tot vernietiging van stedenbouwkundige of verkavelingsvergunningsbeslissingen genomen in laatste administratieve aanleg betreffende het afgeven of weigeren van een vergunning. In zoverre de verzoekende partij een betoog voert over de milieuvergunningsaanvraag en de op 5 december 2014 verleende milieuvergunning behoort dit niet tot de bevoegdheid van de Raad en is het middel onontvankelijk.

2.1

In de mate dat de verzoekende partij vervolgens in haar tweede middelonderdeel aangeeft dat zowel de resultaten van het project-MER als de aanvullende geurstudie foutief zijn merkt de Raad vooreerst op dat de verwerende partij haar beslissing onder meer kan motiveren door te verwijzen naar zowel het eensluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als naar de in kader van het aangevraagde project uitgevoerde project-MER en de aanvullende geurstudie op voorwaarde dat:

1. de inhoud van dit document kenbaar is voor de bestuurde;
2. dit document zelf afdoende gemotiveerd is;
3. dit document wordt bijgevalen in de uiteindelijke beslissing;
4. er geen tegenstrijdige documenten zijn;
5. het document waar naar verwezen wordt, voldoet aan de formele en materiële zorgvuldigheidsplicht, namelijk dat het inhoudelijk en naar wijze van totstandkoming zorgvuldig is.

2.2

Uit de stukken van het dossier blijkt dat op het ogenblik van de vergunningsaanvraag voor het aangevraagde project, alle partijen kennis hadden van het in kader van het aangevraagde project op 10 september 2013 goedgekeurde project-MER (er wordt uitdrukkelijk naar verwezen door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in zijn verslag, door de verwerende partij in de bestreden beslissing en door de verzoekende partij in haar administratief beroepsschrift en haar verzoekschrift), waarin het aspect van de geurhinder en de bezwaren door de verzoekende partij tijdens het voorafgaand openbaar onderzoek, nogmaals herhaald tijdens de administratieve beroepsprocedure, uitvoerig worden behandeld en waaruit blijkt dat er voor de verzoekende

partij, ook wat betreft mogelijke gecumuleerde geurhinder, geen bijkomende hinder zal zijn naar aanleiding van het aangevraagde project.

Omdat in de loop van de aanvraag voor de milieuvergunning was gebleken dat niet alle bedrijven die in aanmerking werden genomen bij de opmaak van het project-MER nog actief waren, werd op vraag van de vergunningverlenende overheid een aanvullende geurstudie opgesteld waarbij de bedrijven die niet meer actief waren op dat ogenblik in rekening werden gebracht en waarbij werd uitgegaan van twee mogelijke hypothesen (wel of geen milieuvergunning) wat betreft de reeds bestaande geurhinder veroorzaakt door het naastliggende bedrijf bvba Biofors. Ook van dit document was de verzoekende partij op de hoogte.

2.3

Uit haar betoog blijkt duidelijk dat de verzoekende partij het niet eens is met de beoordeling van de aan het aangevraagde project gekoppelde geurhinder in zowel het project-MER van 10 september 2013 als in de nadien bijgevoegde geurstudie. Uit het voorliggende dossier blijkt eveneens dat de verzoekende partij zowel in de administratieve beroepsprocedure als in voorliggende jurisdictionele procedure haar bezwaren ten aanzien van beide documenten heeft kenbaar gemaakt. Het gegeven dat de bezwaren of opmerkingen van de verzoekende partij door de verwerende partij niet worden bijgetreden impliceert niet dat de verwerende partij onzorgvuldig zou gehandeld hebben. De verzoekende partij kan zich derhalve niet beperken tot vage kritiek en beweringen of tot het formuleren van een tegengesteld standpunt, maar moet op gefundeerde wijze aantonen dat de verwerende partij manifest onzorgvuldig heeft gehandeld.

Wat betreft de kritiek van de verzoekende partij op de inhoud van het project-MER en op de aanvullende geurnota, blijkt andermaal uit de stukken van het dossier dat er op vraag van de dienst Milieuvergunningen een aanvullende geurstudie werd gemaakt omdat een aantal bedrijven die in rekening werden gebracht in het kader van het project-MER na de opmaak ervan mogelijk niet meer actief zouden zijn, en er bovendien een jurisdictioneel beroep was ingesteld tegen de aan de bvba Biofors verleende milieuvergunning waardoor er twee hypothesen (wel of geen milieuvergunning) op het vlak van geurhinder veroorzaakt door de bvba Biofors, dienden te worden getoetst.

2.4

Uit het project-MER alleen en uit het project-MER samen met de aanvullende geurnota blijkt dat er sprake is van geurhinder ten opzichte van een aantal woningen in de omgeving van het aangevraagde project, maar dat er ten opzichte van de woning van de verzoekende partij geen bijkomende of gecumuleerde geurhinder bij het vergunnen van het aangevraagde project wordt verwacht. De geurhinder gekoppeld aan de exploitatie van het aangevraagde project kan tot een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht door de toepassing van de in het project-MER opgesomde milderende maatregelen en het voorzien van een hoogstammige groenbuffer.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in haar betoog blijft herhalen dat de gegevens van het project-MER niet accuraat zijn, waarmee zij doelt op de mogelijke verschuiving van geurhinder, zoals blijkt uit de aanvullende geurnota, waarbij zij abstractie maakt van de vaststelling dat er voor haar woning geen bijkomende geurhinder wordt voorzien. De Raad kan zijn beoordeling op het punt van de intrinsieke degelijkheid van het milieueffectenrapport niet in de plaats stellen van de cel MER, maar kan enkel nagaan of de cel MER wettig tot zijn beslissing is kunnen komen.

2.5.

Hoewel de verzoekende partij het project-MER en de aanvullende geurnota inhoudelijk bekritiseert, moet worden opgemerkt dat deze rapporten, minstens het project-MER, voldoende

wetenschappelijk en technisch onderbouwd zijn aangezien ze werden opgesteld door erkende deskundigen. Het komt de Raad in principe niet toe om de inhoud van een project-MER op zijn wetenschappelijke en technische degelijkheid te onderzoeken. De Raad is niet bevoegd om in de plaats van de erkende milieudeskundigen het onderzoek naar de milieueffecten over te doen. In de uitoefening van de hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd om na te gaan of op grond van juiste feitelijke gegevens, in redelijkheid tot de conclusie van het MER kon worden gekomen.

De Raad stelt bovendien vast dat de kritiek van de verzoekende partij zich grotendeels beperkt tot het zeer gefragmenteerd citeren van vaststellingen uit beide documenten zonder ook maar één stuk of element bij te brengen waaruit het foutief karakter van de in de beide documenten gebruikte gegevens of vaststellingen moet blijken.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift de elementen uit de bijkomende geurstudie, waaruit blijkt dat de verwachte geurhinder zal verschuiven, herhaalt, maar dat zij abstractie maakt van en bovendien niet betwist dat er ter zake sprake is van bestaande geurhinder maar dat het aangevraagde project daar geen aandeel in heeft (zie p.7 aanvullende geurstudie).

2.6.

Wanneer de verzoekende partij tot slot herhaalt dat noch in de voor het aangevraagde project verleende milieuvergunning, noch in de bestreden beslissing wordt gemotiveerd waarom de bestaande zware geurhinder afkomstig van de bvba Biofors als aanvaardbaar dient te worden beschouwd en het daarbij irrelevant is dat het aangevraagde project geen bijkomende geurhinder genereert, verliest de verzoekende partij andermaal uit het oog dat de stedenbouwkundige beoordeling in deze betrekking heeft op het aangevraagde project.

De bestaande geurhinder afkomstig van de bvba Biofors is een gegeven waarmee de verwerende partij rekening dient te houden wanneer ze het aangevraagde project toetst aan de in de omgeving bestaande toestand in kader van de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij zich aansluit bij het eensluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat zij zich voor haar beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening baseert op de resultaten van het geuronderzoek in de bij de aanvraag gevoegde project-MER, waaruit blijkt dat er zich voor de verzoekende partij geen bijkomende hinder zal voordoen naar aanleiding van het aangevraagde project. De verwerende partij neemt bovendien de milderende maatregelen – een ammoniakemissiearm stalsysteem en de hoogstammige groenbuffer - zoals vooropgesteld in het project-MER - op als voorwaarden verbonden aan de verleende stedenbouwkundige vergunning.

De verzoekende partij kan niet worden gevolgd wanneer zij stelt dat de bestreden beslissing niet afdoende, hetzij niet zorgvuldig is gemotiveerd nu de verwerende partij niet motiveert waarom de bestaande geurhinder, hoofdzakelijk afkomstig van een derde, in deze als aanvaardbaar wordt beschouwd. Zoals reeds hoger al gezegd blijkt uit de beoordeling door de verwerende partij dat zij de geurhinder gekoppeld aan het aangevraagde project erkent maar aanvaardbaar acht aangezien de woning van de verzoekende partij op 230 m gelegen is van het aangevraagde project, nu de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau zal worden terug gebracht door het gebruik van een amoniakemissiearm stalsysteem en door de aanwezigheid van een hoogstammige buffer. Bovendien oordeelt de verwerende partij dat de argumenten van de

verzoekende partij die betrekking hebben op de geurhinder van het nabij gelegen bedrijf Biofors niet tot de weigering van de gevraagde stedenbouwkundige vergunning kunnen leiden.

Uit de bestreden beslissing blijkt afdoende waarom de verwerende partij het aangevraagde project, niet alleen wat betreft de opgeworpen geurhinder, verenigbaar acht met de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij brengt geen enkel concreet en afdoende element of gegeven bij waaruit blijkt dat er in deze sprake is van een kennelijk onredelijke, hetzij een manifest onzorgvuldige bestreden beslissing.

Het eerste middel wordt verworpen

C. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In het tweede middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 1.1.4 VCRO, van artikel 4.3.1 §1, 1° b en artikel 4.3.1, §2 VCRO, van artikel 2 en 3 Motiveringswet en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij overweegt:

“ ...

Het bestreden besluit schendt de voormelde bepalingen uit de VCRO aangezien middels het bestreden besluit een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor een pluimveekwekerij gelegen op een kortere afstand van het achterliggende VEN- en Habitatgebied dan de wettelijk voorziene afstandsregels eisen.

Het bestreden besluit schendt de voormelde artikels en beginselen aangezien het bestreden besluit door de Deputatie niet correct, afdoende en zorgvuldig werd voorbereid en gemotiveerd op het vlak van de beoordeling van het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke aspecten en de hinderaspecten t.a.v. de aanwezige natuurwaarden en de omwonenden en er niet afdoende wordt rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

B. Juridisch kader

Art. 1.1.4 VCRO bepaalt wat volgt:

(...)

Art. 4.3.1 VCRO bepaalt wat volgt:

(...)

Voor wat betreft de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel zij verwezen naar het eerste middel.

C. Toepassing op voorliggende casus

Artikel 5.9.5.3 §5 Vlarem II bepaalt:

(...)

Art. 17 §1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu bepaalt:

(...)

Art. 26 §1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu bepaalt:

(...)

Art. 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid bepaalt:

(...)

Wanneer de waarderingsschaal uit artikel 5.9.5.1 Vlarem II op huidige stedenbouwkundige vergunningsaanvraag wordt toegepast blijkt effectief dat, zoals op pag. 5 van het milieuvergunningsbesluit wordt vermeld [**stuk 1**], aan de pluimveekwekerij **200 punten** kunnen worden toegekend.

Conform artikel 5.9.5.3 § 5 Vlarem II dient aldus een afstand van minimaal 200 m te bestaan tussen de pluimveekwekerij en het achterliggende VEN- en Habitatgebied. In casu blijkt echter uit het ongunstig advies van Agentschap Natuur en Bos dat op 15 juli 2011 werd verleend in kader van de milieuvergunningsprocedure:

(...)

Deze vaststellingen stroken ook met de metingen die kunnen uitgevoerd worden op gespecialiseerde websites.

(afbeelding 1 + 2)

De wettelijke vereiste afstand van 200 m tussen de pluimveekwekerij en het VEN-gebied 'Het bos van Ranst' wordt dan ook niet gerespecteerd waardoor de wettelijke voorziene afstandsregels uit artikel 5.9.5.3 §5 Vlarem II worden geschonden.

De negatie van deze afstanden vormt niet enkel een abstracte overtreding van wettelijke bepalingen, uit **de passende beoordeling van ABO** blijkt dat de kritische last voor verzurende en vermestende deposities van loofbossen hierdoor ernstig zal worden overschreden en de pluimveekwekerij de verzuring van de beschermde loofbossen bijkomend zal verergeren.

- Op pag. 15 blijkt de **kritische last van verzurende deposities** voor loofbossen zich in Ranst voor loofbossen op 1.500 Zeq./ha/jaar bevindt terwijl er op heden reeds een depositie van 2.346 Zeq./ha/jaar wordt gemeten. De pluimveekwekerij van de BVBA Dennendael zal deze kritische last voor loofbossen verder opdrijven met 7,15 %.
- Op pag. 22 blijkt de **kritische last van vermestende deposities** voor loof- en alluviale bossen zich in Ranst op respectievelijk 20 kg N/ha/jaar en 26,1 kg N/ha/jaar bevindt terwijl er op heden reeds een depositie van 20,33 N/ha/jaar bevindt. De pluimveekwekerij van de BVBA Dennendael zal ook deze reeds overschreden kritische last voor loof- en alluviale bossen verder opdrijven.

De inbreuk op deze afstanden klemmt des te meer nu blijkt dat de BVBA Dennendael haar stedenbouwkundige en milieuvergunningsaanvraag bewust net onder de 60.000 leghennen heeft gepositioneerd (in casu 59640), terwijl vanaf 60.000 leghennen een minimumafstand van 250 meter dient te worden gerespecteerd.

Door het afwijken van voormelde inplantingsregels zal de pluimveekwekerij van, de BVBA Dennendael een bijkomende negatieve invloed uitoefenen op het achterliggende VEN- en Habitatgebied "Bos van Ranst" dat voor verzoekende partij een geluids- en zuiveringsbuffer vormt t.a.v. de E313 en deel uitmaakt van hun uitzicht. De aantasting van deze speciale beschermingszone zal het wooncomfort van verzoekende partij ernstig aantasten.

In het bestreden besluit worden voormelde afstandsregels volledig genegeerd en wordt geen afweging gemaakt van de impact hiervan op het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke aspecten en de hinderaspecten naar de natuurwaarden en de omwonenden toe.

De SME leidt uit de rechtspraak af dat de plicht van de (stedenbouwkundig) vergunningverlenende overheid om oog te hebben voor de impact op het leefmilieu eveneens impliceert dat regelgeving voor het milieu mee in overweging genomen kan worden bij het beoordelen van de goede ruimtelijke ordening van een stedenbouwkundige aanvraag.²⁸ De vergunningverlenende overheid kan bijgevolg de aanvraag toetsen aan de bepalingen van de milieuwetgeving die betrekking hebben op de stedenbouwkundige aspecten ervan. Stedenbouwkundige aspecten uit de VLAREM-wetgeving kunnen zo mee in overweging genomen worden en het is mogelijk de verenigbaarheid van het aangevraagde hiermee na te gaan.

Bovendien werd de **materiële motiveringsplicht** en het **zorgvuldigheidsbeginsel** geschonden.

Immers, verwerende partij heeft in het bestreden besluit nergens gemotiveerd waarom ze afweek van de voormelde minimumafstanden, laat staan dat door verwerende partij enig onderzoek is gebeurd naar de verhouding tussen deze afstanden en de pluimveekwekerij van de BVBA Dennendael.

Des te meer gelet op het feit dat de gemeente de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag reeds tweemaal had geweigerd omwille van de onaanvaardbare impact van de pluimveekwekerij op de omwonenden en de aanwezige natuurwaarden.

Uit de bestreden beslissing blijkt niet dat er bij het voorbereiden en nemen van het bestreden besluit voor werd gezorgd dat alle feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk werden vergaard en dat alle betrokken belangen zorgvuldig werden beoordeeld en afgewogen.

Het bestreden besluit schendt dan ook de formele en materiële zorgvuldigheidsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

...

2.

De verwerende partij repliceert:

“ ...

De normen van VLAREM II zijn niet van toepassing op het verlenen van een bouwvergunning (RvS, nr. 87.166, 10 mei 2000, vzw Boterstraatcomité)

De Raad van State oordeelde verder dat artikel 1.2.1, § 3 DABM geen wettelijke verplichting lijkt in te houden voor de overheid om de afgifte van een stedenbouwkundige vergunning te weigeren indien de realisatie van de in dit plan voorziene bestemmingen op zich een overschrijding van de in VLAREM II vastgestelde grenswaarden en/of overschrijdingsmarges tot gevolg zou kunnen hebben. Zodanige verplichting lijkt ook niet vervat in de Europese regelgeving. (R.v.St., nr. 183.359, 26 mei 2008)

Uw Raad meende in een arrest van 3 maart 2015 (nr. A/2015/0112) dat verzoekende partij niet aantoonde in welke zin de normen van VLAREM II rechtstreek van toepassing zijn. De schending van artikel 5.9.5.1 VLAREM II en 5.9.5.3, §5 VLAREM II kan bijgevolg niet met goed gevolg worden ingeroepen, aangezien deze normen in het kader van de beoordeling van een stedenbouwkundige vergunning niet rechtstreeks van toepassing zijn. Het middelonderdeel is - in zoverre de schending van de VLAREM II -bepalingen wordt ingeroepen, **niet ontvankelijk**.

Artikel 17, §1 van het Natuurbehouddecreet voorziet:

(...)

*Verzoekende partij verduidelijkt niet in welke zin artikel 17 Natuurbehouddecreet van toepassing moet worden geacht op de vergunningsaanvraag en voert in wezen zelfs de schending er niet van aan, zodat het middelonderdeel **onontvankelijk** is.*

Artikel 26bis, §1 van het Natuurbehouddecreet bepaalt:

(...)

Uw Raad beschikt, wat de concrete maatregelen betreft die de vergunningverlenende overheid in toepassing van artikel 16, §1 Natuurbehouddecreet oplegt om vermijdbare schade tegen te aan, slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid (RvS, nr. 209.868, 20 december 2010, Angenon e.a.).

Hoewel het niet aan verzoekende partij is aan te tonen dat er onvermijdbare of onherstelbare schade aan het VEN-gebied zou zijn, moet verzoekende partij minstens wel aantonen dat niet kan uitgesloten worden dat er onherstelbare en onvermijdbare schade aan de natuur in het VEN kan ontstaan. (RvS, nr. 229.129, Ragolle e.a.).

Het verdient te worden opgemerkt dat de verwijzing naar het advies van ANB van 15 juli 2011 zonder pertinentie is omdat het advies van ANB betrekking heeft op een andere aanvraag.

In het kader van de milieuvergunningsaanvraag werd subadvies gevraagd aan het Agentschap Natuur en Bos, maar geen advies werd verkregen. Het advies in eerste aanleg was voorwaardelijk gunstig met als voorwaarde de aanleg van een groenscherm (stuk 4b).

Dat het perceel zou gelegen zijn op een afstand van minder dan 200m van bosgebied is overigens ook wat de zgn. aangevoerde schending van VLAREM II betreft niet pertinent.

Artikel 5.9.5.3 VLAREM II bepaalt immers dat (...)

Aangezien het een ammoniakemmissiearme stal (110 punten) betreft en een systeem van geforceerde mestdroging (110 punten) wordt voorzien (cfr. artikel 5.9.5.1 VLAREM II), betreft het aantal waarderingspunten dat aan de inrichting met 59.640 kippen verbonden is meer dan 200.

De afstand van de inrichting zelf (de afstand tot het perceel waarop de inrichting te situeren is -daarbij irrelevant) tot bosreservaat e.a. moet dus in rekening worden genomen, die in globo méér dan 200m bedraagt.

De afbeelding op p. 44 van het inleidende verzoekschrift is dan ook misleidend aangezien de afstand van het perceel tot een bepaald deel van het bosgebied wordt voorgesteld, en niet de afstand van de inrichting tot het bosgebied/VEN-gebied "het Bos van Ranst".

De verwijzing naar de VLAREM II-regelgeving is in het kader van de stedenbouwkundige vergunning voorts niet relevant aangezien zelfs uit een eventuele schending van de normering niet kan blijken dat de sectorregelgeving omtrent natuurbehoud wordt geschonden.

Uit de project-MER en de passende beoordeling mét verscherpte natuurtoets blijkt het tegendeel.

Verzoekende partij maakt abstractie van de aanvraag, die voorziet in een stal die ammoniakemissiearm gebouwd wordt en een stalsysteem met geforceerde mestdroging (systeem p-3.4.: 'Verrijkte kooi met geforceerde mestdroging belucht met 0,7m3 lucht per dier per uur, mest afdraaien per 5 dagen, de mest heeft dan een droge stofgehalte van minimaal 55%'); alsook de stal wordt voorzien van een mechanisch verluchtingssysteem, met de uitlaatopening 0,5m of meer boven de nok zonder pet; de mest wordt opgeslagen in een gesloten opslag achter de stal.

Het project-MER dat door LNE werd goedgekeurd concludeerde dat er geen significante negatieve effecten worden verwacht op het habitat - en VEN- gebied, en legde als maatregelen ter vermijding van enige schade op dat:

- De exploitant voorziet in een kooisysteem met mestbandbelichting (AEA, type P-3.4), om de ammoniakemissie te reduceren
- De exploitant zal voorzien in een groenscherm, dat een milderend effect zal hebben op de uitstoot.

Beide maatregelen, die ook reeds in het kader van de passende beoordeling met verscherpte natuurtoets aan bod kwamen, werden aldus geïmplementeerd.

Verzoekende partij vergeet in zijn betoog, naast het werkelijke voorwerp van de aanvraag, de conclusie van de passende beoordeling mét verscherpte natuurtoets en de milderende maatregelen te betrekken.

De passende beoordeling (uitgevoerd door ABO, hetzelfde studiebureau dat later het project-MER opmaakte) besluit:

(...)

De milieuvergunning van 5 december 2014 bepaalt wat de impact op het habitatrictlijngebied 'Bos- en Heidegebieden ten oosten van Antwerpen' en het VEN-gebied 'Het bos van Ranst' betreft:

(...)

Uit wat voorafgaat blijkt dat de verzoekende partij er ten onrechte van uitgaat dat de activiteit zoals ze opgevat is in de stedenbouwkundige- en milieuvergunningsaanvraag onvermijdbare/onherstelbare schade kan veroorzaken aan het VEN.

Verwerende partij oordeelde geenszins kennelijk onredelijk door vast te stellen dat overeenkomstig het project-MER en mits navolging van de milderende maatregelen (waaraan het project voldoet) geen negatieve effecten t.a.v. van het habitatrictlijn- en VEN-gebied zullen optreden.

...

3.

De tussenkomende partij stelt in haar schriftelijke uiteenzetting het volgende:

“ ...

De stelling van verzoekende partij dat middels het bestreden besluit een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor een pluimveehouderij gelegen op een kortere afstand van het bos- en VEN gebied dan de wettelijk voorziene afstandsregels vereisen, kan niet weerhouden worden. Dit geldt ook voor de stelling dat de activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade zou veroorzaken aan de natuur in het VEN.

Uit het bestreden besluit blijkt duidelijk dat de deputatie het nabijgelegen VEN-gebied in rekenschap heeft gebracht. Het bestreden besluit maakt er uitdrukkelijk melding van. Het

bestreden besluit verwijst naar het project-MER waar alle mogelijke effecten onderzocht werden, stellende dat de voorgestelde milderende maatregelen moeten worden gevolgd. Het middel van verzoekende partij mist trouwens feitelijke grondslag. Verzoekende partij stelt dat de wettelijk vereiste afstand van 200m niet gerespecteerd zou zijn, doch brengt hier geen enkel bewijskrachtig stuk bij. Het enige wat verzoekende partij bijbrengt is een uittreksel uit het gewestplan met een rood streepje op. Zonder schaal, zonder exacte afstand. Eén en ander staat in schril contract met het project MER waar zeer duidelijk uit blijkt dat het VEN gebied +/- 220m ten zuiden van het bedrijf ligt.

⇒ Het bestreden besluit vermeldt dan ook correct dat het VEN-gebied en habitatgebied op meer dan 200m gelegen zijn.

De stelling van verzoekende partij dat tussenkomende partij haar aanvraag bewust net onder de 60.000 leghennen positioneert, terwijl vanaf 60.001 een minimumafstand van 250 meter dient te worden gerespecteerd is geenszins relevant en is gebaseerd op veronderstellingen. In deze gaat het om 59.640 leghennen, wat maakt dat de in artikel 5.9.5.3 §5 van VLAREM II voorziene afstand van 200 meter in acht dient te worden genomen. Zoals hierboven werd toegelicht, is dit in deze ook het geval. Het betreft overigens een afstandsregel die geldt in het kader van de milieuvergunning (die in de aanhef van het middel niet wordt aangehaald), terwijl het bestreden besluit in deze een stedenbouwkundige vergunning betreft.

Evenmin kan verzoekende partij worden gevolgd waar zij stellen dat verwerende partij een vergunning heeft verleend voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade kan veroorzaken aan het VEN-gebied 'Het bos van Ranst'. De adviezen waren positief. Uit de passende beoordeling die tussenkomende partij n.a.v. milieuvergunningsaanvraag samen met het project-MER heeft laten opmaken, blijkt bovendien duidelijk dat door het gebruik van een ammoniakemmissiearme stal (AEA-systeem P-3.4) geen bijkomend effect optreedt op het VEN-gebied. Meer bepaald luidt de conclusie op p. 36-37 van de passende beoordeling als volgt:

(...)

Dat voorliggende vergunningsaanvraag geen onvermijdbare en onherstelbare schade veroorzaakt/kan veroorzaken aan het VEN-gebied 'Het Bos van Ranst' wordt overigens ook **bevestigd in het advies dat het Agentschap voor Natuur en Bos** n.a.v. de kennisgeving van de ontwerptekst van het MER op 18 december 2012 uitbracht.²⁹ In dit advies stelde het Agentschap voor Natuur en Bos dat mits naleving van de milderende maatregelen (groenbuffer) er geen betekenisvolle aantasting wordt veroorzaakt aan de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone noch geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN.:

(...)

Deze zienswijze wordt **bevestigd in het advies van 9 januari 2014** waarin het Agentschap Natuur en Bos stelt dat het project geen betekenisvolle impact heeft op de natuurwaarden van het nabijgelegen habitatrichtlijngebied - waarvan de contouren overeenstemmen met het VEN-gebied 'Het Bos van Ranst' - mits het naleven van volgende voorwaarden:

(...)

Recenter, nl. op 12 september 2014 bracht het Agentschap voor Natuur nog een (derde) voorwaardelijk gunstig subadvies uit.

De stelling van verzoekende partij dat de activiteit onvermijdbare/onherstelbare schade aan de natuur in het VEN zou toebrengen kan dan ook niet worden gevolgd en faalt zowel in feite als in rechte.

⇒ Uit het bovenstaande blijkt het bestreden besluit afdoende rekening hield met de verschillende hinderaspecten en gelet op de verleende adviezen van de

gespecialiseerde adviesinstanties geenszins een kennelijke onredelijke beoordeling heeft gemaakt van de goede ruimtelijke ordening.

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat verzoekende partij schending van art. 2 en 3 van de formele motiveringswet opwerpt, doch nergens in haar middel duidt in welke mate de aangehaalde artikelen zouden zijn geschonden.

Het middel is bijgevolg ongegrond en dient in zijn geheel te worden verworpen.

...

4.

De verzoekende partij verwijst in haar wederantwoordnota naar haar betoog vervat in haar inleidend verzoekschrift.

5.

De verwerende partij voegt in haar laatste nota niets meer toe aan haar eerder ontwikkelde repliek.

6.

De tussenkomende partij stelt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting bijkomend:

“ ...

*Ten overvloede wenst tussenkomende partij nog te verwijzen naar het **auditoraatsverslag** dat werd opgemaakt in het kader van de procedure bij de Raad van State aangaande de milieuvergunning en meer bepaald wat werd uiteengezet in het tweede middel. Verzoekende partij houdt ook in die procedure voor dat de milieuvergunning wordt verleend voor een pluimveehouderij, gelegen op een kortere afstand dan de wettelijke afstandsregels vereisen en de bestreden beslissing niet correct, afdoende en zorgvuldig werd voorbereid en gemotiveerd. De inrichting van tussenkomende partij zou minstens op 200 meter van een VEN- en Habitatgebied dienen te liggen, wat in deze niet het geval zou zijn.*

De eerste auditeur stelt in die procedure dat in het kader van deze problematiek kan worden gewezen op het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos en de passende beoordeling die werd opgesteld, stukken die door de bestreden beslissing niet worden tegengesproken, en het tweede middel dus ongegrond is.

Gelet op het voorgaande kan dan ook niet worden geoordeeld dat verwerende partij in deze een kennelijk onredelijke beoordeling zou hebben gemaakt omtrent de afstandsregels en de impact van het aangevraagde qua natuurwaarden naar omwonenden toe.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij stelt in haar tweede middel in essentie dat met toepassing van artikel 5.9.5.3, §5 VLAREM II het aangevraagde project op minstens 200 m van het achterliggende VEN- en habitatrichtlijngebied moet worden ingeplant. Echter blijkt uit een ongunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos verleend op 15 juli 2011 in kader van de milieuvergunningsprocedure, en blijkt uit metingen op gespecialiseerde websites dat het aangevraagde project de vooropgestelde afstand miskent. Deze afwijking vormt niet enkel een inbreuk op de geldende wettelijke bepalingen maar zorgt ook voor een aantasting van het

achterliggende VEN- en habitatrichtlijngebied waardoor ook het wooncomfort van de verzoekende partij wordt aangetast.

2.1

Artikel 4.3.1, §1 VCRO bepaalt:

“ ...

Een vergunning wordt geweigerd:

1° Indien het aangevraagde onverenigbaar is met:

- a) Stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken;*
  - b) Een goede ruimtelijke ordening*
- ...”

Artikel 5.9.5.3, §5 VLAREM II bepaalt:

“ ...

Tussen elke stal en/of opslag van dierlijke mest of mengmest van een inrichting, gelegen in een agrarisch gebied enerzijds en elk op het gewestplan aangegeven woonuitbreidingsgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosreservaat, gebied voor verblijfsrecreatie en woongebied ander dan woongebieden met een landelijk karakter anderzijds, dient in functie van het aantal stuks gevogelte dat in de inrichting wordt gehouden en van het overeenkomstig artikel 5.9.5.2. berekend aantal waarderingspunten, tenminste de volgende afstand te bestaan:

...”

2.2

De Raad merkt vooreerst op dat het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II), is vastgesteld, behoudens andersluidende bepaling, in uitvoering van artikel 20 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning of artikel 5.4.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. (artikel 1.1.1.).

Beide artikelen machtigen de Vlaamse regering algemene of per categorie van inrichting geldende milieuvoorwaarden uit te vaardigen, waarvan ze, indien om technische redenen noodzakelijk, bij gemotiveerd besluit kan afwijken, en dat deze milieuvoorwaarden, met het oog op de bescherming van de mens en het leefmilieu, bepalingen kunnen bevatten die de toelaatbaarheid van bepaalde inrichtingen in sommige gebieden beperken of verbieden.

De bepalingen van artikel 5.9.5.3 Vlarem II hebben betrekking hebben op “milieuvoorwaarden” en omvatten bepaalde afstandsregels verbonden aan het oprichten van pluimveestallen in agrarisch gebied.

De bestreden beslissing heeft niet de milieuvergunning verleend aan de tussenkomende partij op 5 december 2014 tot voorwerp, maar verleent de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning nodig voor de verwezenlijking van het aangevraagde project.

Ten overvloede kan ook naar het door de tussenkomende partij bijgebrachte auditoraatsverslag worden verwezen waaruit bovendien blijkt dat in artikel 5.9.5.3, §5 Vlarem II sprake is van gewestplanbestemmingen en dat uit het voor het aangevraagde project geldend gewestplan blijkt dat het achterliggende groengebied waarnaar de verzoekende partij verwijst ingekleurd staat als bosgebied. Er worden geen verdere specificaties aangaande de aard en de bijzonderheid van het bosgebied vermeld. In deze kan dan ook worden besloten dat het door de verzoekende partij

aangehaalde groengebied niet kan worden beschouwd als één van de beschermde gebieden zoals bedoeld in artikel 5.9.5.3, §5 Vlarem II.

3.1

Onverminderd voorgaande vaststellingen dient het aangevraagde te worden getoetst aan de goede ruimtelijke ordening. Artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° VCRO luidt als volgt:

“ ...

§2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

...”

Artikel 1.1.4 VCRO bepaalt:

“ ...

“De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.

...”

3.2.

Uit deze bepalingen volgt dat de verwerende partij de overeenstemming van het gevraagde project met de goede ruimtelijke ordening moet beoordelen met inachtneming van de beginselen van die zijn opgesomd in artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° VCRO en met inachtneming van de doelstellingen zoals bepaald in artikel 1.1.4 VCRO, waaronder de gevolgen voor het leefmilieu.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de ingediende bezwaren en adviezen.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is hij enkel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Gelet op de marginale toetsingsbevoegdheid van de Raad volstaat het niet dat een verzoekende partij een betoog voert waaruit blijkt dat zij gekant is tegen het vergund project. De Raad kan zich

niet in de plaats stellen van het vergunningverlenend bestuursorgaan en de beoordeling van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening van het aangevraagde overdoen.

Het is aan de verzoekende partij die de goede ruimtelijke ordening van het project betwist om aan te tonen dat het verlenend bestuursorgaan hetzij foutief, hetzij op kennelijk onredelijk wijze tot de conclusie kwam dat het aangevraagde project verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

Een verzoekende partij kan zich derhalve niet beperken tot vage kritiek en beweringen of tot het formuleren van een tegengesteld standpunt, maar moet integendeel op gefundeerde wijze aantonen dat het vergunningverlenend bestuursorgaan de overeenstemming van het aangevraagde project met een goede ruimtelijke ordening niet heeft beoordeeld met inachtneming van de beginselen die zijn bepaald in artikel 4.3.1, § 2, eerste lid van het VCRO, hetzij deze beoordeling foutief of op kennelijk onredelijke wijze heeft uitgevoerd

3.3

De formele motiveringsplicht, zoals vervat in de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, verplicht het vergunningverlenend bestuursorgaan in haar beslissing de feitelijke en juridische overwegingen op te nemen die aan de grondslag ervan liggen. Deze formele motiveringsplicht heeft tot doel de bestuurde met kennis van zaken te laten uitmaken of het aangewezen is de beslissing al dan niet aan te vechten.

Daarnaast vereist artikel 3 van de Motiveringswet dat de beslissing afdoende moet gemotiveerd zijn. Deze vereiste sluit nauw aan bij de inhoudelijke vereisten van de materiële motiveringsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur. Opdat de motivering afdoende zou zijn, moet deze in rechte en in feite evenredig zijn met het belang van de genomen beslissing, evenredig zijn met de omvang van de beleidsvrijheid, uitgebreider, indien de te nemen beslissing minder voor de hand liggend is, en draagkrachtig zijn.

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en derhalve dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de verwerende partij onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen.

4.1

Er wordt niet betwist dat het gevraagde project een impact kan hebben op het leefmilieu en dit derhalve bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het gevraagde project met de goede ruimtelijke ordening een relevant aspect van goede ruimtelijke ordening betreft. Bovendien wordt niet betwist dat de verzoekende partij bezwaren heeft geuit omtrent dit aspect van goede ruimtelijke ordening. In die omstandigheden diende de toetsing van de goede ruimtelijke ordening van het gevraagde des te zorgvuldiger gebeuren.

De verzoekende partij geeft aan dat uit de passende beoordeling blijkt dat het aangevraagde project een bijkomende negatieve invloed zal uitoefenen op het achterliggende VEN- en Habitatrichtlijngebied nu de kritische last voor verzurende en vermestende deposities van loofbomen ernstig zal worden overschreden en dat door deze overschrijding haar wooncomfort ernstig zal worden aantasten. De verzoekende partij verwijst hiervoor naar de vaststellingen ingeschreven op pagina 15 en 22 van de passende beoordeling opgemaakt door ABO.

In de passende beoordeling staat op pagina 36 volgende samenvatting/conclusie te lezen:

“ ...

In deze passende beoordeling werd het effect nagegaan van het plaatsen van een nieuwe pluimveeinrichting Dennendael bvba te Ranst langs de Hogenaardseweg z/n op het Habitatrichtlijngebied SBZ-H: BE2100017 “Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen” en op het VEN-gebied “Het bos van Ranst”. Het bedrijf zelf is niet gelegen binnen de afbakening van de SBZ-H en het VEN-gebied, waardoor directe effecten niet optreden.

Volgende indirecte effecten werden nagegaan:

- *Verzurende emissie veroorzaakt door de bedrijfsvoering dewelke mogelijks kan resulteren in verzurende depositie ter hoogte van de beschermingszones;*
- *Vermestende emissie veroorzaakt door de bedrijfsvoering dewelke mogelijks kan resulteren in vermestende depositie ter hoogte van de beschermingszones;*
- *Mogelijke rustverstoring ten gevolge van de geluidsproductie tijdens de bedrijfsvoering*
- *Mogelijke verdroging ten gevolge van de bedrijfseigen grondwaterwinning*
- *Mogelijke visuele impact op de beschermingszone*
- *Mogelijke verontreiniging van grond- en oppervlaktewater*
- *Mogelijke bodemverontreiniging door opslag riscostoffen (fossiele brandstoffen en mest) en gebruik bestrijdingsmiddelen*

Door uitvoering van het project treden geen negatieve effecten op.

De verzurende en vermestende depositie afkomstig van het bedrijf wordt veroorzaakt door de ammoniakuitstoot van het bedrijf.

Indien het stalsysteem P-3.5 wordt toegepast werden volgende effecten beschouwd:

Er is een matig negatief effect op:

- *0.338 ha loofbos (habitat 91^{E0}) door de verzurende depositie*
- *0.098 ha alluviale bossen (habitat 91^{E0}) door de vermestende depositie*

Er is een gering negatief effect op:

- *Loofbos: 0.164 ha in habitat 91^{E0}, waarvan 0.130 ha in SBZ-H en in VEN-gebied door de verzurende depositie*
- *Loofbos en hooiland: 0,518 ha in VEN-gebied door vermestende depositie*
- *Alluviale bossen en ruigten: 0.276 in habitat 91^{E0}, waarvan 0.0002 ha in SBZ-H en in VEN-gebied door de vermestende depositie*

Uit de modelleringen voor het AEA-systeem P-3.4 blijkt dat er geen effecten meer zijn op het habitatrichtlijngebied en het VEN-gebied (het bedrijf alleen beschouwd). Enkel op de alluviale bossen (habitat 91^{E0}) treden er nog geringe negatieve effecten op.

De exploitant zal dan ook het AEA-systeem P-3.4 toepassen.

Uit de cumulatieve berekeningen kan besloten worden dat er geen bijkomend effect optreedt op het habitatrichtlijngebied en het VEN-gebied door de uitvoering van voorliggend project (bij toepassing van het systeem P3.4), er is geen significant verschil tussen de emissiewaarden met en zonder het onderzoeksbedrijf.

Op het alluviaal bos (habitat 91^{E0}) ten oosten van de onderzoekslocatie wordt na het uitvoeren van het project zowel door de verzurende en vermestende depositie de 50% van de kritische last net overschreden. Op het alluviaal bos ten zuidoosten van de onderzoekslocatie

is er geen significant verschil tussen de emissiewaarden met en zonder het onderzoeksbedrijf.

Op het beukenbos (habitat 9120) is er geen significant verschil tussen de emissiewaarden voor de vermestende depositie, bij de verzurende depositie wordt na uitvoeren van het project de 50% van de kritische last net bereikt.

Het bedrijf zal gebruik maken van een grondwaterwinning op 53m diepte. Ter hoogte van het VEN-gebied en het habitatrichtlijngebied (op ca 200m) wordt geen stijghoogteverschil meer verwacht. Dit is een verwaarloosbaar effect. Verdroging ten gevolge van de grondwaterwinning treedt niet op na uitvoering van het project.

Er wordt een groenscherm voorzien. Er wordt aangeraden om zowel met hoogstammige bomen als met struiken te werken. Momenteel is het uitzicht vanaf de Hogenaardseweg naar het bedrijf toe open met op 200 m verder het VEN-gebied 'Het bos van Ranst' en het habitatrichtlijngebied. Indien er dus voldoende bomen en struiken rond het bedrijf worden geplaatst, zal de visuele impact beperkt blijven.

Er is steeds een potentieel risico op grond- en oppervlaktewaterverontreiniging en bodemverontreiniging door de aanwezigheid van risicostoffen en door de aanwezigheid van mest. Echter dit risico is beperkt, aangezien de opslagtanks voor de risicostoffen zich bovengronds bevinden en dubbelwandig zijn. Het reinigingswater van de stal wordt opgevangen in de daartoe voorziene citerne. Aangezien de aanwezige mest op het bedrijf kippenmest betreft (en geen mengmest), is ook hier het risico op verontreiniging beperkt.

...

4.2

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in een poging haar standpunt te onderbouwen zeer selectief citeert uit de naar aanleiding van het project opgestelde passende beoordeling die ook door het agentschap Natuur en Bos in haar latere gunstige adviezen wordt bijgetreden.

Uit de conclusie van de passende beoordeling volgt samengevat dat er “*door uitvoering van het project geen negatieve effecten optreden*”. Uit het onderzoek blijkt dat er geen effecten zijn op het achterliggend VEN- en habitatrichtlijngebied mits toepassing van de mitigerende maatregelen (toepassen van het ammoniakarm stalsysteem en bijkomende groenbuffer) en er enkel op de alluviale bossen geringe negatieve effecten optreden. Deze passende beoordeling werd betrokken bij de opmaak van het project-MER waarin opnieuw wordt vastgesteld dat het aangevraagde project mits toepassing van de opgelegde milderende maatregelen geen impact zal hebben op het achterliggende VEN- en habitatrichtlijngebied.

Zoals ook gesteld in het eerste middel kan worden gewezen op het gegeven dat de verwerende partij zich in de bestreden beslissing wat betreft de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening aansluit bij het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en zij verwijst naar het in functie van het aangevraagde project opgestelde project-MER, en dat de verzoekende partij niet kan gevolgd worden wanneer zij stelt dat de verwerende partij geen afdoende en zorgvuldige afweging heeft gemaakt wat betreft de impact van het aangevraagde project op de achterliggende natuurgebieden.

De verzoekende partij beperkt haar betoog tot het louter poneren van een visie tegenovergesteld aan die van de verwerende partij in de bestreden beslissing. Zij brengt bovendien geen enkel stuk, gegeven of concreet element bij waaruit hetgeen zij beweert kan blijken. De verzoekende partij beperkt zich tot het zeer selectief citeren van zinsnedes uit de passende beoordeling die

het door haar ontwikkelde betoog met betrekking tot de onaanvaardbare impact van het aangevraagde project op het leefmilieu en het wooncomfort van de verzoekende partij moeten ondersteunen en valideren. De Raad stelt enkel vast dat de verzoekende partij er niet in slaagt aan te tonen dat de verwerende partij in deze blijk geeft van een foutieve, niet zorgvuldige of niet afdoende gemotiveerde bestreden beslissing.

Het middel wordt verworpen.

D. Derde middel

1.

In het derde middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 4.3.1 VCRO, de schending van artikel 2 en 3 Motiveringswet en de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij overweegt:

“ ...

Art. 4.3.1 VCRO bepaalt wat volgt:

(...)

Voor wat betreft de overige bepalingen wordt verwezen naar de uiteenzetting onder het eerste middel.

Inzake de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening moet de vergunningverlenende overheid niet alleen de verenigbaarheid met de wettelijke planbestemming nagaan, ze moet tevens nagaan of de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

De pluimveekwekerij ligt weliswaar in agrarisch gebied, haar ontsluiting gebeurt uitsluitend via de onvoldoende uitgeruste en reeds verzadigde Hogenaardseweg en Ginnegemveld.

Naast verzoekende partij en andere omwonenden, hebben verschillende actoren in het kader van zowel de stedenbouwkundige als de milieuvergunningsprocedure gewezen op de problematische ontsluiting van deze pluimveekwekerij van 1.750 m² met 60.000 kippen die dagelijks meerdere zware transporten zal moeten ontvangen.

Het CBS van de gemeente Ranst weigerde de stedenbouwkundige vergunning voor de constructie van de pluimveekwekerij van de bvba Dennendael tot tweemaal toe te verlenen, onder meer omwille van de problematische ontsluitingsmogelijkheden.

*In het eerste weigeringsbesluit van de stedenbouwkundige vergunning dd. 24 augustus 2011 stond het volgende te lezen **[stuk 8]**:*

(...)

*In het tweede weigeringsbesluit van de stedenbouwkundige vergunning dd. 12 december 2012 stond het volgende te lezen **[stuk 18]***

(...)

De gemeente die als lokale overheid de draagkracht van de betrokken omgeving het best kan inschatten, oordeelt aldus consequent dat de bestaande weginfrastructuur deze bijkomende belasting met vrachtwagens niet kan verdragen.

In haar advies van 17 juli 2014 bevestigt het Departement Mobiliteit en Openbare Werken nogmaals het voorgaande en laat duidelijk verstaan dat (...)

In het bestreden besluit wordt daarentegen geoordeeld dat:

(...)

Het is vooreerst volstrekt onduidelijk waarom over een afstand van 750 meter, toch een respectabele afstand, de erkende mobiliteitsproblematiek irrelevant is. De bezwaren van verzoekende partijen, de omwonenden en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken hebben net betrekking op het verkeer op deze 750 meter.

*Bovendien werd in het project MER, de milieuvergunning van 5 december 2014 en het bestreden besluit opnieuw abstractie gemaakt van de andere veeteeltbedrijven en de biogasinstallatie van Biofors die zich reeds langs het Ginnegemveld bevinden en waarvoor in november 2013 een bijkomende milieuvergunning werd afgeleverd. Uit de milieuvergunning die aan de BVBA Biofors werd verleend blijkt bijvoorbeeld dat dit bedrijf **minstens 1870 vrachtbewegingen per jaar** zal genereren (hetgeen ook hier een sterk onderschat aantal is) [stuk 5]. In het kader van de milieuvergunningsprocedure van de bvba Biofors werd het departement RWO gewezen op overmatige mobiliteitsdruk die reeds op het Ginnegemveld aanwezig is (zonder de BVBA Dennendael!!).*

Er zullen jaarlijks in elke richting minstens 4000 zware vrachtbewegingen plaatsvinden op de Hogenaardseweg en Ginnegemveld tot de Keerbaan. Of minstens 16 per werkdag. Van de cumulatie van deze transportbewegingen werd, in tegenstelling tot de geurhinder (hoewel gebrekkig), geen bestudering uitgevoerd. Dit ondanks de vroegere ongunstige adviezen en besluiten en de aanhoudende bezwaren van verzoekende partijen en vele andere omwonenden waarin tevens werd gewezen op het feit dat de uitwijkstroken die reeds in functie van de BVBA Biofors dienden te worden gerealiseerd, nog steeds niet zijn aangelegd.

De beoordeling van de mobiliteitshinder werd door verwerende partij dan ook onzorgvuldig uitgevoerd en gebrekkig gemotiveerd.

2.

De verwerende partij repliceert:

“ ...

De bestreden beslissing motiveert de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening qua mobiliteitsaspecten:

(...)

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO luidt als volgt:

(...)

Uit deze bepaling volgt dat een vergunning moet worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Het motief dat het aangevraagde strijdig is met een goede ruimtelijke ordening, is derhalve een draagkrachtig motief om een vergunning te weigeren, daargelaten de vraag of het aangevraagde verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften.

De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt volgens artikel 4.3.1, §2 VCRO beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

(...)

Indien voor het aangevraagde geen RUP, BPA of verkavelingsvergunning bestaat dat voorschriften bevat omtrent de in het eerste lid opgesomde noodzakelijke of relevante aandachtspunten, zoals in casu, wordt de goede ruimtelijke ordening als volgt beoordeeld:

- (1) Aan de hand van de noodzakelijke of relevante aandachtspunten en criteria vermeld in artikel 4.3.1, §2, 2, 1° VCRO, zoals in casu functionele inpasbaarheid, mobiliteitsimpact, schaal en ruimtegebruik;
- (2) Rekening houdend met de in de omgeving bestaande toestand;
- (3) Met de mogelijkheid beleidsmatig gewenste ontwikkelingen in verband met de relevante aandachtspunten als functionele inpasbaarheid, mobiliteitsimpact, schaal en ruimtegebruik in rekening te brengen.

Wat betreft de beoordeling aan de hand van de in artikel 4.3.1, §2, 2, 1° vernoemde 'aandachtspunten' en 'criteria' verduidelijkt de parlementaire voorbereiding bij de invoering van de VCRO reeds dat 'deze **aandachtspunten en criteria** slechts voor zover "noodzakelijk en relevant" in rekening moeten worden gebracht, d. w.z. als er een "wettelijke" (in ruime zin) verplichting of klare aanleiding is om deze punten in rekening te brengen'.

De "in de omgeving bestaande toestand" is de voor het dossier "relevante" in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die voor zover noodzakelijk of relevant, voor het aangevraagde dienen onderzocht te worden (RvVB, nr. A/2013/0291, 4 juni 2013; RvVB, nr. A/2013/0229, 14 mei 2013).

Het komt Uw Raad voorts niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van de deputatie.

Het behoort tot de wettelijk toegekende appreciatiebevoegdheid van de vergunningverlenende overheid om, binnen de grenzen van de geldende stedenbouwkundige voorschriften, te oordelen of de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning al dan niet verenigbaar is met de eisen van de goede ruimtelijke ordening.

Uit de bestreden beslissing moet duidelijk blijken op welke met de goede ruimtelijke ordening verband houdende overwegingen de verwerende partij zich heeft gesteund om de stedenbouwkundige vergunning al dan niet te verlenen, zodat de Raad bij de uitoefening van zijn opgedragen legaliteitstoezicht kan nagaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan de terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend en met name of het is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of het die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan rechtmatig en dus niet kennelijk onredelijk tot de bestreden beslissing is kunnen komen. (RvVB, nr. A/2014/0820, 2 december 2014).

Het kan blijken dat verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid niet heeft overschreden, uitgegaan is van de juiste feitelijke gegevens, die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan in redelijkheid tot de bestreden beslissing is kunnen komen.

Verwerende partij stelt nergens dat de afstand van 750m over de Hogenaardseweg niet relevant of pertinent zou zijn, louter dat het perceel gelegen is in de nabijheid van autosnelwegen en de transporten beperkt zijn tot 1 à 2 per werkdag, en die bijkomende transporten geen uitzonderlijke hinder zullen vormen voor het agrarisch gebied.

Verwerende partij meent dat 1 à 2 transporten geen uitzonderlijke hinder zal vormen voor het agrarisch gebied. Verzoekende partij toont op geen enkele manier aan dat verwerende partij daar kennelijk onredelijk oordeelde.

De bestreden beslissing sluit in dat opzicht aan bij het oordeel van de Vlaams minister omtrent de milieuvergunningaanvraag:

(...)

Uit de stelling van verzoekende partij dat jaarlijks ca. 4000 zware vrachtbewegingen per jaar zullen plaatsvinden, waarvan minstens 1870 in hoofde van bvba Biofors, te herleiden tot minstens 16 transportbewegingen per dag, blijkt reeds dat de bijkomende belasting als gevolg van de bestreden beslissing minimaal is, te herleiden tot max. 10% van de vervoersbewegingen. Verzoekende partij betwist niet dat het hoger wegennet op korte afstand gelegen is en snel kan worden bereikt.

Verzoekende partij bewijst niet dat het omliggende wegennet dermate overbelast is dat het een beperkte vermeerdering van het aantal vervoersbewegingen, het aantal nog operationele bedrijven indachtig, niet aan zou kunnen.

Verzoekende partij beweert aldus veel, maar bewijst niets.

...

3.

De tussenkomende partij repliceert:

“ ...

Ter weerlegging van het standpunt van verzoekende partij wenst tussenkomende partij te benadrukken dat de vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt en Uw Raad slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt. Dit laatste impliceert dat Uw Raad in de uitoefening van het haar opgedragen wettigheidscontrole enkel bevoegd is om na te gaan of de betrokken overheid bij het uitoefenen van die bevoegdheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen. Daarentegen is Uw Raad niet bevoegd om haar beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van de beoordeling van de vergunningverlenende overheid. Dit blijkt ook uit de rechtspraak van de Uw Raad. Zo stelde Uw Raad in een arrest van 28 februari 2012 het volgende:

(...)

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening moet de vergunningverlenende overheid zich laten leiden door de verschillende criteria uit artikel 4.3.1 §2, 1° VCRO. Eén van deze criteria betreft het aspect mobiliteit. M.b.t dit aspect wordt in de bestreden beslissing het volgende vermeld:

(...)

Verzoekende partij verwijst naar twee eerdere weigeringsbesluiten van het college van burgemeester en schepenen en naar een advies van het Agentschap Mobiliteit van 17 juli 2014. Het moet echter worden opgemerkt dat in voorliggend dossier het college van burgemeester en schepenen de aanvraag heeft vergund op 22 december 2014 stellende dat het aantal te verwachten transporten bij het bedrijf eerder beperkt is en eigen is aan het agrarisch gebruik. Bijkomend moet worden opgemerkt dat het Agentschap Mobiliteit in voorliggende procedure geen advies heeft uitgebracht waardoor alvast geen schending van de formele motiveringsplicht kan worden verweten aan verwerende partij.

Verwerende partij is in alle redelijkheid tot dit oordeel kunnen komen en is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens. Het perceel van tussenkomende partij is immers gelegen aan de Hogenaardseweg, vlakbij de snelweg aan het kruispunt van de E34 en de E313, en vlakbij een gewestweg.

(afbeelding)

De ontsluiting van het bedrijf is zodoende in alle redelijkheid wettig beoordeeld. Eén en ander werd reeds bevestigd in het besluit van de deputatie van 7 maart 2013 aangaande de stedenbouwkundige vergunning:

(...)

Het werd ook herhaald in de op 2 april 2015 bekomen stedenbouwkundige vergunning:

(...)

Verder wenst tussenkomende partij te benadrukken dat nergens in het bestreden besluit gewag wordt gemaakt van het feit dat, zoals verzoekende partijen beweren, de erkend mobiliteitsproblematiek over een afstand van 700 meter irrelevant zou zijn. Verzoekende partijen leiden dit foutief af uit het bestreden besluit.

De vaststelling dringt zich echter op dat de transporten snel aansluiting vinden met de Keerbaan die op een afstand van 700 meter tot het bedrijf is gelegen. In dit kader maakt het bestreden besluit de correcte conclusie nl. dat gelet op het beperkt aantal transporten en de snelle aansluiting met de Keerbaan de mobiliteitshinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt, te meer nu er slechts +/- 1 transport per dag is.

*Bovendien voeren **verzoekende partijen cijfergegevens** aan aangaande het aantal vrachtbewegingen **zonder ze op enige wijze te staven**. Hun uitlatingen daaromtrent zijn dan ook niet ernstig.*

Verder verwijzen verzoekende partijen naar de milieuvergunning die aan de bvba Biofors werd verleend. De gegevens zijn geheel irrelevant voor voorliggende aanvraag. Het betreft namelijk een ander bedrijf, dat geen uitstaans heeft met de aanvraag die thans voorligt.

Bijkomend moet worden opgemerkt dat reeds een bouwzone werd ingetekend voor een bedrijfswoning waarmee tussenkomende partij duidelijk aangeeft dat hij in de toekomst (als dat financieel mogelijk wordt) wenst te wonen aan zijn bedrijf. In de toekomst zal zodoende ook het woon-werkverkeer wegvallen.

- ⇒ Gelet op het bovenstaande kan onmogelijk worden voorgehouden dat het bestreden besluit niet op een afdoende en zorgvuldige manier werd voorbereid en gemotiveerd.*
- ⇒ De mobiliteitshinder zal maar zeer gering zijn en is dus tot een aanvaardbaar niveau beperkt. Verwerende partij is bijgevolg in alle redelijkheid en zonder miskennis van de haar toebehorende discretionaire bevoegdheid tot haar besluit kunnen komen dat het aangevraagde vanuit mobiliteitsoogpunt aanvaardbaar is.*

...”

4.

De verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota bijkomend:

“ ...

Verwerende partij bevestigt in haar antwoordnota opnieuw het feit dat ze het stuk van 750 m waarop de hinder van verzoekende partij betrekking heeft werd verwaarloosd bij de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. (...)

Tussenkomende partij bevestigt op haar beurt dat de milieuvergunning verleend aan de BVBA Biofors “geheel irrelevant” zou zijn voor huidige aanvraag. Dit vormt de rode draad door haar verzoekschrift tot tussenkomst: de BVBA Biofors is een ander bedrijf op een andere locatie. Deze redenering is evenwel foutief. Bij de beoordeling van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor de inplanting van een hinderlijk bedrijf dient een zorgvuldige vergunningverlenende overheid conform art. 4.3.1 §2 VCRO en de beginselen van behoorlijk

bestuur uiteraard ook rekening te houden met de bestaande omgevingscontext. Wanneer zij vaststelt dat in de onmiddellijke omgeving reeds een hinderlijk bedrijf actief is (geur en mobiliteit) en zij tegelijkertijd vaststelt dat de lokale context zeer precair is (natuurwaarden, omwonenden en wegenuitrusting), dient op een uiterst zorgvuldige wijze te worden nagedacht omtrent de inplanting van een nieuw bedrijf dat de bestaande hinder bijkomend versterkt. Deze afweging is in huidig dossier niet (afdoende) gemaakt. Ook niet op het vlak van de mobiliteit dus waar blijkt dat de landweg Ginnegemveld absoluut niet voldoende is uitgerust om de verkeersimpact van twee van dergelijke bedrijven te dragen.

Dat de BVBA Biofors in de praktijk zonevreemd is gelegen en in een bedrijvenzone thuishoort, is inderdaad een feit. Dit is de verantwoordelijkheid van verschillende vergunningsverlenende organen die de BVBA Biofors zich hier heeft laten ontwikkelen. Dat de BVBA Dennendael daar het slachtoffer van zou worden op bijvoorbeeld het vlak van mobiliteit is niet de schuld van verzoekende partij. De vergunningverlenende overheden in kwestie moeten daarentegen hun verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van de BVBA Dennendael en haar duidelijk maken dat nog een hinderlijke inrichting een brug te ver is en de draagkracht van deze niet-homogene agrarische omgeving overstijgt. Ze schurkt immers aan tegen natuurgebied, KMO-zone en woongebieden waar vele mensen wonen en werken. Mensen en natuurwaarden die te zwaar belast worden door een cumulatie van deze twee bedrijven.

...

5.

De verwerende partij overweegt tot slot:

“ ...

Verzoekende partij meent dat in de antwoordnota van verwerende partij bevestigd wordt dat “het stuk van 750 waarop de (mobiliteits)hinder van verzoekende partijen betrekking zou hebben” verwaarloosd werd.

Verzoekende partij meent dit standpunt bevestigd te zien in de antwoordnota van verwerende partij waar gesteld wordt: (...)

Hoe het ene oordeel uit het andere kan worden afgeleid is niet duidelijk.

In de antwoordnota van verwerende partij werd uitgebreid gemotiveerd waarom deputatie van oordeel was dat de bijkomende mobiliteit door de aanvraag zou veroorzaakt worden geen uitzonderlijke hinder zal vormen voor het agrarisch gebied.

Eenzijds wordt in dat kader vastgesteld dat het hoger wegennet op korte afstand is gelegen en dan ook zeer snel kan worden bereikt (wat idd door verzoekende partij tot op heden nog altijd niet wordt betwist).

Anderzijds wordt in de antwoordnota er OOK op gewezen dat het aantal transporten beperkt zullen zijn tot 1 2 per werkdag (wat ook door de minister in de milieuvergunning wordt bevestigd) en dat verzoekende partij niet bewijst dat het omliggende wegennet dermate overbelast zou zijn dat het de beperkte vermeerdering – ingevolge de voorliggende aanvraag – van het aantal vervoersbewegingen (rekening houdend met het aantal nog operationele bedrijven) niet aan zou kunnen.

Verzoekende partij hekelt het feit dat volgens haar de tussenkomen de partij abstractie zou maken van de andere veeteeltbedrijven en de biogasinstallatie van Biofors die zich reeds langs het Ginne gemveld bevinden.

Vooreerst heeft deze opmerking geen betrekking op de bestreden beslissing, maar op het standpunt van tussenkomen de partijen. In de bestreden beslissing werd immer geen abstractie gemaakt van de bestaande voertuigbewegingen, maar werd integendeel vastgesteld dat de aanvraag geen ernstige bijkomen de hinder zal veroorzaken.

*Bovendien stelt tussenkomen de partij dat de vermeende 'stedenbouwkundige overtredingen' die dit bedrijf zou gedaan hebben (terecht) irrelevant zijn voor de beoordeling van dit dossier.
...*

6.

De tussenkomen de partij volhardt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting en stelt aanvullend:

“ ...

Verzoekende partij verwijst in haar wederantwoordnota naar het feit dat het stuk van 750m waarop de hinder van verzoekende partij betrekking heeft, werd verwaarloosd bij de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Tussenkomen de partij vindt dit standpunt echter nergens terug in de antwoordnota van de verwerende partij, zodat deze bewering niet kan worden gevolgd.

(...)

Verzoekende partij benadrukt in haar wederantwoordnota dat de milieuvergunning die werd verleend aan de BVBA Biofors weldegelijk relevant is, aangezien conform art. 4.3.1, §2 VCRO en de beginselen van behoorlijk bestuur ook rekening moet worden gehouden met de omgevingscontext.

Nergens uit de bestreden beslissing blijkt dat verwerende partij geen rekening zou hebben gehouden met de bestaande omgevingscontext. Verwerende partij beschikt over een discretionaire bevoegdheid bij het nemen van haar beoordeling. Zo stelde de bestreden beslissing wat betreft de omgeving het volgende:

(...)

In dit kader kan ook worden verwezen naar wat verwerende partij in haar antwoordnota hieromtrent stelt omtrent de relevante in de omgeving bestaande toestand onder punt 3:

(...)

In geen geval kan verwerende partij worden verweten dat zij niet in alle redelijkheid de omgevingscontext in aanmerking heeft genomen bij haar beoordeling. De voor haar relevante elementen werden beoordeeld in de bestreden beslissing. Er ging de beoordeling van de milieuvergunning ten overvloede de nodige aandacht naar de scenario's 1 en 2 (zie zeer uitvoerig hoger: al dan niet mits vernietiging van de laatste vergunning van Biofors die enkel een uitbreiding betrof). Het bestreden besluit is wat dat betreft dus evenmin kennelijk onredelijk.

Verzoekende partij meent dat op uiterst zorgvuldige wijze dient te worden nagedacht over de inplanting van een nieuw bedrijf dat de bestaande hinder bijkomend zou versterken wanneer in de omgeving reeds een hinderlijk bedrijf actief is en de lokale context precair zou zijn.

Verzoekende partij beweert dat deze afweging niet afdoende zou zijn gemaakt, maar duidt dit verder niet. Die stelling klopt overigens niet: geen extra impact: zie uitvoerig hoger). De hinderaspecten alsook de verkeersimpact van het nieuwe bedrijf werden in alle redelijkheid afdoende beoordeeld. Op het vlak van geurhinder kon verwerende partij op basis van de

geurstudie op redelijke wijze oordelen dat de impact van het aangevraagde miniem (of zelfs onbestaande...) zou zijn.

*Ook de ontsluiting van het bedrijf kon in alle redelijkheid wettig worden beoordeeld. Ten overvloede kan ook hier worden verwezen naar het **auditoraatsverslag** dat werd opgemaakt n.a.v. de procedure bij de Raad van State aangaande de **milieuvergunning**. In die bestreden beslissing van 5 december 2014 van de Vlaamse minister aangaande de milieuvergunning werd net zoals in deze geoordeeld dat de mobiliteitshinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt, onder verwijzing naar de ontsluitingsweg via de Keerbaan, die geen woongebied moet doorkruisen en geasfalteerd is. De eerste auditeur stelde hieromtrent het volgende:*

(...)

Verwerende partij kon op een zorgvuldige wijze tot de beoordeling komen dat op het vlak van geurhinder en mobiliteit het aangevraagde geen negatieve impact zou hebben. In geen geval is haar beoordeling kennelijk onredelijk.

Verzoekende partij stelt tot slot nog dat de vergunningverlenende overheden hun verantwoordelijkheid moeten opnemen ten aanzien van de BVBA Dennendael. Zij meent dat nog een hinderlijke inrichting een brug te ver zou zijn en de draagkracht van een niet-homogene agrarische omgeving zou overstijgen. Verzoekende partij staft nergens zijn beweringen.

Bovendien kan niet worden hard gemaakt dat het aangevraagde een te zware belasting zou vormen. Ten overvloede zou de Raad van State de laatste exploitatievergunning ter uitbreiding van de Biofors vernietigd hebben (zo blijkt uit bovenstaand citaat)... zodat de draagkracht van de omgeving vandaag de dag groter moet zijn dan wat ze was op het ogenblik van de beoordeling van de bestreden beslissing die dus – onverminderd het voorgaande- alleen al om die reden niet onredelijk aanzien kan worden.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij stelt in het derde middel in essentie dat de bestreden beslissing behept is met een motiveringsgebrek voor wat de beoordeling van de mobiliteitshinder verbonden aan het aangevraagde project betreft. De beoordeling van de mobiliteitshinder is onzorgvuldig gebeurd.

2.1

Overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid VCRO, behoort het tot de taak van de verwerende partij om na te gaan of het aangevraagde project verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. Of dit het geval is en op welke motieven de verwerende partij zich hiertoe beroept, moet blijken uit de motivering van de bestreden beslissing.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de verwerende partij. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht is de Raad wel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening dient de verwerende partij rekening te houden met de voor het dossier relevante in de omgeving bestaande toestand, rekening houdend met de specifieke gegevens van het dossier

en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die, voor zover noodzakelijk en relevant, voor het aangevraagde onderzoek moeten worden.

2.2

De formele motiveringsplicht, zoals vervat in de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, verplicht het vergunningverlenend bestuursorgaan in haar beslissing de feitelijke en juridische overwegingen op te nemen die aan de grondslag ervan liggen. Deze formele motiveringsplicht heeft tot doel de bestuurde met kennis van zaken te laten uitmaken of het aangewezen is de beslissing al dan niet aan te vechten.

Daarnaast vereist artikel 3 van de Motiveringswet dat de beslissing afdoende moet gemotiveerd zijn. Deze vereiste sluit nauw aan bij de inhoudelijke vereisten van de materiële motiveringsplicht als beginsel van behoorlijk bestuur. Opdat de motivering afdoende zou zijn, moet deze in rechte en in feite evenredig zijn met het belang van de genomen beslissing, evenredig zijn met de omvang van de beleidsvrijheid, uitgebreider, indien de te nemen beslissing minder voor de hand liggend is, en draagkrachtig zijn.

2.3

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, haar beslissing op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden en derhalve dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheid verplicht de verwerende partij onder meer om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de bestreden beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen.

3.

Wat betreft het mobiliteitsaspect verbonden aan het aangevraagde project stelt de verwerende partij in de bestreden beslissing het volgende:

“ ...

De aanvraag is qua mobiliteit aanvaardbaar.

Het eigendom is gelegen in de nabijheid van de autosnelwegen. De autosnelwegen zijn bereikbaar via de Keerbaan naar de oprit in Wommelgem, of via de KMO-zone Ter Straeten naar de oprit Oelegem. Transporten dienen ongeveer 750m te gebeuren over een smalle landbouwweg. De transporten zijn eerder beperkt tot gemiddeld 1 of 2 per werkdag en zullen geen uitzonderlijke hinder vormen voor het agrarisch gebied”

4.

De verzoekende partij verwijst in haar betoog naar twee eerdere weigeringsbesluiten van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst waaruit moet blijken dat de bestaande weginfrastructuur de bijkomende belasting van vrachtwagens niet kan dragen.

Vervolgens verwijst de verzoekende partij naar een advies van 17 juli 2014 van het departement Mobiliteit en Openbare Werken verleend in kader van de verleende milieuvergunning.

De verzoekende partij focust zich in haar betoog op haar stelling dat de verwerende partij er van uit gaat dat de mobiliteitsproblematiek die zich toespitst op de 750 m tussen het perceel van het aangevraagde project en de nabij liggende autosnelwegen irrelevant is.

5.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij van oordeel is dat het gegeven van 1 à 2 bijkomende transporten per dag geen bijkomende mobiliteitshinder zal genereren. De verzoekende partij betwist dit niet. De verzoekende partij toont met geen enkel stuk of concreet element aan dat de verwerende partij ervan uit gaat dat de mogelijke mobiliteitsproblematiek die zich zou voordoen op de afstand van 750 m tussen het perceel en de snelwegen als irrelevant wordt beschouwd.

De verzoekende partij wijst er voorts op dat in het project-MER, de milieuvergunning van de tussenkomende partij en de bestreden beslissing abstractie wordt gemaakt van het gegeven dat er minstens 16 vrachtbewegingen per dag voor de bvba Biofors plaatsvinden.

Voor zover de verzoekende partij in haar betoog verwijst naar de weigeringsbeslissingen van het college van burgemeester en schepenen van 24 augustus 2011 en 12 december 2012 maakt zij abstractie van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst van 22.12.2014 waaruit blijkt dat het aantal te verwachten transporten beperkt is en dat er voor het aangevraagde project geen overmatige hinder wordt verwacht door bijkomend verkeer.

Bovendien betreft het in deze een nieuwe aanvraag die op grond van de devolutieve werking van het administratief beroep door de verwerende partij in haar geheel op vlak van legaliteit als op vlak van opportuniteit dient te worden onderzocht en beoordeeld.

In de mate dat de verzoekende partij in haar betoog melding maakt van het advies van het departement Mobiliteit en Openbare Werken van 17 juli 2014 merkt de Raad op dat dit advies werd verstrekt in kader van milieuvergunningsaanvraag en geen deel uit maakt van het dossier aan de verwerende partij voorgelegd in kader van de beoordeling in graad van administratief beroep van het aangevraagde project.

6.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat het beperkt karakter van het mobiliteitsaspect verbonden aan het aangevraagde project voor de verwerende partij een doorslaggevend element is om te besluiten dat het aangevraagde project wat betreft het mobiliteitsaspect verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij slaagt er niet in concrete en afdoende gegevens bij te brengen op grond waarvan anders moet worden geoordeeld.

De verzoekende partij beperkt zich in haar verzoekschrift tot een betoog waaruit blijkt dat zij het ontegensprekelijk oneens is met de beoordeling gemaakt door de verwerende partij en waarbij zij goochelt met cijfers die betrekking hebben op het nabijgelegen bedrijf bvba Biofors en waaruit moet blijken dat er voor de bvba Biofors minstens 16 vrachtbewegingen per dag zullen plaatsvinden.

Hoewel de eventuele cumulatie van aan het aangevraagde project gekoppelde verkeershinder met reeds bestaande mobiliteitshinder een relevant aspect is bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening komt het de Raad voor dat de verzoekende partij zich beperkt tot het poneren van cijfers die geen betrekking hebben op het aangevraagde project en waarbij zij er niet in slaagt aan te tonen dat er in deze sprake is van bestaande bovenmatige verkeershinder, dat de beoordeling van de aan het aangevraagde project gekoppelde mobiliteitsaspect als foutief kan worden bestempeld en dat de verwerende partij heeft nagelaten om op een onzorgvuldige wijze de mobiliteitscomponent van het aangevraagde project te beoordelen en zij kennelijk onredelijk, foutief en/of onzorgvuldig tot haar beoordeling in de bestreden beslissing is gekomen.

Het komt de verzoekende partij toe hetgeen zij poneert aan de hand van concrete en afdoende elementen te stofferen. Het louter verwijzen naar de mobiliteitsimpact van een bedrijf in de omgeving kan daarbij niet volstaan. De verzoekende partij maakt abstractie van en weerlegt de beoordeling in de bestreden beslissing dat voor het aangevraagde project 1 à 2 transporten kunnen worden verwacht niet.

De verzoekende partij toont niet aan dat de verwerende partij in de bestreden beslissing, hoewel beknopt gemotiveerd, kennelijk onredelijk, hetzij onzorgvuldig heeft geoordeeld dat het aangevraagde project wat betreft haar mobiliteitsaspect als verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening kan worden beschouwd.

Het middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van bvba DENNENDAEL is ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 28 augustus 2018 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER